

STOCKMANN

V U O S I K E R T O M U S

2001

SISÄLTÖ

STOCKMANN

Stockmann-konsernin perusarvot	1
Stockmann vuonna 2001.....	2
Liiketoimintaryhmien esittely	3
Vuoden 2001 merkittäviä tapahtumia	4
Tietoja osakkeenomistajille	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Hallitus ja tilintarkastajat	8
Konsernin johto	9
Hallinto ja johtaminen	10
Stockmann 140 vuotta	12

TOIMIALAT

Tavarataloryhmä	16
Autoryhmä	22
Hobby Hall	26
Seppälä	30

TILINPÄÄTÖS 31.12.2001

Hallituksen toimintakertomus	34
Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta	40
Osakkeet ja osakepääoma	41
Tunnusluvut	45
Osakekohtaiset tiedot	46
Tuloslaskelma	47
Tase	48
Kassavirtalaskelma	50
Tilinpäätöksen liitetiedot	51
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	61
Tilintarkastuskertomus	62
Yhteystietoja	63

Stockmann-konsernin perusarvot

TULOSHAKUISUUS

Harjoitamme liiketoimintaa rahan ansaitsemiseksi; kaiken toiminnan tulee tukea tätä päämäärää. Menestyminen tuloksenteeossa merkitsee osakkeenomistajille sijoituksen tuottavuutta, yritykselle liikumavapautta ja riskinottoa sekä yhteisiin päämääriin sitoutuneille hyvälle ihmisille arvostettua työtä ja mahdollisuutta kehittyä.

ASIAKASLÄHTÖISYYS

Ansaitsemme rahaa vain tuottamalla asiakkaan näkökulmasta todellisia ja kilpailijoita parempia etuja, jotka kokonaisuutena johtavat korkeaan asiakasyytyväisyyteen ja kiinteisiin asiakassuhteisiin. Kilpailukykyinen hinnoittelu, luotettava laatu ja hyvä asiakaspalvelu

ovat keskeisiä edellytyksiä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

TEHOKKUUS

Toimimalla kilpailijoita paremmin kasvatamme myyntiä ja saavutamme korkean kustannustehokkuuden sekä hyvän pääoman käytön tehokkuuden.

SITOUTUMINEN

Menestymme ymmärtämällä kaikissa toiminnissa Stockmannin yhteisten ja oman yksikön menestystekijöiden merkityksen ja sitoutumalla yhteisiin tavoitteisiin.

IHMISTEN ARVOSTUS

Arvostamme ihmisten kykyä sitoutua, ottaa hallittuja riskejä ja saada aikaan tulosta. Palkitsemme onnistumisen.

STOCKMANN LYHYESTI

Stockmann on vuonna 1862 perustettu suomalainen vähittäiskauppaa harjoittava pörssi-yhtiö. Osakkeenomistajia on nyt noin 13 000.

Asiakkaiden tyytyväisyys on Stockmannin kaupankäynnin keskeinen tavoite kaikilla sen toimialoilla. Stockmannin neljä liiketoimintaryhmää ovat tavarataloryhmä, autoryhmä, etäkauppaa harjoittava Hobby Hall -ryhmä sekä muotikaupan myymäläketju Seppälä.

Stockmann toimii Suomessa, Venäjällä, Virossa ja Latviassa.

AVAINLUKUJA

		1997	1998	1999	2000	2001
Myynti	M€	1 394,2	1 461,4	1 583,9	1 467,9	1 537,6
Liikevaihto	M€	1 160,5	1 216,5	1 319,6	1 220,5	1 281,9
Henkilöstökulut	M€	147,6	161,2	166,9	164,8	179,0
• Osuus liikevaihdosta	%	12,7	13,3	12,6	13,5	14,0
Voitto ennen satunnaisia eriä	M€	69,8	61,2	86,7	41,2	51,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen	M€	53,0	85,8	64,1	45,1	31,1
• Osuus liikevaihdosta	%	4,6	7,0	4,9	3,7	2,4
Taseen loppusumma	M€	654,2	752,0	773,6	746,8	728,2
Osakepääoma	M€	48,6	86,4	86,4	102,8	102,8
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	M€	846,9	970,1	777,1	559,0	696,0
Osingot	M€	21,9	43,2	30,8	30,6	30,6*
Osinko/osake, osakeantikorjattu	€	0,47	0,84	0,60	0,60	0,60*
Tulos/osake, osakeantikorjattu	€	1,07	0,97	1,14	0,55	0,68**
Omavaraisuusaste	%	55,6	65,1	65,3	67,2	69,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,6	12,9	15,8	8,4	9,8
Oman pääoman tuotto	%	14,4	11,1	11,8	5,6	6,9

* Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,60 euroa/osake.

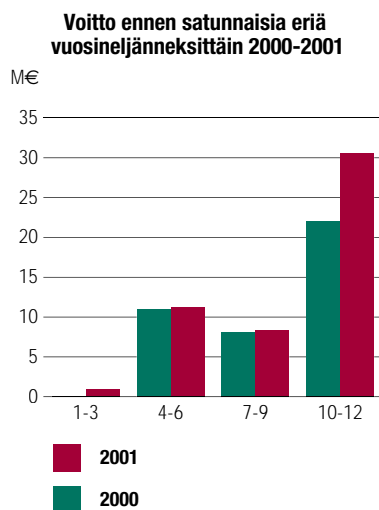
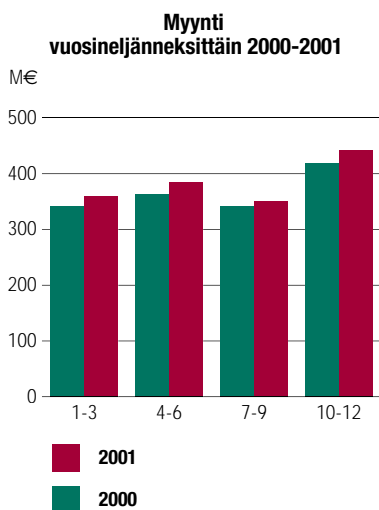
** Vuoden 2001 luvuissa on otettu huomioon optioiden laimennusvaikutus.

MYYNTI VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 2001, M€

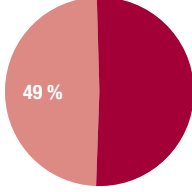
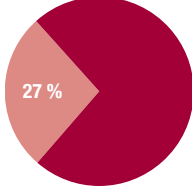
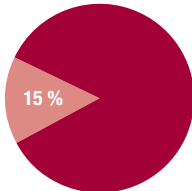
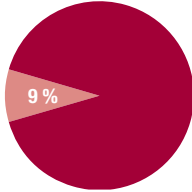
	1-3	4-6	7-9	10-12	YHTEENSÄ
Tavarataloryhmä	166,6	174,5	173,0	241,2	755,4
Autoryhmä	103,8	119,6	93,2	92,8	409,4
Hobby Hall -ryhmä	63,5	56,7	50,2	67,0	237,4
Seppälä-ryhmä	26,7	34,0	33,6	40,8	135,2
Kiinteistöt + muut	6,1	6,1	6,0	5,9	24,0
Eliminoinnit	-6,0	-6,2	-5,9	-5,8	-23,9
Konserni	360,7	384,8	350,2	441,9	1 537,6

LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 2001, M€

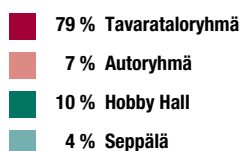
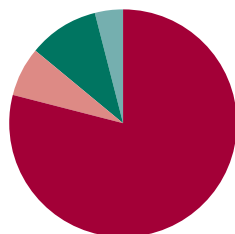
	1-3	4-6	7-9	10-12	YHTEENSÄ
Tavarataloryhmä	-0,5	8,1	4,7	21,8	34,1
Autoryhmä	0,9	0,9	1,3	0,1	3,2
Hobby Hall -ryhmä	-1,2	-1,4	0,3	6,7	4,4
Seppälä-ryhmä	-5,0	2,1	1,0	3,6	1,7
Kiinteistöt	4,3	4,4	3,7	3,8	16,2
Liiketoiminnan muut tuotot	6,3	0,0	0,2	0,4	7,0
Eliminoinnit + muut	-4,6	-4,4	-3,4	-8,0	-20,4
Konserni	0,2	9,7	8,0	28,4	46,3

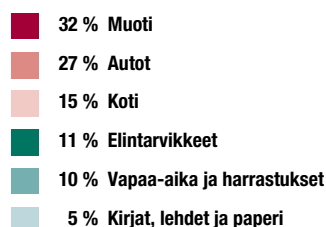
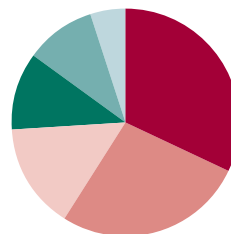
LIIKETOIMINTARYHMIEN ESITTELY

RYHMÄT JA JOHTO	TARJONTA	TOIMIPAIKAT	OSUUS STOCKMANNIN MYNNISTÄ
TAVARATALORYHMÄ Jukka Hienonen	Tarjoaa asiantuntevaa ja hyvää palvelua miellyttävässä ympäristössä. Menestyksen perusta on ainutlaatuisen laaja valikoima hyviä tuotteita kilpailukyisin hinnoin.	<ul style="list-style-type: none"> • 6 tavarataloa ja 5 Akateemisen Kirjakaupan myymälää kotimaassa • Tavaratalo Tallinnassa • Tavaratalo Moskovassa • Erikoisliike Moskovassa ja 2 erikoisliikettä Pietarissa 	755,4 M€
AUTORYHMÄ Esa Mäkinen	Tarjoaa erittäin laajan merkki- ja mallivalikoiman korkealuokkaisia autoja. Luotettavan laadun ja asiakaspalvelun merkitys korostuu huolto- ja varaosapalveluissa.	<ul style="list-style-type: none"> • 11 toimipistettä pääkaupunkiseudulla: Ford-, Volkswagen- ja Audi-myynti, laaja vaihtoautovalikoima sekä huolto- ja korjaamopalvelut • Toimipiste Turussa: Ford-myynti sekä huolto- ja korjaamopalvelut • Toimipiste Tampereella: Mitsubishi- ja Skoda-myynti, laaja vaihtoautovalikoima sekä huolto- ja korjaamopalvelut 	409,4 M€
HOBBY HALL -RYHMÄ Henri Bucht	Hobby Hall tarjoaa helpon, luotettavan ja miellyttävän vaihtoehdon laatutuotteiden edulliseen ostamiseen. Valtaosa tarjonnasta on kodin ja vapaa-ajan tuotteita.	<ul style="list-style-type: none"> • Suomen suurin postimyyntiyhtiö ja johtava online-kauppapaikka, 4 myymälää Suomessa: Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Tampereella • Viron suurin postimyyntiyhtiö, online-kauppapaikka, 2 myymälää Tallinnassa • Postimyyntiyhtiö Latviassa 	237,4 M€
SEPPÄLÄ-RYHMÄ Heikki Väänänen	Tarjoaa asiakkailleen naisten, miesten ja lasten vaatteita sekä kosmetiikkaa järkevin hinnoin. Mallistot perustuvat omaan tuotesuunnitteluun ja omiin merkkeihin. Seppälän osaamisen perusta on perustuotteiden ja trendituotteiden oikea yhdistelmä.	<ul style="list-style-type: none"> • Suomen ja Viron suurin muotikaupan ketju • 129 myymälää Suomessa • 11 myymälää Virossa 	135,2 M€

Liiketoimintaryhmien liikevoiton jakautuminen

Myynti tuotealueittain

VUODEN 2001 MERKITTÄVIÄ TAPAHTUMIA

TAMMIKUU

- Stockmann ja Rautakirja Oyj allekirjoittivat latvialaisen yrityksen kanssa esisopimuksen Riian keskustassa sijaitsevan tontin maanvuokraoikeuden siirtämisestä Stockmannin ja Rautakirjan omistamalle yritykselle. Riian kaupungin omistamalle tontille rakennetaan uudisrakennus, johon sijoittuvat Stockmannin myyntipinta-alaltaan noin 11 000 neliömetrin suuruinen täysimittainen tavaratalo ja mm. Rautakirja-konserniin kuuluvan latvialaisen yrityksen elokuvakeskus. Suunnitelmien mukaan rakennus valmistuu syksyllä 2003.

HELMIKUU

- Yhtiön varatoimitusjohtaja, kauppatieteiden tohtori Stig-Erik Bergström jäi eläkkeelle 1.2.2001. Hobby Hall -ryhmän johtaja, kauppatieteiden maisteri Henri Bucht toimii Stockmannin varatoimitusjohtajana samasta päivästä lukien. Bergströmin seuraaja yhtiön talousjohtajana on kauppatieteiden maisteri Pekka Vähähyyppä.
- Kanta-asiakasmarkkinointi käynnistyi Moskovan tavaratalossa.
- Hobby Hall avasi Tampereelle myymälän, jonka myyntipinta-ala on noin 1 400 neliömetriä.

MAALISKUU

- Stockmannin toimitusjohtaja, varatuomari Ari Heiniö jäi eläkkeelle 1.3.2001. Hallitus nimitti yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi samasta päivästä lukien Stockmannin varatoimitusjohtajan, varatuomari Hannu Penttilän. Hänen seuraajakseen tavarataloryhmän johtajana hallitus nimitti kauppatieteiden maisteri Jukka Hienosen, jonka seuraajaksi kotimaan tavaratalojen ja Helsingin tavaratalon johtajana nimitettiin kauppatieteiden maisteri Karl Stockmann.
- Autoryhmän uudeksi johtajaksi 1.8.2001 lukien nimitettiin kauppatieteiden maisteri Esa Mäkinen.
- Hobby Hall aloitti postimyynnin Latviassa.
- Autoryhmä avasi Tampereella täyden palvelun Mitsubishi-Skoda-autotalon, jonka kokonaispinta-ala on noin 3 300 neliömetriä.

HUHTIKUU

- Yhtiökokous valitsi hallituksen uudeksi jäseneksi varatuomari, toimitusjohtaja Erik Andersonin.

- Tallinnan tavaratalon Herkku-osaston uudistustyöt valmistuivat.

TOUKOKUU

- Seppälä Oy:n uudeksi toimitusjohtajaksi 1.8.2001 lukien nimitettiin ekonomi Heikki Väänänen.

KESÄKUU

- Stockmann ja espanjalainen Inditex-yhtymä allekirjoittivat franchise-sopimuksen, jonka mukaan Stockmann avaa huhtikuussa 2002 maamme ensimmäisen Zara-muotimyymälän Helsingin keskustassa. Siitä saatavien kokemusten perusteella päätetään ketjun laajentamisesta Suomessa.

ELOKUU

- Hallitus vahvisti Stockmannin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet. Ne esitellään hallituksen toimintakertomuksessa vuosikertomuksen sivulla 39.
- Stockmann myi Turun Mitsubishi-Skoda-toimipisteen liiketoiminnan kiinteistöineen Rauno Rinta-Jouppi Oy:lle.
- Itäkeskuksen tavaratalon laajennus- ja uudistustyöt valmistuivat. Tavaratalon myyntipinta-ala kasvoi noin 1 400 neliömetrillä noin 11 000 neliömetriin.
- Helsingin Hämeentiellä sijaitsevan Hobby Hallin myymälän uudistus- ja laajennustyöt valmistuivat. Myyntipinta-ala kasvoi 300 neliömetrillä noin 1 650 neliömetriin.

SYYSKUU

- Stockmann avasi uuden täysimittaisen tavaratalon Oulun keskustassa. Keskeisellä paikalla kävelykatu Rotuaarin varrella sijaitsevan tavaratalon myyntipinta-ala on noin 12 000 neliömetriä. Tavaratalon välittömässä yhteydessä avattiin lisäksi kaksikerroksinen Seppälän myymälä.
- Stockmann avasi uuden One Way -nuorisomuotimyymälän Rautatalossa Helsingissä, vastapäätä Helsingin tavarataloa. One Waysta on yhteys sekä viereiseen Akateemiseen Kirjakauppaan että Keskuskadun alitse tavarataloon. Tämän Helsingin tavaratalon uuden laajennuksen myyntipinta-ala on noin 1 100 neliömetriä.
- Turun tavaratalon Herkku-osaston laajennus valmistui. Tässä tavaratalon laajennuksen toisessa vaiheessa sen myyntipinta-ala kasvoi noin 600 neliömetrillä ja on nyt 11 500 neliömetriä.
- Tavarataloryhmä päätti perustaa

Suomeen Stockmann Beauty -nimisen kosmetiikkamyymäläketjun, jonka ensimmäiset yksiköt on tarkoitus avata vuoden 2002 aikana. Ketjuun tulee kuulumaan yhteensä noin 20 myymälää eri puolilla Suomea.

- Tallinnan Maakri-kadulla sijaitsevan Hobby Hallin myymälän laajennus- ja uudistustyöt valmistuivat.
- Stockmann myi Vantaan Tikkurilan ja Helsingin Herttoniemen Mitsubishi-Skoda-toimipisteiden liiketoiminnan Oy Metro-Auto Ab:lle.

LOKAKUU

- Stockmann päätti ruotsalaisen tytär-yhtiönsä SPL Seppälä AB:n liiketoiminnan lopettamisesta tammikuun 2002 loppuun mennessä.
- Helsingin tavaratalon kosmetiikkaosaston laajennus valmistui.

MARRASKUU

- Stockmann ja joukko muita suomalaisia suuryrityksiä allekirjoittivat asiakirjan, jossa ne sitoutuivat tuontikaupan eettisten periaatteiden mukaiseen toimintaan. Samalla allekirjoittajayritykset sitoutuivat yhteistyöhön näiden eettisten periaatteiden käytön edistämiseksi.
- Tammikuussa allekirjoitetun esisopimuksen ehtojen täyttyttyä Stockmann ja Rautakirja allekirjoittivat lopullisen sopimuksen Riian tavaratalo- ja elokuva-teatteritontista.
- Hobby Hallin Kuopion asiakaspalvelupiste aloitti toimintansa.
- Hobby Hallin Espoon myymälän uudistus- ja laajennustyöt valmistuivat. Myymälän myyntipinta-ala kasvoi noin 400 neliömetrillä noin 1 450 neliömetriin.

JOULUKUU

- Stockmann Dial -palvelupaketin markkinointi alkoi. Stockmann Dial tarjoaa asiakkaille Radiolinjan matkapuhelinliittymän, jonka erityisetuina ovat mm. valmis palveluvalikko, huoltotakuu, laskutus Stockmann-tilin kautta sekä tuote-tarjoukset. Palvelupakettia myyvät Stockmann-tavaratalot, autoryhmän toimipisteet sekä Hobby Hallin myymälät, verkkokauppa ja postimyynni.
- Hobby Hall käynnisti online-kauppa-paikan Virossa.

YHTIÖKOKOUS

Stockmann Oyj Abp:n vuoden 2002 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 2.4.2002 klo 16.00 Finlandia-talon Konserttisalissa Helsingissä, Karamzininkatu 4.

Yhtiökokoukseen on ilmoittauduttava viimeistään 28.3.2002 klo 16.00, puh. (09) 121 3486, (09) 121 3327, (09) 121 3886 tai (09) 121 3802.

Yhtiökokoukseen on oikeutettu osallistumaan osakkeenomistaja, joka on viimeistään 22.3.2002 merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, jos osakkeenomistaja oli rekisteröity yhtiön osakerekisteriin ennen 28.9.1994. Tässä tapauksessa osakkeenomistajan on esitettävä yhtiökokouksessa osakekirjansa tai muu selvitys siitä, että osakkeiden

omistusoikeutta ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään.

OSINGON MAKSU

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2001 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä 5.4.2002 on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä 12.4.2002.

HENKILÖ- JA OSOITETIETOJEN MUUTOKSET

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan pankkiin tai Suomen Arvopaperikeskukseen sen mukaan, missä osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

TALOUSINFORMAATIOTA STOCKMANNILTA

Stockmann julkaisee vuonna 2002 seuraavat taloudelliset tiedotteet:

- Tammi-maaliskuun osavuositarkaus 7.5.2002
- Tammi-kesäkuun osavuositarkaus 20.8.2002
- Tammi-syyskuun osavuositarkaus 7.11.2002

Näiden tiedotteiden lisäksi julkistamme yksiköiden kuukausittaisen myynnin.

Taloudelliset tiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Stockmannin kaikki pörssitiedotteet löytyvät julkaisupäivänä Internet-osoitteesta <http://www.stockmann.fi>.

TIEDOTETILAUKSET:

*STOCKMANN, Tiedotusosasto,
PL 220, 00101 Helsinki
Pubelin (09) 121 3089
Faksi (09) 121 3153
Sähköposti info@stockmann.fi*

TIETOA STOCKMANNISTA SIOITUSKOHTENA

Saamamme tiedon mukaan alla mainitut analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan Stockmannin kehitystä. Lista voi olla puutteellinen. Stockmann ei vastaa analyytikkojen arvioista.

AKTIA SECURITIES

Sabah Samaletdin
Mannerheimintie 14
00100 Helsinki
Puh. 010 247 5000

ALFRED BERG/ABN AMRO

Tia Lehto
Kluuvikatu 3
00100 Helsinki
Puh. (09) 228 321

D.CARNEGIE AB FINLAND BRANCH

Kim Nummelin
Eteläesplanadi 12
00130 Helsinki
Puh. (09) 618 711

CONVENTUM PANKKIIRILIIKE OY

Hannu Nyman
Kaivokatu 12 A
00100 Helsinki
Puh. (09) 231 231

CREDIT AGRICOLE INDOSUEZ CHEUVREUX

Frans Hoyer
St Helen's, 1 Undershaft
London EC3P3DQ
Puh.+44 (0) 207 621 5100

ENSKILDA SECURITIES AB

Anders Antas
Eteläesplanadi 12
00130 Helsinki
Puh. (09) 616 287

EVLI PANKKI OYJ

Robert Liljequist
Aleksanterinkatu 19 A
00100 Helsinki
Puh. (09) 476 690

FIM PANKKIIRILIIKE OY

Jari Westerberg
Pohjoisesplanadi 33 A
00100 Helsinki
Puh. (09) 6134 6217

HANDELSBANKEN INVESTMENT BANKING

Tom Skogman
Eteläranta 8
00130 Helsinki
Puh. 010 44 411

MANDATUM PANKKIIRILIIKE OY

Ari Laakso
Eteläesplanadi 8
00130 Helsinki
Puh. 010 236 4710

NORDEA SECURITIES

Juha Iso-Herttua
Timo Jaakkola
Fabianinkatu 29 B
00100 Helsinki
Puh. (09) 123 41

OPSTOCK OY

Jari Räisänen
Teollisuuskatu 1 B
00510 Helsinki
Puh. (09) 404 739

Tulos kääntyi nousuun

Lähtökohdat vuoteen 2001 olivat erittäin haasteelliset. Stockmann-konsernin tulos ja sijoitetun pääoman tuotto olivat vuonna 2000 selvästi heikentyneet erityisesti Seppälässä, Hobby Hallissa ja autoryhmässä. Keskeiseksi tavoitteeksi asetettiin konsernin kannattavuuden kääntäminen jälleen nousuun. Vuoden nyt päätyttyä voimme todeta, että näiden tavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin. Tämä näkyi myös yhtiön osakekannan markkina-arvon selvänä nousuna loppuvuoden aikana. Yhtiön markkina-arvo oli vuoden lopussa 696 miljoonaa euroa eli lähes 25 prosenttia parempi kuin vuotta aikaisemmin, kun Helsingin pörssin HEX-portfolioindeksi samaan aikaan laski 22 prosenttia.

Vuosi 2001 oli suurten muutosten vuosi. Konsernin ylin johto uudistui lähes kokonaan, kun vuoden aikana yhtiössä vaihtuivat toimitusjohtaja, talousjohtaja, tavarataloryhmän johtaja, Seppälän toimitusjohtaja ja autoryhmän johtaja. Liiketoimintaryhmissä

tehtiin paljon rakenteellisia muutoksia, joista tärkeimpinä mainittakoon loka-kuussa tehty päätös lopettaa Seppälän Ruotsin toiminnot sekä autoryhmän luopuminen kolmesta Mitsubishi-Skoda-tuotelinjan toimipisteestä.

Stockmann-konsernin myynti oli viime vuonna 1,54 miljardia euroa. Myynti kasvoi 70 miljoonaa euroa eli 4,7 prosenttia.

UUSILLE MARKKINA-ALUEILLE

Tavarataloryhmän myynti kasvoi sekä kotimaassa että ulkomailla, ja ryhmän liikevoitto nousi kaikkien aikojen parhaaksi. Kotimaassa toiminta laajeni uudelle markkina-alueelle, kun Oulun tavaratalo avattiin syyskuussa. Toiminta kehittyi myönteisesti myös Virossa ja erityisesti Venäjällä, jonka vauhtiin päässyt talouskehitys ja kulutuksen kasvu näkyivät selvästi Stockmannin toiminnassa.

Myös Hobby Hallin myynti kehittyi voimakkaasti. Uusi markkina-alue avattiin, kun postimyynti Latviaan

käynnistyi maaliskuussa. Kehitys tällä uudella markkina-alueella on ollut ennakoitua parempaa. Online-myyntille asetettu tavoite ylittyi reippaasti, ja Hobby Hallin asema Suomen suurimpana Internet-kauppapaikkana vahvistui. Kaksi kolmasosaa saavutetusta Internet-myyntistä on siirtymää perinteisestä postimyyntistä ja kolmannes uusien asiakkaiden tilauksia. Uskon, että online-myyntiin panostaminen on pitkällä tähtäyksellä ollut oikea strateginen ratkaisu. Etämyynti tulee jatkossa entistä suuremmassa määrin tapahtumaan siten, että asiakkailla on käytössään useita tilauskanavia eli Internet, puhelin sekä perinteiset kuponkitilaukset, joiden osuus pienenee vähitellen. Strateginen opetus meille on ollut se, että tätä kaikkea pitää kannattavuuden ylläpitämiseksi tarkastella yhtenä liiketoimintakokonaisuutena eikä itsenäisinä alueina. Hobby Hallin tulos parani vuoden kahden viimeisen vuosineljänneksen ansiosta selvästi. Oma osuutensa tuloksen parantumi-

seen oli kohentuneella myyntikatteella, tehokkaalla kustannusten hallinnalla ja vuosilta 1998–2000 taannehtivasti saatavalla arvonlisäveropalautuksella.

TOIMENPITEITÄ KANNATTAVUUDEN PARANTAMISEKSI

Uusien autojen markkinat alenivat Suomessa vuoden aikana lähes 20 prosenttia. Tästä huolimatta Stockmannin autoryhmän myynti kasvoi. Suorituksen arvoa nostaa edellä mainittu luopuminen kolmesta Mitsubishi-Skoda-tuotelinjan toimipisteestä. Kannattavuutta parannettiin määrätietoisin toimenpitein muun muassa varastoon sitoutunutta pääomaa pienentämällä. Vaikean markkinatilanteen vuoksi autoryhmän tulos heikkeni hieman edellisestä vuodesta.

Seppälälle alkuvuosi oli vaikea. Ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos oli suurten alennusmyyntien johdosta erittäin huono, mutta jo toisesta vuosineljänneksestä alkaen tuloksen kehitys saatiin käännettyksi erityisesti Suomen ja Viron myymälöiden hyvän kehityksen johdosta. Ruotsin myymälät jäivät selvästi jälkehen ennakoitusta kehityksestä ja tuottivat kuukausi kuukaudelta tappiota. Lokakuussa tehtiin päätös vetäytyä Ruotsista kokonaan tammikuun loppuun mennessä sekä kirjata kertyneet operatiiviset tappiot ja lopettamisesta aiheutuva kertakaikkinen tappio rasittamaan vuoden 2001 tulosta. Samanaikaisesti Seppälässä saatiin varasto hallintaan ja myyntikate merkittävästi paremmaksi kuin edellisellä vuonna sekä alennettiin voimakkailla toimenpiteillä kustannustasoa. Tämän vuoksi koko vuoden tuloksesta muodostui Ruotsin lopettamistappioista huolimatta parempi kuin edellisellä

vuonna, vaikka kokonaisyhtiön tulos putosi.

Edellä kuvatun kehityksen seurauksena konsernin varsinaisen liiketoiminnan tulos parani selvästi. Kun myös osakkeiden myyntivoittoa kirjattiin jonkin verran enemmän kuin edellisellä vuonna, kasvoi konsernin voitto ennen satunnaisia eriä 10 miljoonaa euroa ja oli neljänneksen parempi kuin edellisellä vuonna.

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

Konsernille määritettiin ja julkistettiin elokuussa pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet, joita ovat vähintään 15 prosentin sijoitetun pääoman tuotto, 5 prosentin liikevoittomarginaali sekä alan yleistä kasvua nopeampi myynnin kasvu. Stockmannin osinkopolitiikkana on jakaa osinkona vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon tasossa.

Päättäneen vuoden aikana sijoitetun pääoman tuotto nousi edellisen vuoden 8,4 prosentista 9,8 prosenttiin ja liikevoitto 2,9 prosentista 3,6 prosenttiin. Myynnin 4,7 prosentin kasvu oli alan yleistä kasvua nopeampi. Erittäin auto- ja Hobby Hall -ryhmissä Stockmannin myynti poikkesi merkittävästi alan yleisestä kehityksestä. Tunnuslukujen kehitys kääntyi oikeaan suuntaan, ja realistisena voidaan pitää kaikkien tavoitteiden saavuttamista vuonna 2004.

TAVOITTEENA TULOKSEN PARANNUS 140-VUOTISJUHLAN KUNNIAKSI

Stockmann täytti 140 vuotta 1.2.2002. Juhlaa vietettiin työn merkeissä. Tavoitteeksi on asetettu tuloksen pa-

rantaminen tänäkin vuonna. Erityisen hyvää suoritusta tuloksen parantamiseksi voidaan odottaa tällä kertaa Hobby Hallilta ja Seppälältä, jotka lähtevät uuteen tulosvuoteen selvästi paremmassa kunnossa kuin vuosi sitten. Tavarataloryhmä on käynnistänyt rakennustyöt tavaratalon avaamiseksi Latvian pääkaupunkiin Riikaan loppuvuonna 2003 sekä avaa vuoden aikana ensimmäisen Zara-myymälän ja Stockmann Beauty -kosmetiikkaketjun ensimmäiset myyntipisteet.

Venäjän myönteinen talouskehitys asettaa konsernille suuren strategisen haasteen arvioida, millä aikataululla investointeja Venäjälle voitaisiin nopeuttaa yhtiön markkinoilla hankkiman kokemuksen ja etulyöntiaseman hyödyntämiseksi.

Uskon, että Stockmann-konsernilla on osaavan ja palveluulttiin henkilöstönsä avulla mahdollisuus jatkaa sitä myönteistä kehitystä, joka käynnistyi vuoden 2001 jälkipuoliskolla. Omasta puolestani ja koko liikkeenjohton puolesta haluan kiittää kaikkia konsernin joukkueen jäseniä hyvästä, kurinalaisesta ja tuloksellisesta yhteistyöstä vuoden 2001 aikana.

Helsingissä 26.2.2002

Hannu Penttilä

Lasse Koivu

Erkki Etola

Erik Anderson

Eva Liljebloom

Kari Niemistö

Christoffer Taxell

Henry Wiklund

Anna-Liisa Heinsalmi

Pirkko Laisi

HALLITUS

PUHEENJOHTAJA

Lasse Koivu

(s. 1943), diplomiekonomi, toimitusjohtaja, Föreningen Konstsfundat rf. Hallituksen jäsen vuodesta 1991, erovuorossa keväällä 2003.

VARAPUHEENJOHTAJA

Erkki Etola

(s. 1945), diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, Oy Etola Ab. Hallituksen jäsen vuodesta 1981, erovuorossa keväällä 2002.

Erik Anderson

(s. 1943), varatuomari, toimitusjohtaja, Aktia Säästöpankki Oyj. Hallituksen jäsen vuodesta 2001, erovuorossa keväällä 2004.

Eva Liljebloom

(s. 1958), kauppatieteiden tohtori, professori, Svenska Handelshögskolan. Hallituksen jäsen vuodesta 2000, erovuorossa keväällä 2003.

Kari Niemistö

(s. 1962), kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Selective Investor Oy Ab. Hallituksen jäsen vuodesta 1998, erovuorossa keväällä 2004.

Christoffer Taxell

(s. 1948), ministeri, konsernijohtaja, Partek Oyj Abp. Hallituksen jäsen vuodesta 1985, erovuorossa keväällä 2003.

Henry Wiklund

(s. 1948), kamarineuvos, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland rf. Hallituksen jäsen vuodesta 1993, erovuorossa keväällä 2002.

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

HALLITUKSESSA 1.4.2001 - 31.3.2002

Anna-Liisa Heinsalmi

(s. 1946), johtava työterveyshoitaja. Henkilöstön edustaja hallituksessa Stockmannin ylempien toimihenkilöiden valitsemana.

Pirkko Laisi

(s. 1942), pääluottamusmies. Henkilöstön edustaja hallituksessa yhtymälautakunnan valitsemana.

TILINTARKASTAJAT

Krister Hamberg

(s. 1943), diplomiekonomi, KHT, Stockmannin varatilintarkastaja vuodesta 1988 ja varsinainen tilintarkastaja vuodesta 1995.

Wilhelm Holmberg

(s. 1950), kauppatieteiden maisteri, KHT, Stockmannin varsinainen tilintarkastaja vuodesta 2000.

Varatilintarkastaja

KPMG Wideri Oy Ab

Hannu Penttilä

Henri Bucht

Pekka Vähähyyppä

Jukka Hienonen

Esa Mäkinen

Heikki Väänänen

Jukka Naulapää

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Hannu Penttilä

(s. 1953), varatuomari, toimitusjohtaja.

Henri Bucht

(s. 1951), kauppatieteiden maisteri, varatoimitusjohtaja vastuualueenaan Hobby Hall -ryhmä.

Pekka Vähähyyppä

(s. 1960), kauppatieteiden maisteri, talousjohtaja.

Jukka Hienonen

(s. 1961), kauppatieteiden maisteri, tavarataloryhmän johtaja.

Esa Mäkinen

(s. 1959), kauppatieteiden maisteri, autoryhmän johtaja.

Heikki Väänänen

(s. 1958), ekonomi, Seppälä Oy:n toimitusjohtaja.

Jukka Naulapää

(s. 1966), oikeustieteen kandidaatti, yhtiön lakimies, johtoryhmän sihteeri.

Konsernin hallinnosta ja toiminnasta vastaavat emoyhtiö Stockmann Oyj Abp:n toimielimet ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

YHTIÖKOKOUS

Stockmann Oyj Abp:n ylin päättävä elin on yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua. Stockmannilla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-osake yhdellä äänellä. Kukaan ei kuitenkaan saa äänestää enemmällä kuin viidesosalla edustetusta äänimäärästä, paitsi tilanteissa, joissa osakeyhtiölaki edellyttää päätöksen syntyvän määränemmistöllä. Osakkeiden omistuksesta annetaan tietoja vuosikertomuksen sivulla 42.

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, jos muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa.

Yhtiöjärjestykseen sisältyy osakkeiden kaksiportaista lunastusvelvollisuutta koskeva määräys. Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden

osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit. Jos aiempi lunastustarjous ei ole johtanut yhtiön kaikkien osakkeiden lunastamiseen, joutuu osakkeenomistaja teemmään uuden lunastustarjouksen, kun osakkeenomistajan osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 50 prosenttia.

Varsinainen yhtiökokous mm. hyväksyy vuosittain yhtiön tilinpäätöksen sekä päättää osingosta ja hallituksen jäsenten valitsemisesta.

HALLITUS

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan tehtäväänsä kolmeksi vuodeksi siten, että mikäli mahdollista, kolmasosa heistä on vuosittain erovuorossa. Tällaisen jakautumisen saavuttamiseksi voidaan osa jäsenistä valita yhdeksi tai kahdeksi vuodeksi. Jäseneksi ei voida valita 65 vuotta täyttänyttä henkilöä. Hallituksessa on tällä hetkellä seitsemän jäsentä, joista kukaan ei ole päätoiminen.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Yhtiön toimivasta johdosta osallistuvat hallituksen kokouksiin säännöllises-

ti toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja, talousjohtaja, tavarataloryhmän johtaja ja yhtiön lakimies, jotka eivät ole hallituksen jäseniä. Yhtiön lakimies toimii hallituksen sihteerinä. Hallituksen kokouksiin osallistuu myös kaksi henkilöstön edustajaa, jotka niinkään eivät ole hallituksen jäseniä. Toisen henkilöstön edustajan valitsee Stockmannin yhtymälautakunta ja toisen Stockmannin ylempiä toimihenkilöitä edustava yhdistys.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Laissa ja yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltujen tehtävien lisäksi hallitus mm. vahvistaa yhtiön pitkän aikavälin strategiset ja taloudelliset tavoitteet, hyväksyy budjetin sekä päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritys- ja kiinteistökaupoista ja muista strategisesti merkittävistä hankkeista. Hallitus hyväksyy myös rahoitusriskien hallintaperiaatteet sisältävän ohjeiston.

Hallitus on viime vuosina kokoontunut 8–9 kertaa vuodessa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehtoista, jotka määritellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtaja johtaa yhtiön operatiivista toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjoh-

tajana toimii 1.3.2001 lukien Hannu Penttilä.

KONSERNIN TOIMINNALLINEN RAKENNE

Toimitusjohtajan lisäksi hallitus nimittää varatoimitusjohtajan, talousjohtajan ja liiketoimintaryhmien johtajat. Hobby Hall -ryhmän johtaja Henri Bucht toimii 1.2.2001 lukien myös yhtiön varatoimitusjohtajana ja siten tarvittaessa toimitusjohtajan sijaisena.

Stockmannilla on yhteinen konsernihallinto. Kaupallinen toiminta on organisoitu neljäksi ryhmäksi, jotka ovat tavarataloryhmä, autoryhmä, Hobby Hall -ryhmä ja Seppälä-ryhmä.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja muut liiketoimintaryhmien johtajat, talousjohtaja sekä yhtiön lakimies, joka toimii johtoryhmän sihteerinä.

Johtoryhmä vastaa toimitusjohtajan johdolla liiketoiminnan ohjaamisesta sekä strategisten ja taloudellisten suunnitelmien laadinnasta.

VALVONTA

Yhtiön toimitusjohtajalle raportoiva sisäinen tarkastus avustaa johtoa organisaation toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa. Se varmistaa omalta osaltaan, että konsernissa noudatetaan lake-

ja, ohjeita ja yhtiön toimintaperiaatteita. Sisäinen tarkastus tutkii ja arvioi sisäisen valvontajärjestelmän riittävyttä ja tehokkuutta sekä tehtävien suorittamisen laatua. Lisäksi sisäinen tarkastus tuottaa johdolle analyyseja, arvioita, suosituksia, neuvoja ja informaatiota organisaation sisäisestä valvonnasta ja toiminnasta.

Yhtiöllä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa ja heillä vähintään yksi ja enintään kolme varamiestä. Tällä hetkellä yhtiöllä on kaksi tilintarkastajaa ja varatilintarkastajana KHT-yhteisö.

JOHDON PALKKIOT JA MUUT ETUISUUDET

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuonna 2001 hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille maksettujen palkkojen ja palkkioiden sekä myönnettyjen luontoisetujen yhteisumma oli 0,4 miljoonaa euroa.

KANNUSTEJÄRJESTELMÄT

Yhtiön pitkän ajan tavoitteiden saavuttamista tukee kaksi avainhenkilöiden optiojärjestelyä, joista on päätetty vuosien 1997 ja 2000 yhtiökokouksissa. Tietoja näistä optiojärjestelyistä on vuosikertomuksen sivulla 41 olevassa taulukossa "Osakepääoman muutokset 1.1.1997 lukien".

Konsernissa on käytössä lyhyen ajan tavoitteiden saavuttamista tukevia

vuosittaiseen suoritukseen perustuvia palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä. Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten suorituspalkkioiden määräytymisperusteet vahvistaa hallitus vuosittain.

SISÄPIIRI

Stockmann noudattaa Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hyväksymää sisäpiiriohjetta.

Stockmann Oyj Abp:n pysyvään sisäpiiriin luetaan lain mukaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja tilintarkastajat. Lisäksi pysyviä sisäpiiriläisiä ovat toimitusjohtajan määrittelemissä tehtävissä kulloinkin toimivat henkilöt, joihin kuuluvat mm. konsernin johtoryhmän jäsenet. Yhtiö käyttää Suomen Arvopaperikeskus Oy:n sisäpiirirekisteripalvelua, josta ovat nähtävissä sisäpiiriläisten ajantasaiset omistustiedot.

G.F. Stockmann.

Stockmannin ensimmäinen toimipaikka, Lampan talo Helsingin Kauppatorin laidalla.

Senaatintorin laidalla sijainnut liike tunnettiin jo ”mannermaisena tavaratalona”.

Tapauksia Stockmannin historiasta

1852

Lyypekkiläinen G.F. Stockmann saapui Suomeen Nuutajärven lasitehtaan kirjanpitäjäksi ja kassanhoitajaksi.

1858

Nuutajärven lasitehdas avasi puodin Helsingissä. Myynti-tilat vuokrattiin raatimiehenrouva Lampan kivitalosta Kauppatorin laidalta, ja puodin esimiehenä oli G.F. Stockmann. Puodissa oli monipuolinen kokoelma kauppatavaraa ja ulkopuolella peltinen nimikyltti, jossa nimi: G.F. Stockmann.

1862

Stockmannin perustamispäivä on 1.2.1862. G.F. Stockmann otti silloin baltuunsa liikkeen, jota oli alusta asti johtanut omissa nimissään.

1880

Stockmann avasi uuden upean liikehuoneistonsa, ”mannermaisena tavaratalon”, ostamassaan rakennuksessa Senaatintorin laidalla. Talo tunnetaan nykyisin Kiseleffin basaarina.

1897

Stockmann avasi sivuliikkeen Helsingin Kallion kaupunginosaan. Liike aloitti rautakauppana, mutta

myöhemmin valikoimaa laajennettiin. Myös toimitiloja laajennettiin useaan otteeseen, ja liike lopetettiin vasta vuonna 1960.

1902

Yhden miehen yrityksestä tuli G.F. Stockmann Aktiebolag. Osakkaina olivat G.F. Stockmann sekä hänen poikansa Karl ja Frans.

1904

Stockmann teki Suomen ensimmäisen autokaupan myymällä apupappi Walter Lampénille T-Fordin.

1918

Vuoden lopulla perustettiin laajemman omistuspohjan omaava Aktiebolaget Stockmann Osakeyhtiö, jonka osakepääoma merkittiin yhdessä viikossa. G.F. Stockmann Aktiebolagetin liike, varastot, tontit ym. siirtyivät uuden yhtiön omistukseen seuraavana vuonna.

1919

Keravan Puusepäntehtaasta tuli Stockmannin tytäryhtiö. Se myytiin 1985.

1922

Stockmann oli bankkinut koko nykyisen tavaratalokorttelin omistukseensa asteittain vuodesta 1911 alkaen.

Apupappi Walter Lampén teki Suomen ensimmäisen autokaupan Stockmannilla.

Sigurd Frosteruksen piirtämä komea tavaratalo oli kaupungin ylpeys jo syntyessään, kuten se on tänäkin päivänä.

Sota-ajan näyteikkuna.

Aluksi Pohjoisesplanadin ja Keskuskadun kulmaan rakennettiin arkkitehti Sigurd Frosteruksen piirtämä kaksikerroksinen tiilitalo, johon muutti mm. Stockmannin urheiluosasto.

1926

Uusi Sigurd Frosteruksen piirtämä tavaratalorakennus avattiin aluksi nelikerroksisena presidentti Lauri Kristian Relanderin läsnäollessa. Senaatintorin liike jäi vielä pääliikkeeksi.

1930

Stockmann osti Akateemisen Kirjakaupan. Nykyään Akateemisella on viisi myymälää tavaratalojen yhteydessä eri paikkakunnilla.

Edelleenkin vertaansa vailla oleva uusi tavaratalo valmistui ja avasi ovensa yleisölle.

1936

Stockmann osti Taidetakomo Ornon. Yritys myytiin vuonna 1985.

1942

Stockmannin osakkeet tulivat pörssilistalle.

1944

Helmikuun suurpommituksissa tavarataloon osui kaksi pommiä. Valopihan lasikatto pirstoutui, ja arkisto syttyi tuleen. Ubkaava palo saatiin nopeasti sammutetuksi, mutta tavaratalo oli korjaustöiden takia suljettuna viikon.

1950

Suomen ensimmäinen televisiolähetys kaapelilähetyksenä Stockmannin tavaratalossa.

1955

Stockmann ryhtyi Fordin piirimyyjäksi. Vuonna 1993 valikoima laajeni Volkswagenin ja Audin edustuksilla. Nykyiseen merkkivalikoimaan kuuluvat myös Mitsubishi ja Skoda vuodesta 1997.

1957

Stockmannin ensimmäinen paikallistavaratalo avattiin Tampereelle. Sitä laajennettiin huomattavasti vuonna 1965.

1962

Päivittäistavaroiden väbittäiskauppaa harjoittanut tytäryhtiö Oy Sesto Ab perustettiin Stockmannin satavuotisjubla-

Stockmann on kuulunut Tampereen katukuvaan 1950-luvulta asti. Yhtiön ensimmäinen paikallistavaratalo sijaitsi alun perin toisessa päässä Hämeenkatua kuin nykyään.

Stockmann osti Hobby Hallin vuonna 1985. Uusi varasto oli valmistunut Vantaan Pakkalan-tielle edellisenä vuonna.

vuonna. Kun Sesto myytiin vuonna 1999, ketju käsitti 13 päivittäistavarakauppaa ja kuusi hypermarkettia.

1982

Turun City-Sokoksen tilat siirtyivät Stockmannille, joka avasi niissä tavaratalonsa. Sitä laajennettiin 1986 ja 2000–2001, jolloin tavarataloon rakennettiin mm. lisäkerros.

1967

Pietarsaaren tavaratalo avattiin. Se lopetti toimintansa vuonna 1982.

Helsingin tavaratalon legendaariset hissityöt palvelivat asiakkaita viimeisen kerran.

1969

Akateeminen Kirjakauppa muutti tavaratalosta uuteen Alvar Aallon piirtämään Kirjapalatsiin.

1985

Stockmann osti Oy Hobby Hall Ab:n.

1976

Kouvolan tavaratalo avattiin. Se toimi vain vuoteen 1982 asti.

1986

Stockmann aloitti uranuurtajana nykyaikaisen kanta-asiakasmarkkinoinnin. Uutta oli myös ensimmäisenä Suomessa käyttöön otettu käteiskortti. Tiliasiakkaita Stockmannilla oli ollut jo usean vuosikymmenen ajan.

1981

Tampereen tavaratalo muutti uusiin, tuntuvasti laajempiin tiloihin Hämeenkadun toiseen päähän. Tavarataloa laajennettiin merkittävästi 1999–2000, jolloin se sai mm. kokonaisen kerroksen lisää.

Hubtikuussa järjestettiin ensimmäiset Hullut Päivät, jotka ovat olleet jättimenestys kerran toisensa jälkeen.

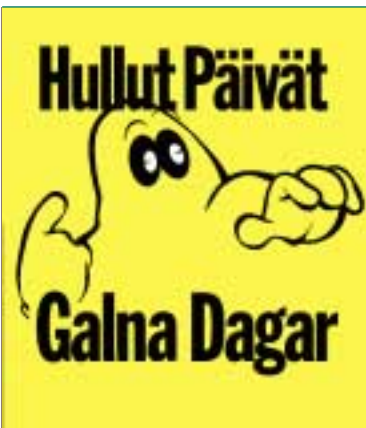
Tapiolan tavaratalo avattiin. Sitä laajennettiin vuonna 1987 ja huomattavasti vuonna 1990. Vuonna 1998 valmistui uusi, erityisen mittava laajennustyö, joka paransi merkittävästi koko Tapiolan keskustan viihtyisyyttä.

1988

Stockmann osti Seppälä-yhtiöt.

1989

Helsingin tavaratalon Argos-laajennus avattiin presidentti Mauno Koiviston ja rouva Tellervo Koiviston läsnäollessa.

Hullut Päivät ovat lyöneet myyntiennätyksiä kerta kerran jälkeen.

Smash-asiakaslehdän kansi vuodelta 1988, jolloin Seppälästä tuli osa Stockmann-konsernia.

Stockmann on laajentanut toimintaansa määrätietoisesti ulkomaille jo toistakymmentä vuotta. Tallinnan tavaratalo on Baltian suurin.

Unelma koko korttelin käsittävästä tavaratalorakennuksesta oli vibdoin toteutunut. Sen jälkeen on merkittäviä laajennuksia tehty vuosina 1991, 1997, 1999 ja 2001.

Ensimmäiset Venäjän myymälät avattiin Moskovassa.

1990

Stockmann luopui tukkukaupasta, jota yhtiö oli harjoittanut perustamisestaan asti.

1991

Stockmannin perusarvoiksi vahvistettiin tulostakuisuus, asiakaslähtöisyys, tehokkuus, sitoutuminen ja ihmisten arvostus.

1992

Helsingin Itäkeskuksen tavaratalo aloitti toimintansa. Sitä on laajennettu vuonna 1997 sekä 2000–2001.

Hobby Hall aloitti toimintansa Virossa. Latviassa Hobby Hallin postimyynti käynnistyi vuonna 2001.

1993

Stockmann avasi myymälän Tallinnassa.

1996

Tallinnan tavaratalo avattiin. Se laajennettiin kaksikerroksisesta viisikerroksiseksi, Baltian suurimmaksi

tavarataloksi vuonna 2000, jolloin sen yhteyteen rakennettiin myös pysäköintitalo.

1998

Yhtiökokous hyväksyi yhtiömuodon muuttamisen julkiseksi osakeyhtiöksi, ja yhtiön toiminimi muuttui Stockmann Oyj Abp:ksi, englanniksi Stockmann plc.

Stockmann avasi täysimittaisen tavaratalon Moskovassa. Sitä laajennettiin vuonna 2002.

1999

Akateeminen Kirjakauppa avasi Internet-kaupan kuluttajille. Suurasiakkaiden tilauspalvelu Akateemisella on ollut Internetissä jo vuodesta 1994.

Seppälä perusti myymäläketjun Viroon.

2000

Hobby Hall Online avattiin, ja se kehittyi nopeasti Suomen johtavaksi kuluttajille tarkoitettuksi sähköiseksi kauppapaikaksi. Hobby Hall Onlinen toiminta Virossa käynnistyi vuoden 2001 lopulla.

2001

Stockmann avasi uuden täysimittaisen tavaratalon keskeisellä paikalla Oulussa.

Tavarataloilla ennätysvuosi

Tavarataloryhmän arvonlisäverollinen myynti oli 755,4 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 6 prosenttia. Liikevaihdoksi muodostui 633,5 miljoonaa euroa.

Suomen kulutuskysyntä jatkui koko vuoden hyvänä. Edes vuoden loppua kohti synkentyneet talousnäkymät tai traagiset maailmantapahtumat eivät horjuttaneet kuluttajien vahvaa uskoa omaan talouteensa. Kotimaan tavaratalojen ja Akateemisten Kirjakauppojen myynti oli 647,5 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 34,7 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia.

Kotimaassa on vuoden aikana saatu valmiiksi laajennusprojektien sarja, jonka jälkeen kaikki Stockmann-tavaratalot ovat myyntipinta-alaltaan vähintään 11 000 neliometriä. Myös syyskuussa avattu Oulun tavaratalo oli jo valmistuessaan tätä suuruusluokkaa.

Myynnin kasvu oli voimakkainta Itä-

keskuksen ja Tampereen tavarataloissa. Turun tavaratalo kärsi syyskuuhun saakka laajennus- ja katutöiden haitoista. Helsingin ja Tapiolan tavaratalojen myynnin kehitys oli maltillisempaa, mutta esimerkiksi Espooseen valmistuneen mittavan kauppakeskuksen vaikutus niiden myyntiin jäi kuitenkin odotettua vähäisemmäksi. Myöskään Turun talousalueelle syntynyt uusi suuri kauppakeskus ei ole merkittävästi vaikuttanut Turun Stockmannin myyntiin.

Ulkomaantoimintojen myynti oli 107,9 miljoonaa euroa, joka oli 8,0 miljoonaa euroa ja 8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Venäjän myynti viime vuonna oli yhteensä 69,2 miljoonaa euroa. Ostovoima Venäjällä on nopeasti toipunut talouskriisiä edeltävälle tasolle, ja myynnin kasvu siellä oli 8 prosenttia. Virossa myynti kasvoi merkittävästä kil-

pailun lisääntymisestä huolimatta 7 prosenttia ja oli 38,7 miljoonaa euroa.

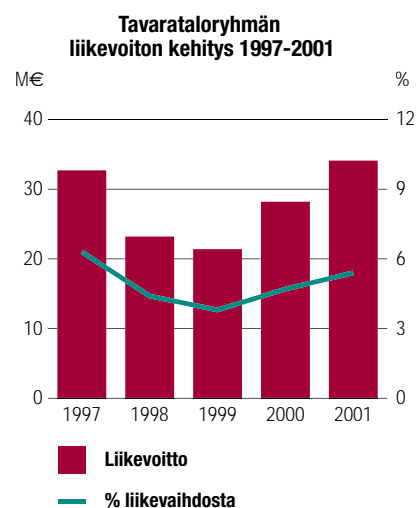
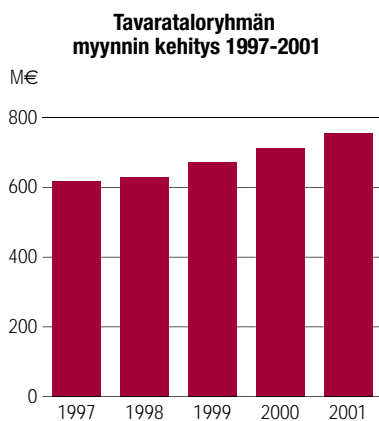
KURINALAISELLA TOIMINNALLA ENNÄTYSTULOKSEEN

Tavarataloryhmän myyntikate parani jälleen selvästi edellisestä vuodesta. Tämä oli entistä tarkemman ostotoiminnan ja varastonhallinnan ansiota.

Ulkomaantoimintojen tulokseen voimakkaasti vaikuttavan Yhdysvaltain dollarin kurssimuutosten vaikutuksilta on suojauduttu terminoimalla Venäjältä kotiutettava kassavirta.

Tavarataloryhmän kulujen kasvun jäädessä selvästi myyntikateen kasvua pienemmäksi ryhmä pääsi historiansa parhaaseen liikevoittoon, 34,1 miljoonaan euroon, jossa on kasvua edellisestä vuodesta peräti 21 prosenttia. Edellinen ennätystulos syntyi vuonna 1997. Ryhmän

Stockmannin tavaratalot ja Akateemisen Kirjakaupan myymälät Helsingin keskustassa ja Itäkeskuksessa, Espoon Tapiolassa, Tampereella ja Turussa sekä Oulussa avattu uusi Stockmann-tavaratalo tarjoavat asiantuntevaa ja hyvää palvelua miellyttävässä ympäristössä. Menestyksen perusta on ainutlaatuisen laaja valikoima hyviä tuotteita kilpailukyisin hinnoin. Ulkomaantoimintoihin kuuluvat tavaratalot Tallinnassa ja Moskovassa sekä yksi erikoisliike Moskovassa ja kaksi Pietarissa.

AVAINLUVUT

TAVARATALORYHMÄ	2001	2000	muutos %
Myynti, M€	755,4	712,7	6
Osuus Stockmannin myynnistä, %	49,1	48,6	
Liikevoitto, M€	34,1	28,2	21
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,0	16,3	
Sijoitettu pääoma, M€	179,2	173,6	3
Investoinnit, M€	19,0	14,7	
Henkilöstö 31.12.	6 120	5 625	9

Stockmannin muotishow tarjosi silmänruokaa Oulun avajaisyleisölle.

Oulun tavaratalo ulottuu korttelin läpi neljälle kadulle. Kauppurienkadun puoleinen näkymä on näin tyylikäs.

Turun tavaratalon laajennetun ja uudistetun Herkun juustotiski boukuttelee.

hyvää tulosta varmistivat osaltaan jälleen ennätysellisiksi muodostuneet Hullut Päivät sekä kanta-asiakastuotteiden hyvä myynti koko vuoden.

SUOMEN VÄHITTÄISKAUPPA MURROKSEN KOURISSA

Vähittäiskaupan kilpailuasetelma Suomessa on muuttunut edelleen nopeasti. Ulkomaisten ketjujen maihinnousu on jatkunut vahvana muodin, sisustamisen ja kodintekniikan alueilla. Kaupan suuryksiköitä on edelleen rakennettu nopeaan tahtiin varsinkin kasvukeskuksiin. Kaupan siirtyminen kulkuväylien varteen nousseisiin suuriin kauppakeskuksiin on kiihtynyt. Tämä on osaltaan nostanut myös tavaratalojen kokoluokkavaatimusta. Tähän Stockmannilla on ollut sekä investointiedellytystensä että konseptinsä puolesta mahdollisuus vastata. Tavaratalon on menestyäkseen kyettävä kilpailemaan valitsemillaan toimialoilla alan parhaiden erikoisliikkeiden kanssa tuotevalikoimallaan, hinnoittelullaan ja asiantuntevalla palvelulla.

Stockmann on vuosia panostanut voimakkaasti elämyksellisen tavaratalomiljöön luomiseen. Kun esimerkiksi päivittäistavarakauppa siirtyy yhä enemmän ilman palvelua myytävään valmiiksi pakattuun ruokaan, on Stockmann investoinut laadukkaaseen, kansainväliseen ja palvelua edellyttävään ruokamaailman

rakentamiseen tavarataloihinsa. Tämä investointiohjelma on myös näkynyt elintarvikkeiden myynnin vahvana kehityksenä, mikä puolestaan palvelee erinomaisesti muuta tavarataloliiketoimintaa luomalla sen joka päivä tarvitsemaa asiakasvirtaa. Vuoden aikana on kolmeen Stockmann-tavarataloon tullut myös Alkon myymälä. Kun keväällä alkava Itäkeskuksen tavaratalon ruokaosaston remontti valmistuu syyskuksi 2002, ovat kaikkien tavaratalojen Stockmann Herkut samalla korkealla laatusalla.

Tavaratalon liikeidea "kaikki saman katon alta" voi tyydyttää sekä asioinnin nopeutta että ostostapahtuman elämyksellisyyttä koskevat asiakkaan tarpeet ylivoimaisella tavalla. Kuluttajat asettavat ajan käytölle yhä kasvavia vaatimuksia, joiden ratkaisijana tavaratalo on vailla vertaa. Stockmannin toiminnassa tämä muutossuunta näkyi selvästi kahden vahvasti kehittyneen tavara-alueen myynnin kasvussa: Stockmann Herkut kasvattivat myyntiään 10 prosenttia ja vapaa-ajan myyntiryhmät puolestaan 9 prosenttia.

OMALEIMAINEN PAIKKA NUORILLE

Yksittäisistä tuotealueista vahvimpaan kasvuun ylsi kosmetiikka, jonka myynti kasvoi peräti 15 prosenttia. Kosmetiikan kasvava kulutus on näkynyt tavarataloissa alueen lisääntyneenä myyntipinta-

alana. Helsingin tavaratalon One Way -nuorisomyymälä siirtyi syyskuussa omiin 1 100 neliömetrin myyntitiloihin Keskuskadulle, minkä jälkeen kosmetiikka sai lisätilaa tavaratalon parhaalta myyntipaikalta. Tämä näkyi myynnin voimakkaana kasvuna uuden kosmetiikkaosaston valmistuttua joulumarkkinoille.

Nuorison ostosympäristölle asettamat vaatimukset poikkeavat muiden asiakasryhmien tarpeista. Siksi Stockmann on jatkanut One Way -nuorisomuotikonseptiin panostamista. Nuoret arvostavat keskeisen sijainnin lisäksi myymälämiljöön tarjoamia elämyksiä, joita ovat esimerkiksi rohkeat sisustusratkaisut, musiikki, tapahtumat, nettikahvila sekä tietysti muodin edelläkävijyys. Nuorille asiakkaille on luotu omaleimainen kokoontumispaikka, jonka profiili poikkeaa riittävän selkeästi tavaratalon muusta ilmeestä. One Way -konseptilla on nuoret kuluttajat saavutettu hyvin. Tällä on Stockmannille strateginen merkitys nuorten kasvaessa tavaratalon asiakkaiksi.

Kauppakeskus Itäkeskuksen laajennusosan valmistuttua lokakuussa sai Stockmann noin 1 400 neliometriä lisätilaa. Samassa yhteydessä toteutettiin osastojen uudelleenjärjestely. Lisäksi Stockmannin sijainti kauppakeskuksessa muuttui keskeisemmäksi. Tämä on tuonut tavaratalolle uutta asiakasvirtaa, ja laajennuksen avauksen jälkeen Itä-

Helsingin tavaratalon Argos-ballissa järjestetyt oikeat häät olivat ainutlaatuinen tapabtuma, joka huomattiin ulkomaita myöten.

No logo -teoksen maailmankuulu kirjoittaja Naomi Klein oli yksi Akateemisen Kirjakaupan K kohtaamispaikan vetonauloista.

keskuksen Stockmannin myynnin kasvu on ollut ketjun kotimaisten tavaratalojen vahvinta.

Stockmann-tavaratalot ovat yli 350 miljoonan euron muotikaupallaan alansa johtava yritys Suomessa. Erityisen vahvasti ovat kehittyneet oman tuotekehityksen tuloksena syntyneet ns. private label -tuotepiheet, kuten Global Essentials, Global Sport ja Cap Horn.

TEKNIIKAN KEHITYS MUUTTAA MYÖS KAUPPAA

Tietotekniikan kehittyminen antaa uusia mahdollisuuksia hallita kaupan tavara-
virtoja ja vähentää varastojen määrää jakeluketjussa. Tavarataloryhmän tietojärjestelmät on nyt saatettu siihen vaiheeseen, että keskeiset liiketoimintaprosessit tilausten teosta maksuliikenteen hoitoon asti pystytään hoitamaan täysin sähköisesti. Tuotteiden myyntitiedot voidaan välittää nopeasti myös tavarantoimittajien hyödynnettäviksi. Tämä antaa entistä paremmat mahdollisuudet hallita tavaravali-
koimaa ja reagoida nopeasti kysynnän muutoksiin. Liiketoimintaprosessien sähköistämisen avulla voidaan kasvattaa myyntiä, parantaa kiertonopeutta, alen-
taa kustannuksia, vapauttaa varastoihin sitoutunutta pääomaa ja pienentää varaston epäkuranttiusriskiä. Näin voidaan vaikuttaa merkittävästi myös sijoitetun pääoman tuottoon.

Viime vuosina tavarataloryhmä on muuttanut henkilöstön toimenkuvia laajemmiksi ja madaltanut eri toimintojen välisiä raja-aitoja tiimityön avulla. Näin on voitu lisätä ihmisten vastuuta ja vaikutusmahdollisuuksia omaan työhönsä, mikä yhdessä tietoteknisen kehityksen kanssa nostaa työn mielekkyyttä ja parantaa tuottavuutta.

Kuluttajien muuttuvia tarpeita ja tekniikan mahdollistamien innovaatioiden kaupallisia seurauksia on yhä vaikeampaa ennakoita. Tavaratalon tarjoamaa ostokokemusta tai tavaraan tutustumisen tuottamaa ostotapahtuman varmuutta on vaikeaa korvata ainakaan nykytuotoisissa sähköisen kaupan sovellutuksissa.

Sähköisen kaupankäynnin avulla voitaisiin periaatteessa vapautua osasta nykyisen kiinteän kauppapaikan kustannuksia. Se toisi kuitenkin väistämättä mukanaan joukon uusia kustannuseriä tuotteiden keräilystä ja kotiinkuljetuksesta, jotka asiakas hoitaa nykyisessä vähittäiskaupassa itse. Tämän asiakkaan työpanoksen korvaaminen kalliisti verotetulla työvoimalla on suurin este sähköisen kaupankäynnin yleistymiselle tavaratalotoiminnassa. Tavarataloryhmä on toistaiseksi nähnyt sähköisen kuluttajakaupan suurimmat mahdollisuudet toisaalta siihen erityisesti soveltuvissa tuoteryhmissä – esimerkiksi mainittakoon kirjat – ja toisaalta tehokkaana yhteydenpitovälineenä

asiakkaan halutessa itse aktiivisesti tietoa tavaratalon palveluista.

Stockmannilla on jo vuosia ollut merkittävä rooli matkapuhelinten ja niiden liittymien kaupassa. Kun pian jo yli 80 prosentilla suomalaisista on matkapuhelin, tulee liittymien kauppa hiipumaan lähivuosina väistämättä. Matkaviestinten tekninen kehitys ja niiden mahdollistamat palvelumuodot tulevat myös muuttamaan asiointia kaupassa. Stockmann ja Radiolinja lanseerasivat joulukuussa uuden mobiilipalvelupaketin, Stockmann Dialin, jonka tilaajamäärä ylitti asetetut tavoitteet. Alkuvaiheessa asiakas saa Dialin mukana kaikki uusimmat Radiolinjan tuottamat mobiilipalvelut, erikseen Dial-asiakkaille kohdistettuja tarjouksia, ilmaisen vaihtokoneen puhelimensa mahdollisen huollon ajaksi ja kaikki puhelulaskut omalle Stockmann-tililleen. Tekniikan kehitys ja käyttäjien oppiminen uusien palvelujen hyödyntäjiksi tulevat viitoittamaan Dial-palvelupaketin kehitystietä tulevaisuudessa.

UUSI STOCKMANN EXCLUSIVE -KORTTI

Kanta-asiakkaiden määrä kasvoi Suomessa lähes 11 prosentilla 705 000 henkilöön. Esimerkiksi Oulussa Stockmannin kanta-asiakkaita oli lähes 13 000, ennen kuin tavarataloa oli edes ehditty avata. Kanta-asiakasmarkkinointi käynnistyi

Joulukuussa markkinoille tulleen uuden mobiilipalvelupaketin Stockmann Dialin tilaajamäärä ylitti asetetut tavoitteet.

One Way on omaleimainen ostopaikka nuorille. Helsingin uuden One Wayn avajaisissa menosta vastasi mm. The Rasmus.

myös Moskovassa maaliskuussa 2001, ja sen tuloksena yli 21 000 moskovalaisella oli vuoden lopussa lompakossaan Stockmann-kortti.

Kotimaassa lanseerattiin helmikuussa 2002 uusi korttiluokka, Stockmann Exclusive. Sen haltijat saavat oman platinan sävyisen kortin lisäksi erityisetuja, mm. kaksi kertaa vuodessa järjestettävän Exclusive-ostospäivän, jonka aikana he saavat lisäalennuksen kaikesta tavaratalon tarjonnasta.

Stockmannin perinteisillä tavaratalopaikkakunnilla Suomessa on kanta-asiakaita jo erittäin suuri osa väestöstä. Niinpä vastedes taloudellisen tuloksen kannalta on tehokkainta pyrkiä vahvistamaan nykyisen kanta-asiakaskunnan asiointitheyttä ja keskioستosta.

ULKOMAANTOIMINTOJEN KAIKKI YKSIKÖT TULOSKUNTOISIA

Venäjän bruttokansantuotteen kasvu hidastui edellisen vuoden 8 prosentin tasolta noin 5 prosenttiin. Ruplan kurssi oli vakaa, ja kuluttajien ostovoima kehittyi hyvin. Myös Stockmannin liiketoiminta kasvoi voimakkaasti. Toisin kuin kaikkialla läntisessä maailmassa, ei Venäjällä näkynyt hidastumista kuluttajien ostokäyttäytymisessä edes Yhdysvaltain syyskuun tapahtumien seurauksena. Myös Viron talouskehitys on jatkunut vakaana.

Kasvaneen myynnin ja parantuneen myyntikatteen sekä hyvän kustannus-

kontrollin ansiosta ulkomaantoimintojen kaikki yksiköt ylittivät selvästi edellisen vuoden tuloksensa. Kasvun kiihtyminen vuoden loppua kohden lupaa hyvää ulkomaantoimintojen lähitulevaisuudelle.

Tallinnan tavaratalon tuoreimpana uudistuksena otettiin huhtikuussa käyttöön laajennettu elintarvikeosasto, joka vaikutti myönteisesti myös tavaratalon muuhun kauppaan. Moskovassa on aloitettu Smolenskajan tavaratalon neljännen kerroksen rakennustyö. Uudet tilat, jotka saadaan kaupalliseen käyttöön maaliskuussa 2002, lisäävät tavaratalon myyntipinta-alaa runsaaseen 6 500 neliömetriin. Latvian pääkaupungissa Riiassa on aloitettu tavaratalon rakentaminen. Sen odotetaan valmistuvan joulumarkkinoille 2003.

Venäjän talouskriisissä syksyllä 1998 rupla menetti kolmessa viikossa yli 70 prosenttia arvostaan. Tämän seurauksena maasta käytännössä hävisi orastava keskiluokka, jonka kasvun varaan myös Stockmann oli rakentanut tulevaisuuttaan. Kolme vuotta myöhemmin Venäjän kansantalouden ja kuluttajien ostovoiman voi arvioida toipuneen lähes täysin tästä iskusta. Myös kilpailutilanne on muuttunut muiden länsimaisten tavarataloyritysten poistuttua maasta. Sen sijaan eräät eurooppalaiset hypermarket- ja erikoiskaupan ketjut ovat julkistaneet kunnianhimoisia Venäjää koskevia laajentumissuunnitelmia.

Stockmannilla on yliveritaiset edellytykset jatkaa kasvua ja hyödyntää sitä kokemusta ja mainetta, joka Venäjällä on kahdentoista vuoden keskeytymättömällä toiminnalla saavutettu.

PANOKSIA TULEVAISUUTEEN

Syksyllä 2000 Stockmannin Helsingin tavaratalo täytti 70 vuotta, ja se on palvelut erinomaisesti alkuperäisessä tarkoituksessaan. Kuitenkin tekninen kehitys sekä kaupallisen toiminnan ja hyvän asiakaspalvelun vaatimukset edellyttävät muutoksia, joiden avulla tavaratalon elinkaarta voidaan jatkaa pitkälle tulevaisuuteen. Tavoitteena on kasvattaa kaupallisia tiloja noin 10 000 neliömetrillä mm. muuttamalla muussa käytössä olevia tiloja kaupalliseen käyttöön, rakentaa uudet tavarankäsittelytilat ja kokonaan uusi Herkku-osasto sekä synnyttää ylimpiin kerroksiin uudet itsestään huolehtimisen ja kansainvälisten ruokaelämysten maailmat. Projektin yhteydessä myös huolto- ja henkilöautoliikenne voitaisiin siirtää pois Keskuskadulta ja parantaa siten merkittävästi Helsingin ydinkeskustan viihtyisyyttä. Hankkeen toteutuminen edellyttää asemakaavan muutosta, josta neuvotellessaan kevään 2002 aikana.

Kosmetiikka-alan myynti on kasvanut Suomessa muuta vähittäiskauppaa nopeammin, viime vuosina noin 10 prosenttia vuosittain. Silti kosmetiikan kulutus henkeä kohden on maassamme EU-alueen

Tallinnan tavaratalon uudistettu ja laajennettu elintarvikeosasto on nyt aito Stockmann Herkku.

Stockmann panostaa kosmetiikkaan, joka oli viime vuonna nopeimmin kasvanut tuotealue. Itäkeskuksen tavaratalon uudistunutta kosmetiikkaosastoa.

Kanta-asiakasmarkkinointi käynnistyi Moskovassa menestyksellisesti. Kampanja näkyi myös tavaratalon julkisivussa.

matalimpia. Toimiala on ulkomailla jo varsin pitkälle ketjuuntunut, mutta Suomesta kosmetiikkaketju on puuttunut. Alan merkkituotteiden toimittajat ovat pitäneet valtakunnallisen ketjun puuttumista suurena kasvun esteenä. Stockmann päätti elokuussa perustaa erillisen Stockmann Beauty -kosmetiikkaketjun. Se tulee levittäytymään nykyisten tavaratalopaikkakuntien lisäksi noin kymmenelle paikkakunnalle Suomessa. Tavoitteena on avata ensimmäiset myymälät vuoden 2002 aikana. Koska kosmetiikkamyymälän sijainti on täysin ratkaiseva myymälän menestykselle, tulee myymälöiden ensiluokkainen sijainti olemaan tärkeämpää kuin ketjun rakentamisen nopeus.

UUSI ASKEL MYÖS MUOTIKAUPASSA

Samantyyppinen kulutuksen jälkeinen jälkeisyys koskee Suomessa myös muotikauppaa. Henkilöä kohti laskettu kulutus on Suomessa EU:n alhaisin, vaikka jo vuodenaikojen vaihtelu asettaa täällä suuria vaatimuksia pukeutumiselle. Uuden askeleen muodin vähittäiskaupassa Stockmann otti kesäkuussa solmimalla franchising-sopimuksen alan nopeimmin kasvavan espanjalaisen Inditex-yhtymän Zara-ketjun tuomisesta Suomeen. Ensimmäinen myymälä avataan Helsingin Aleksanterinkadulle huhtikuun 2002 alussa. Samalla paikalla sijainnut Seppälän myymälä siirtyi takaisin Keskuskadulle,

josta on poistunut erillinen Marks & Spencer -myymälä. Erillisten Marks & Spencer -myymälöiden rakentamisesta Suomessa on luovuttu, ja tuotteet ovat siirtyneet osaksi tavaratalojen valikoimaa.

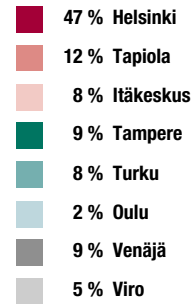
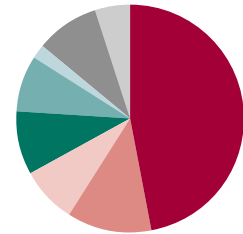
Tavarataloryhmä avasi syksyllä alun perin amerikkalaisen esikuvan mukaan Stockmann Outlet -myymälän, joka toimi ensin väliaikaisesti Aleksanterinkadun Seppälän yläkerrassa. Tammikuussa 2002 se sai omat tilat Tikkurilasta Kehä III:n varrelta autoryhmältä vapautuneesta 1 700 neliömetrin suuruudesta kiinteistöstä. Outlet myy alennetuin hinnoin tavaratalojen ja muidenkin Stockmann-yksiköiden valikoimista yli jääneitä tuotteita.

VUODEN 2002 NÄKYMÄT

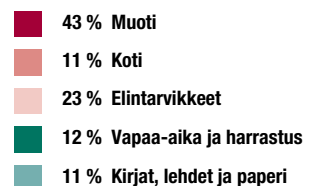
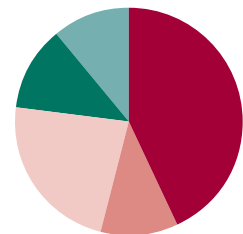
Viimeisten kahden vuoden aikana on Stockmannin tavarataloryhmän tulos kasvanut 60 prosenttia. Hyvä tulostaso on mahdollistanut investoinnit sekä nykyisten tavaratalojen kehittämiseen että kokonaan uusien liiketoimintojen aloittamiseen. Vuosi 2002 tulee olemaan näiden uusien hankkeiden käynnistämisen aikaa.

Lyhyellä tähtäyksellä uusien liiketoimintojen aloittaminen merkitsee kustannuksia ja yleensä tulostason väliaikaista heikkenemistä. Tästä huolimatta tavoitteena on säilyttää ryhmän tulos vähintään edellisen vuoden ennätyskennällä tasolla.

Tavarataloryhmän myynnin jakautuminen yksiköittäin 2001

Tavarataloryhmän myynnin jakautuminen tuotealueittain 2001

Lisää markkinaosuutta

Autoalan vuotta 2001 koskevat odotukset olivat samalla tasolla kuin toteutuma vuonna 2000. Uusien henkilöautojen kokonaismarkkinat kääntyivät kuitenkin selvään laskuun. Suomessa rekisteröitiin vuonna 2001 yhteensä 109 428 uutta henkilöautoa, kun vuotta aikaisemmin niitä rekisteröitiin 134 603. Myynti väheni siis peräti 18,7 prosenttia. Uusia pakettiautoja rekisteröitiin 12 863, mikä oli vain 1,4 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Stockmannin autoryhmä lisäsi pääkaupunkiseudulla markkinaosuuttaan. Se oli yli 24 prosentin osuudellaan

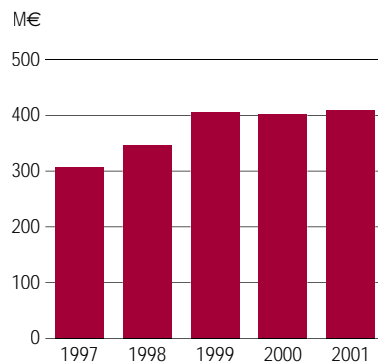
uusien autojen kaupan selvä markkinajohtaja. Markkinaosuuden positiivisen kehityksen taustalla olivat erityisesti Ford Mondeon, Ford Transitin sekä Audi A4:n menestyksekkäät uutuuksmallistot. Turussa autoryhmän edustama Ford on edennyt toiseksi suosituimmaksi automerkiksi. Keväällä avattiin Tampereella autoryhmän uusi Mitsubishi-Skoda-autotalo alueella, joka on kehittymässä uudeksi autokaupan keskittymäksi. Autoryhmä luopui Mitsubishin ja Skodan edustuksista Turussa elokuussa sekä pääkaupunkiseudulla Herttoniemessä ja Tikkurilassa

marraskuun lopussa. Tikkurilassa vapautuneisiin tiloihin muutti autoryhmän Tikkurilan Ford-toimipiste.

Autoryhmä toimitti yhteensä 9 709 uutta autoa, mikä oli 13,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2000. Vaihtoautoja myytiin 8 663 (lisäystä 6,2 prosenttia). Uusia autoja Ford-tuotelinja luovutti 4 975 (vähennystä 5,8 prosenttia), Volkswagen-Audi-tuotelinja 3 786 (vähennystä 20 prosenttia) ja Mitsubishi-Skoda-tuotelinja 948 (vähennystä 19,8 prosenttia). Autoryhmän euromääräinen myynti ylitti kappalemäärän laskusta huolimatta edellisen

Stockmannin autoryhmä palvelee asiakkaitaan pääkaupunkiseudulla yhdessä-toista toimipisteessä. Sekä Turun talousalueella että Tampereella ryhmällä on yksi toimipiste. Menestys perustuu korkealuokkaisiin tuotteisiin, erittäin laajaan merkki- ja mallivalikoimaan, suuren volyymin mahdollistamaan hintakilpailukykyyn sekä hyvään ja luotettavaan asiakaspalveluun. Auton käyttöön ja ylläpitoon liittyvien huolto- ja korjaamopalvelujen valikoimaa on lisätty määrätietoisesti.

Autoryhmän myynnin kehitys 1997-2001

Autoryhmän liikevoiton kehitys 1997-2001

■ Liikevoitto
— % liikevaihdesta

AVAINLUVUT

AUTORYHMÄ	2001	2000	muutos %
Myynti, M€	409,4	402,2	2
Osuus Stockmannin myynnistä, %	26,6	27,4	
Liikevoitto, M€	3,2	3,8	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,4	7,1	
Sijoitettu pääoma, M€	59,2	53,9	10
Investoinnit, M€	1,1	2,5	
Henkilöstö 31.12.	731	786	-7

Volkswagen Golf on käsite automaailmassa. Golfeja on valmistettu jo yli 20 miljoonaa.

Euroopan suosituin maasturi Mitsubishi Pajero edustaa uusinta ja upeinta nelivetotekniikkaa.

Syksyllä myyntiin tullut uusi Audi A4 Avant varmisti Audin hyvän menestyksen vuonna 2001.

vuoden tason ja oli 409,4 miljoonaa euroa. Euromääräisen myynnin kasvu johtui myytyjen autojen keskihinnan noususta sekä huolto- ja korjaamotoinnin myynnin voimakkaasta kasvusta. Ryhmän liikevaihto päättyi 337,2 miljoonaan euroon, kun se edellisenä vuonna oli 331,0 miljoonaa euroa.

Huolto- ja korjaamotoinnissa panostamisen lisäksi kyettiin kannattavuutta parantamaan kiinnittämällä erityistä huomiota varastojen hallintaan ja vaihtoautotoimintojen tervehdyttämiseen. Varastossa olleiden vaihtoautojen määrä aleni merkittävästi. Autoryhmän varastojen arvo pieneni vuoden aikana 15 miljoonalla eurolla. Vaikean markkinatilanteen sekä kolmesta Mitsubishi-Skoda-toimipisteestä luopumisen vuoksi liikevoitto laski 0,6 miljoonalla eurolla ja oli 3,2 miljoonaa euroa.

UUDENLAISIA KANTA-ASIAKASTARJOUKSIA

Uusien autojen kanta-asiakastarjouksia oli vuoden aikana kahdeksan kappaletta, ja kanta-asiakkaille myytiin näillä

kampanjoilla yhteensä 624 uutta autoa. Lisäksi lokakuussa oli ensimmäistä kertaa vähän käytettyihin Ford Mondeoihin keskittynyt kampanja. Kanta-asiakkaille suunnattuja vaihtoautokampanjoita oli yhteensä neljä. Vaihtoautoja myytiin kampanjaehdoilla yhteensä 1 432. Tämän lisäksi autoiluun sekä auton käyttöön liittyvien varusteiden ja tarvikkeiden kanta-asiakastarjouksia oli kuukausittain. Erityisesti uutta renkaiden säilytyspalvelua koskeneet tarjoukset olivat kanta-asiakkaiden suosiossa.

Autoryhmä oli mukana sekä kevään että syksyn Hulluilla Päivillä, joiden aikana myytiin yhteensä 140 uutta autoa.

KESKITTYMÄLLÄ KOHTI TEHOKKAAMPAA TOIMINTAA

Autoryhmän toiminta on järjestetty päämiesten mukaan kaupallisiksi tuotelinjoiiksi. Keskittämällä edustukset volyymimerkkeihin pyritään varmistamaan sekä automyynnin että huollon riittävät toimipistekohtaiset volyymit. Siten taataan pitkän aikavälin kustannustehokkuus ja kilpailukyky. Samalla

on saatu vapautetuksi autokaupan kiinteistöihin sitoutunutta pääomaa. Tulevaisuudessa vaihtoautokauppaan liittyvä osaaminen on entistä tärkeämpää. Tämä on otettava huomioon kauppapaikkastrategioissa.

Kehittämällä myyntityön menetelmiä ja rakentamalla asiakaslähtöisiä toimintakonsepteja autoryhmä pyrkii olemaan sekä edustamiensa merkkien maahantuojien että eri asiakasryhmiensä haluttu yhteistyökumppani.

Autoryhmän tahtotilana on olla tulevaisuudessa maamme edistyksellisin ja kannattavin autoalan yritys.

HUOLLON KAPASITEETTIA LISÄTÄÄN EDELLEEN

Huolto- ja korjaamotoinnissa autoryhmä on aiemmin kärsinyt kapasiteettiongelmissa. Tämä on aiheuttanut muun muassa huollon varausaikojen pitkittymistä. Huollon kapasiteettia on kasvatettu vuodesta 1996 alkaen henkilömäärällä mitattuna lähes 200 henkilöllä. Vuoden 2001 lopussa huolto- ja korjaamotoinnissa oli 490 työntekijää. Viime vuonna normaalin huol-

Uudesta Ford Fiestasta ennakoidaan menestystä.

Skoda Octavia on suomalaisten suosima tilava ja laadukas perbeauto.

lon varausaika oli keskimäärin 5 työpäivää.

Tikkurilan, Espoon ja Herttoniemen Fordin toimipisteissä on ollut testauskäytössä entistä läheisempään asiakkaan ja huollon vuorovaikutukseen pohjautuva ServiceUpgrade-Program. Siitä on saatu erittäin hyviä kokemuksia, ja se otetaan käyttöön myös Pitäjänmäen toimipisteessä. Tikkurilan Ford-toimintojen siirryttyä uusiin tiloihin jäivät myös aiemman toimipaikan huoltotilat edelleen autoryhmän käyttöön. Siten korjaamokapasiteetti Tikkurilan alueella kaksinkertaistui.

Renkaiden säilytyspalvelu otettiin käyttöön kaikissa toimipisteissä vuoden 2001 aikana, ja siitä saatu asiakaspalautte oli erinomaista. Yksikään kilpaileva merkkiorganisaatio ei ole vielä kehittänyt vastaavaa tuotetta. Tätä palvelua on markkinoitu erityisesti kanta-asiakkaille ja yritysautoliijoille. Huoltoaikojen varaukset Stockmannin Internet-kotisivujen (www.stockmann.fi) kautta lisääntyivät edelleen voimakkaasti. Huollon

yhteydessä asiakkaan GSM-matkapuhelimeen annettava tekstiviestinforraatio on myös otettu myönteisesti vastaan.

TAVOITTEENA PAREMPI KANNATTAVUUS

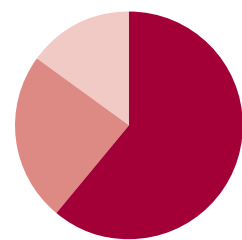
Uusien henkilöautojen kokonaismarkkinoiden arvioidaan laskevan edelleen noin 10 prosenttia pakettiautomarkkinoiden pysyessä ennallaan. Automyyntiä on vaikeuttanut lähes vuoden jatkunut autoverokeskustelu ja sen luoma epävarmuus ostajien keskuudessa. Käytettyinä maahantuotavien autojen verotuksessa samoin kuin uusien autojen verorakenteissa on odotettavissa muutoksia vuonna 2002. Lisäksi EU:n autoalalle myöntämä ryhmäpoikkeusasetus tulee muuttamaan syksyllä 2002. Autoalan ennuste vuoden 2002 kokonaismarkkinoiksi on 100 000 uutta henkilöautoa ja 14 000 pakettiautoa.

Autoryhmän vuoden 2002 painopistealueita ovat pääoman käytön tehokkuus sekä laatu kaikissa asiakaspalveluprosesseissa. Erityisiä panostus-

kohteita ovat automyyntin oheispalvelujen markkinointi sekä asiakashallintajärjestelmien kehittäminen.

Autoryhmä hakee vuonna 2002 edelleen kasvavia markkinaosuuksia toiminta-alueillaan. Poikkeuksellisen haastavasta markkinatilanteesta huolimatta tavoitteena on parantaa autoryhmän liikevoittoa vuonna 2002.

Autoryhmän myynnin jakautuminen 2001

- 61 % Uudet autot
- 24 % Vaihtoautot
- 15 % Huoltotoiminnot

Hobby Hallin markkina-asema vahvistui

Hobby Hall -ryhmän myynti kasvoi 10 prosenttia ja oli 237,4 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli 200,2 miljoonaa euroa. Paketteja lähetettiin etäkaupan asiakkaille yhteensä 2,6 miljoonaa kappaletta, joka on 3 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna.

Asiakasmäärä kasvoi nopeammin kuin koskaan aikaisemmin. Hobby Hall sai vuoden aikana lähes 100 000 ostoksia tehnyttä uutta asiakasta Suomesta. Asiakasmäärän kasvu johtui lisääntyneistä markkinointipanostuksista asiakashankintaan sekä siitä, että online-kauppa tavoitti erityisesti 18–40-vuotiaita uusia asiakkaita.

Ryhmän liikevoitto oli 4,4 miljoonaa euroa. Se ylitti edellisen vuoden liikevoiton 3,8 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2001 liikevaihtoon ja liikevoittoon sisältyy vuosilta 1998–2000 takautuvasti saatava luottomyynnin korkotuottoon sisältyneen arvonlisäveron palau-

tus, joka on yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Tämä kohdistui viimeiselle vuosineljännekselle.

Koko vuoden ja erityisesti ensimmäisen vuosipuoliskon tulosta rasittivat yhä online-kaupan kovat panostukset sekä Latvian postimyyntin ja Tampereen myymälän aloituskustannukset. Myös luottotappiot kasvoivat.

Toisella vuosipuoliskolla tuloksen kehitys kääntyi positiiviseksi. Tämä saatiin aikaan tehokkaalla kustannusten hallinnalla sekä parantuneella myyntikatteella. Sekä kolmannen että viimeisen vuosineljänneksen liikevoitto oli selvästi edellistä vuotta parempi.

ETÄKAUPAN RAKENNUMUUTOS JATKUI

Suomen etäkaupan kokonaismarkkinoiden arvo kasvoi 4 prosenttia, kun taas lähetysten määrä laski yhden prosentin.

Etäkaupan sisäinen rakennemuutos jatkui edelleen: koko markkinoiden kasvu tuli Internet-kanavan runsaammasta käytöstä. Internet-kaupan kokonaismarkkinoiden suhteellinen kasvu jatkui voimakkaana, joskin sen kasvuvauhti ja osuus koko Suomen vähittäiskaupasta on ainakin toistaiseksi jäänyt ennakoitua pienemmäksi.

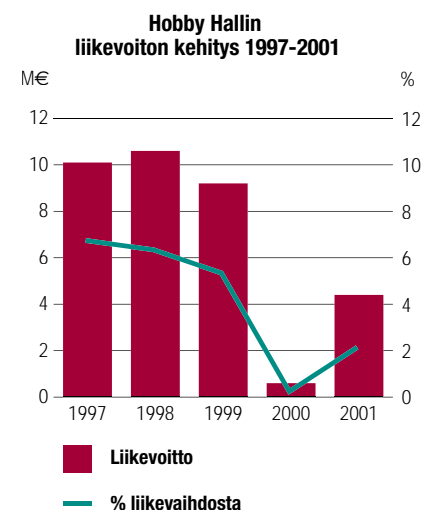
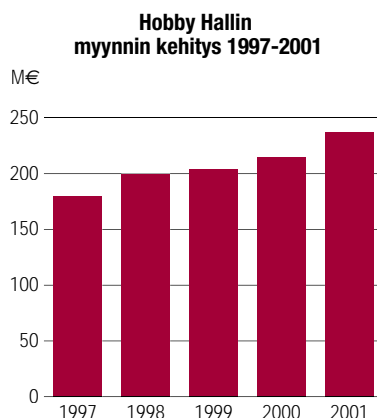
Etäkaupan rakennemuutoksen ja markkinakehityksen uskotaan jatkuvan saman suuntaisena myös lähivuosina.

MYYNТИ KASVOI SUOMESSA 7 PROSENTTIA

Hobby Hall -ryhmän myynti Suomessa oli 201,9 miljoonaa euroa, joka on 7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Hobby Hallin asema etäkaupan selkeänä markkinajohtajana vahvistui edelleen.

Kuvastoissa lisättiin erityisesti kodin sisustustuotteiden tarjontaa. Niiden myynti

Hobby Hall tarjoaa asiakkailleen tuotteita ja palveluja kuvastojen, online-kauppapaikan sekä omien myymälöiden kautta. Valtaosa tarjonnasta on kodin ja vapaa-ajan tuotteita. Suomen ja Viron suurin postimyyjä sekä Suomen johtava online-kauppias tarjoaa yli miljoonalle asiakkaalleen helpon, luotettavan ja miellyttävän vaihtoehdon laatutuotteiden edulliseen ostamiseen. Toiminta Latviassa käynnistyi vuoden 2001 alussa.

AVAINLUVUT

HOBBY HALL -RYHMÄ	2001	2000	muutos %
Myynti, M€	237,4	214,9	10
Osuus Stockmannin myynnistä, %	15,4	14,6	
Liikevoitto, M€	4,4	0,6	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,7	0,7	
Sijoitettu pääoma, M€	95,3	85,6	11
Investoinnit, M€	4,0	3,9	
Henkilöstö 31.12.	874	760	15

Uutta Hobby Hall Onlinessa: Levari-musiikkikauppa.

Kuopion uusi asiakaspalvelukeskus mahdollistaa sekä entistä joustavamman palvelun että myynnin jatkuvan kasvun.

kasvoikin merkittävästi. Matkapuhelien kauppa moninkertaistui edellisestä vuodesta. Sen sijaan vaatetuksen myynnin osuus väheni hieman. Kuvastokaupassa pyritään jatkuvasti tarjoamaan asiakkaille markkinoiden houkuttelevin vaihtoehto kustakin tuoteryhmästä; tekemään hyviä valintoja yhdessä asiakkaan kanssa.

Kuopiossa avattiin marraskuussa uusi asiakaspalvelukeskus, jossa työskentelee 21 henkilöä. Joulumyynnin parhaina päivinä Helsingin ja Kuopion asiakaspalvelukeskuksissa otettiin vastaan yhteensä yli 12 000 asiakaspuhelua päivässä. Kuopion uusi asiakaspalvelukeskus luo edellytykset entistä joustavammalle palvelulle myös tulevana vuosina ja myynnin jatkuvalla kasvulla Suomessa.

Hyvän palveluasteen ja -valmiuden ansiosta Hobby Hallin Suomen joulukuvaston 2001 myynti oli ennätyksellisen hyvä.

SUOMEN JOHTAVA ONLINE-KAUPPAPAIKKA

Hobby Hall Online -kauppapaikan ensimmäisen täyden toimintavuoden myynti oli 21,3 miljoonaa euroa, kun vuoden myyntitavoite oli 16,8 miljoonaa euroa. Online-myyntin aloitusvuonna 2000 myynti oli 6,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2001 aikana online-kauppapaikassa kävi noin 90 000 ostavaa asiakasta. Keskiostos oli edelleen lähes kaksinkertainen perinteiseen postimyyntiin verrattuna eli noin 155 euroa. Myynti ja

kaantui tasaisesti eri tavara-alueille, joskin viihde-elektronikka oli myydyin tuoteryhmä. Hobby Hall Onlinen verkkosivuilla avattiin uusia asiakkaita kiinnostavia toimintoja: toukokuussa Meklari-huuto-kauppa ja marraskuussa Levari-musiikkikauppa.

Online-kauppapaikan myynti ylitti selvästi sille asetetun tavoitetaso, mutta Hobby Hallin perinteisestä postimyyntistä siirtyi ennakoitua enemmän asiakkaita online-kaupan asiakkaiksi.

Panostuksia online-kauppapaikan kehittämiseen ja kasvuun tärkeänä osana Hobby Hall -ryhmän monikanavajontaa jatketaan myös tulevina vuosina.

UUDEN KONSEPTIN MYYMÄLÄT MENESTYIVÄT

Hobby Hall -ryhmän neljän Suomen myymälän yhteenlaskettu myynti oli 39,7 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edellisestä vuodesta 26 prosenttia.

Tampereella avattiin helmikuussa 2001 vuokratiloissa 1 500 neliömetrin suuruisen myymälä. Tämä ensimmäinen uudella konseptilla toteutettu myymälä saavutti sille asetetut tavoitteet.

Vuoden aikana laajennettiin ja uudistettiin Helsingin ja Espoon myymälät uuden konseptin mukaisesti.

Myyvälöissä toteutettiin vuoden aikana työvuorosunnittelun ja myymälälogistiikan perusteellinen kehittämissuunnitelma. Sen tavoitteena oli asiakaspalvelun ja

kustannustehokkuuden parantaminen. Loppuvuonna 2001 käynnistettiin myös toimenpiteet huollon toiminnan kehittämiseksi edelleen osana Hobby Hallin kokonaistarjontaa.

Kevään 2002 aikana laajennetaan ja uudistetaan Vantaan myymälä ja avataan uusi 1 400 neliömetrin suuruinen myymälä Helsingin Herttoniemessä.

MYynti VIROSSA KÄÄNTYI NOUSUUN

Hobby Hall -ryhmän myynti Virossa oli 29,4 miljoonaa euroa, mikä ylitti edellisen vuoden myynnin 13 prosentilla. Tehostetun markkinoinnin ja hinnoittelun ansiosta myynti kääntyi nousuun laskettuun hieman kahden edellisen vuoden aikana. Hobby Hallin markkinajohtajan asema Viron postimyyntimarkkinoilla vahvistui entisestään.

Kodin tekstiilien ja kodin elektronikan myynti kehittyi Virossa hyvin. Syksyllä tehty ensimmäinen tietokonetarjous oli menestys.

Tallinnan Maakri-kadun myymälä avattiin laajennettuna ja uudistettuna syyskuussa 2001, jolloin rakennuksen toisen kerroksen konttoritilat otettiin kaupalliseen käyttöön. Konttori- ja asiakaspalvelun toiminnot siirtyivät suurempiin ja tarkoituksenmukaisempiin vuokratiloihin saman kadun vastakkaiselle puolelle.

Hobby Hall -ryhmän kansainvälisen online-kauppapaikan www.hobbyhall.com

Tamperelaiset ottivat Hobby Hallin myymälän hyvin vastaan.

Postimyyntin käynnistyessä Latviassa jaettiin tätä julistetta jokaiseen postikonttoriin. Julisteen iskulause on suomeksi: "Iloa jokaiseen päivään".

Uuden konseptin mukaisesti uudistettu Espoon myymälä on entistä laajempi ja näyttävämpi.

vironkieliset sivut avattiin joulukuussa 2001.

LATVIASSA ONNISTUNUT LANSEERAUS

Maaliskuussa 2001 käynnistyi Hobby Hallin postimyynti Latviassa. Sitä edelsi vuoden 2000 lopussa tehty koemarkkinointi.

Myynti Latviassa oli 6,1 miljoonaa euroa, mikä ylittää selvästi asetetut tavoitteet. Latviassa tehtiin vuoden aikana neljä kuvastokampanjaa. Valtakunnallisia asiakashankintakuvastoja julkaistiin kaksi. Asiakasrekisteri kehittyi suunnitelmien mukaisesti, ja vuoden lopussa asiakkaita oli jo lähes 60 000.

Parhaiten Latviassa ovat menestyneet

kotitaloustavarat ja kodin tekstiilit. Vuoden 2002 tavoitteena on sekä asiakaskunnan nopea laajentaminen että tuotetarjonnan lisääminen.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Hobby Hall -ryhmän keskeinen tavoite vuonna 2002 on liikevoiton parantaminen voimakkaan panostusvaiheen jälkeen.

Tavoitteena on pitää ylivoimainen markkinajohtajan asema Suomen ja Viron etäkaupassa sekä saavuttaa markkinajohtajan asema myös Latviassa.

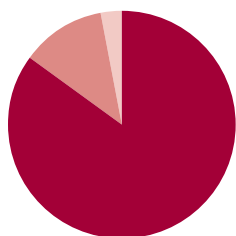
Vuonna 2001 toteutettujen ja keväällä 2002 valmistuvien hankkeiden ansiosta myös omien myymälöiden kasvunäkymät ovat hyvät.

Liiketoiminnan tehokkuutta pyritään kehittämään edelleen vuoden 2001 aikana käynnistettyjen toimenpideohjelmien mukaisesti. Kehittämiskohteita ovat erityisesti valikoiman hallinta, markkinointi, logistiikka, myymäläverkosto ja huolto. Myös tietohallinnon investointiohjelma tulee lähivuosina vaikuttamaan merkittävästi ryhmän toiminnan tehokkuuden parantamiseen.

Postimyynti Liettuassa on tarkoitus käynnistää vuoden 2003 alussa. Sitä edeltää koemarkkinointi rajoitetulle asiakaskunnalle tämän vuoden lopulla.

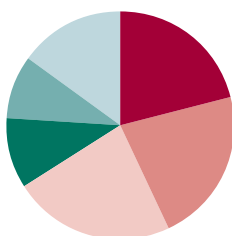
Ryhmän liikevoiton arvioidaan olevan parempi kuin vuonna 2001.

Hobby Hallin myynti markkina-alueittain 2001

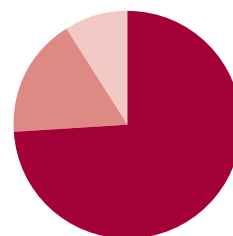
85 % Suomi
12 % Viro
3 % Latvia

Hobby Hallin myynti tuoteryhmittäin 2001

21 % Tekstiilit
22 % Kodinkoneet
23 % Elektroniikka
10 % Vaatetus
9 % Kuntoilu ja vapaa-aika
15 % Muut

Hobby Hallin myynnin jakautuminen myyntikanavittain 2001

74 % Puhelin- ja kuponkitilaukset
17 % Myymälät
9 % Online-kauppa

Toiminnan tervehdyttämisen vuosi

Seppälä-ryhmän myynti oli 135,2 miljoonaa euroa. Se jäi 2 prosenttia pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Ryhmän liikevaihto oli 111,1 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 1,7 miljoonaa euroa, joka oli 0,3 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä vuonna. Tulos parani, vaikka siihen sisältyvät vuoden 2001 liiketappio Ruotsissa, Ruotsin myymälöiden lopettamisesta johtuva pakollinen varaus ja omaisuuden arvonalennuskirjaukset, jotka ovat yhteensä 5,2 miljoonaa euroa.

Vaatetusalan valtakunnalliseen myyntiin kehitykseen vaikuttaa ensisijaisesti

neljä tekijää: yrityksen omat toimenpiteet, yleinen vaatteisiin kohdistuva kysyntä, muutokset alan kilpailutekijöissä sekä säätila. Se, että Seppälän myynti jäi vuonna 2001 edellisen vuoden myyntiä pienemmäksi, johtui pääasiassa myyntin rakenteen muuttamisesta: kesän ja syksyn alennusmyyntituotteiden sekä syyskaudella alennuksella tarjottavien tuotteiden määrää vähennettiin.

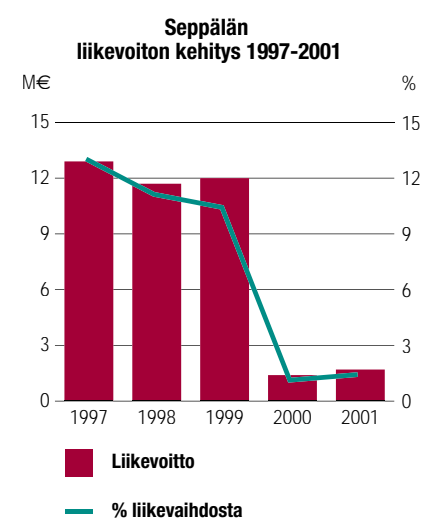
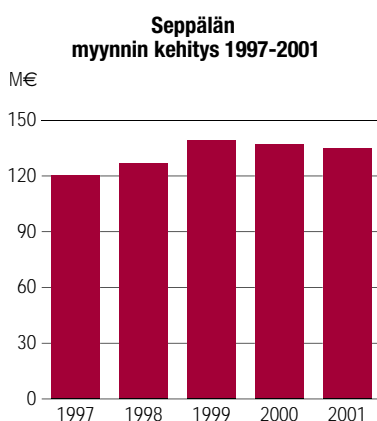
Viime vuosina kotitalouksien kulutuksen kasvu on suuntautunut muihin hyödykkeisiin kuin vaatteisiin, ja tämä kehitys jatkui edelleen vuonna 2001. Ketjut voimistivat otettaan vaatetusalan

vähittäiskaupasta. Kehitystä vauhdittivat uudet kauppakeskukset, joissa avatut myymälät kasvattivat osaltaan ulkomaisten ketjujen myymälämäärää Suomessa. Uudet suuret kauppakeskukset toivat Suomen markkinoille myös uusia ketjuyrittäjiä, joiden valikoimiin vaatetus kuuluu.

TOIMENPITEITÄ TULOKSEN PARANTAMISEKSI

Vuonna 2000 Seppälän tulos laski merkittävästi aiemmalta hyvältä tasoltaan. Tuloksen parantamiseksi käynnistettiin toimenpideohjelma, joka tähtäsi sekä

Seppälä on Suomen suurin muotikaupan ketju, joka tarjoaa asiakkailleen naisten, miesten ja lasten pukeutumista sekä kosmetiikkaa järkevin hinnoin. Mallistot perustuvat omaan tuotesuunnitteluun ja omiin merkkeihin. Seppälän osaamisen perusta on perustuotteiden ja trendituotteiden oikea yhdistelmä. Keskitetty ketjumainen toiminta takaa edulliset hinnat ja luotettavan laadun. 129 Suomen myymälän lisäksi Seppälällä on Virossa 11 myymälää.

AVAINLUVUT

SEPPÄLÄ-RYHMÄ	2001	2000	muutos %
Myynti, M€	135,2	137,4	-2
Osuus Stockmannin myynnistä, %	8,8	9,4	
Liikevoitto, M€	1,7	1,4	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,5	6,7	
Sijoitettu pääoma, M€	22,8	20,8	10
Investoinnit, M€	3,1	5,2	
Henkilöstö 31.12.	967	1 026	-6

Seppälä kiinnittää huomiota myymälöidensä sijaintiin hyvillä liikepaikoilla. Lokakuussa avattiin Seppälän myymälä Raision uudessa kauppakeskus Myllyssä.

Myös lapset ja nuoret ovat Seppälän markkinoinnin tärkeä kohderyhmä.

nopeisiin muutoksiin että myös pitemmän aikajakson parannuksiin.

Varaston arvoa pienennettiin alkuvuonna aikaisempaa suuremmilla alennusmyynneillä. Alkukesästä käynnistettiin henkilö- ja markkinointikulujen säästöohjelma, joka toteutettiin kokonaisuudessaan vuoden 2001 aikana. Näiden toimenpiteiden vaikutus näkyi erityisesti viimeisellä vuosineljänneksellä selkeänä tuloksen parantumisena.

Myös tuotelajitelman laajuutta, ostotekniikkaa ja myyntiä koskevia toimenpiteitä on käynnistetty. Niiden uskotaan antavan Seppälälle vastedes entistä paremman kilpailukyvyn. Osassa myymälöitä testataan vuoden aikana mm. kenkien myyntiä.

RUOTSIN TOIMINTA PÄÄTTYI

Seppälä oli perustanut syksystä 2000 alkaen Ruotsiin yhdeksän myymälää, jotka käyttivät ketjutunnusta Spl. Tavoitteena oli hankkia näiden erityyppisissä kauppakeskuksissa sijainneiden myymälöiden avulla kokemuksia ja tietoa Ruotsin markkinoista. Syksyllä 2001 tehtyjen arvioiden perusteella todettiin, että koska myymälöiden toiminta oli voimakkaasti

tappiollista, ei koemarkkinointia ollut syytä jatkaa. Lokakuussa päätettiin luopua Ruotsin toiminnoista. Toiminta päättyi alkuvuoden 2002 aikana.

MYYMÄLÖITÄ UUSIIN PAIKKoihin

Viime vuosina Seppälä on kasvattanut myymälämääränsä merkittävästi sekä Suomessa että Virossa. Vuonna 2001 päätettiin, että näille markkinoille ei enää tarvita merkittävää määrää uusia myymälöitä. Aikaisempaa enemmän kiinnitetään huomiota siihen, että myymälät sijaitsevat hyvillä liikepaikoilla. Tästä syystä kuusi myymälää siirtyi vuoden aikana Suomessa uuteen paikkaan. Tämä kehitys jatkune myös tulevina vuosina sekä Suomessa että Virossa. Suomessa suljettiin kaksi myymälää ja perustettiin kolme uutta. Viroon perustettiin yksi uusi myymälä.

Vuoden 2001 lopussa Seppälällä oli 129 myymälää Suomessa ja 11 myymälää Virossa.

UUSIA HAASTEITA

Vuoden 2001 aikana Seppälässä on analysoitu, mitä ovat vaatteiden vähittäiskaupan haasteet 2000-luvun alkuvuosina.

Asiakas haluaa edelleen paljon vaihtoehtoja. Ennen kaikkea ulkomalaiset ketjut ovat tuoneet viime vuosina runsaasti lisää tarjontaa juuri Seppälän edustamaan muoti- ja hintaluokkaan. Seppälässä on aloitettu tuotevalikoiman kehittäminen asiakkaiden valinnan mahdollisuuksien lisäämiseksi. Tavoitteena on, että asiakas vastedes kokee Seppälän entistäkin monipuolisemmaksi vaatteiden vähittäiskaupaksi.

Toinen vahva trendi on se, että asiakkaat hankkivat perusvaatteita, joihin sitten yhdistellään hyvinkin nopeasti vaihtuvaa muotia. Koska muodin vaihtelut ovat nykyisin nopeita, on yhä vaikeampaa ennustaa, mikä tulee kulloinkin olemaan halutuin tuote. Tämän takia myös Seppälän täytyy kehittää tapansa hankkia myymänsä tuotteet. Normaalisti tavaran päätyminen ideasta myytäväksi tuotteeksi kestää 4–8 kuukautta. Tätä aikaa tullaan Seppälässä lyhentämään.

vuoden 2002 näkymät

Kauppan rakennemuutos koskee myös vaatteiden vähittäiskauppaa. Tietoisimmat trendit ovat selkeästi havait-

Osassa Seppälän myymälöitä testataan kenkien myyntiä.

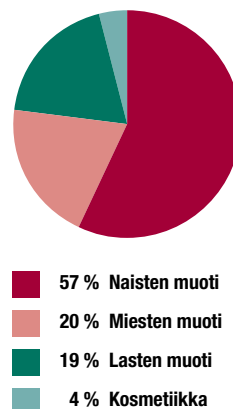
Trendikkäät catwalk-esillepanot ovat osa uusien ja uusittujen Seppälän myymälöiden ilmettä.

tavissa. Tällainen on ennen kaikkea ketjujen osuuden kasvu yksittäisten kauppiaiden vähentyessä. Seppälän toimintaympäristöön vaikuttavat voimakkaasti muutkin tekijät, joiden merkitystä on vaikeampaa ennakoita. Erityisen vaikeaa on nähdä ennalta niitä seikkoja, jotka vaikuttavat kuluttajan innostukseen ostaa uutta. Siksi Seppälän on pystyttävä mukauttamaan toimintaansa ja työtapojaan siten, että herkkyys painotuksien muuttamiseen paranee.

Seppälässä on käynnistetty entistä suurempaan herkkyyteen ja parempaan reagoitivalmiuteen tähtäävä toiminnan ja työtapojen muutostyö. Sen uskotaan edistävän ketjun kilpailukykyä ja luovan pohjan tulevalle hyvälle tulostasolle.

Kun Ruotsin toiminta ei enää rasita tulosta alkaneena vuonna, on tavoitteena parantaa liikevoittoa selvästi.

Seppälän myynti tuoteryhmittäin 2001

Stockmannin myynti kasvoi 4,7 prosenttia ja oli 1 537,6 miljoonaa euroa. Voitto ennen satunnaisia eriä oli 51,2 miljoonaa euroa eli 10,0 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Tavarataloryhmä, Hobby Hall -ryhmä ja Seppälä-ryhmä paransivat liikevoittoaan edellisestä vuodesta. Autoryhmän liikevoitto jäi hieman pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Tulos osaketta kohden oli 0,68 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 0,55 euroa. Hallitus esittää, että osakekohtainen osinko pysyy muuttumattomana ja on 0,60 euroa osakkeelta.

MYynti KASVOI 4,7 PROSENTTIA

Stockmannin myynti kasvoi 4,7 prosenttia eli 69,7 miljoonaa euroa ja oli 1 537,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 61,4 miljoonaa euroa eli 5,0 prosenttia ja oli 1 281,9 miljoonaa euroa. Ryhmäkohtaiset liikevaihdot ilmenevät oheisesta taulukosta.

Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat pääosin pysyviin vastaaviin sisäl-

tyneiden osakkeiden myyntivoitoista. Ne olivat 7,0 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna ne olivat 2,8 miljoonaa euroa.

TULOS PARANI

Stockmannin liiketoiminnan suhteellinen myyntikate kasvoi 1,5 prosenttiyksikköä ja oli 32,1 prosenttia. Myyntikatteet kasvoivat kaikissa liiketoimintaryhmissä niin suhteellisesti kuin rahamääräisesti-kin. Konsernin liiketoiminnan myyntikate oli 411,9 miljoonaa euroa eli 38,8 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Liiketoiminnan kulut kasvoivat 29,7 miljoonaa euroa ja poistot 2,7 miljoonaa euroa.

Liikevoitto kasvoi 10,6 miljoonaa euroa ja oli 46,3 miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 3,6 prosenttia liikevaihdosta ja edellisenä vuonna 2,9 prosenttia liikevaihdosta.

Nettorahoitustuotot pienenevät 0,6 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja olivat 4,9 miljoonaa euroa.

Voitto ennen satunnaisia eriä kasvoi 10,0 miljoonaa euroa ja oli 51,2 miljoonaa euroa. Satunnaisia eriä ei ollut. Edellisenä vuonna satunnaiset kulut olivat 0,6 miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja kasvoi 10,6 miljoonaa euroa ja oli 51,2 miljoonaa euroa.

Välittömät verot kasvoivat 3,6 miljoonaa euroa 16,4 miljoonaan euroon.

Tilikauden voitto oli 34,8 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 27,9 miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos kasvoi 22 prosenttia ja oli 0,68 euroa. Edellisenä vuonna se oli 0,55 euroa.

Pääoman kierron nopeutumisen ja tuloksen paranemisen ansiosta sijoitetun pääoman tuotto kasvoi 1,4 prosenttiyksikköä 9,8 prosenttiin ja oman pääoman tuotto 1,3 prosenttiyksikköä 6,9 prosenttiin.

Oma pääoma osaketta kohden oli 9,85 euroa ja vuotta aiemmin 9,76 euroa.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo kasvoi 137,0 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta ja oli 696,0 miljoonaa euroa.

MYYNIN JA KANNATTAVUUDEN KEHITYS RYHMITTÄIN

Tavarataloryhmän myynti kasvoi 6 prosenttia 755,4 miljoonaan euroon. Ulkomaantoimintojen osuus ryhmän myynnistä oli 14 prosenttia. Myyntiä kasvattivat osaltaan Oulun tavaratalon avaaminen sekä uusien myymälätilojen käyttöönotto. Suhteellisen myyntikatteiden paranemisen ja hyvän kustannusten hallinnan ansiosta tavarataloryhmän tulos parani sekä kotimaassa että ulkomailla. Liikevoitto kasvoi yhteensä 5,9 miljoonaa euroa ja oli 34,1 miljoonaa euroa. Tulos oli ryhmän kaikkien aiko-

LIKEVAIHTO	2001 M€	2000 M€	muutos M€	muutos %
Kotimaan toiminnot	545,0	516,3	28,6	6
Ulkomaantoiminnot	88,5	82,7	5,7	7
Tavarataloryhmä yhteensä	633,5	599,1	34,4	6
Autoryhmä	337,2	331,0	6,2	2
Hobby Hall -ryhmä	200,2	176,9	23,3	13
Seppälä-ryhmä	111,1	112,9	-1,8	-2
Kiinteistöt + muut	24,0	23,2	0,8	4
Eliminoinnit	-23,9	-22,5	-1,4	
Konserni	1 281,9	1 220,5	61,4	5

jen paras. Viimeisen vuosineljänneksen liikevoitto kasvoi edellisen vuoden viimeisestä neljänneksestä. Sijoitetun pääoman tuotto oli 19,0 prosenttia eli 2,7 prosenttiyksikköä parempi kuin edellisenä vuonna.

Autokaupan kokonaismarkkinoiden voimakkaasta alenemisesta sekä Mitsubishi-Skoda-liiketoiminnan osittaisesta luovutuksesta huolimatta Stockmannin autoryhmän myynti kasvoi 2 prosenttia ja oli 409,4 miljoonaa euroa. Markkinoiden kasvua parempaa myynnin kehitystä edesauttoi ryhmän uusiutunut automallisto. Ryhmän liikevoitto pieneni hieman edellisestä vuodesta ja oli 3,2 miljoonaa euroa. Huolto- ja korjaamopalveluiden liikevoitto kasvoi vertailukaudesta, mutta toisaalta uusien autojen myynnin hidastuminen heikensi tulosta. Ryhmän viimeisen vuosineljänneksen liikevoitto pieneni hieman edellisen vuoden viimeisestä neljänneksestä. Sijoitetun pääoman tuotto oli 5,4 prosenttia. Pääoman käyttöä tehostettiin mm. pienentämällä vaihto-omaisuutta 15 miljoonalla eurolla.

Hobby Hall -ryhmän myynti kasvoi 10 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli 237,4 miljoonaa euroa. Ryhmän liikevoitto kasvoi 3,8 miljoonaa euroa ja oli 4,4 miljoonaa euroa. Liikevoittoon si-

sältyy vuosilta 1998–2000 takautuvasti saatava luottomyynnin korkotuottoon sisältyneen arvonlisäveron palautus, joka on ilman hyvityskorkoja 2,6 miljoonaa euroa. Hyvän myyntikatteen kehityksen ja parantuneen kustannustehokkuuden ansiosta liikevoitto kasvoi myös viimeisellä vuosineljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Sijoitetun pääoman tuotto oli 4,7 prosenttia.

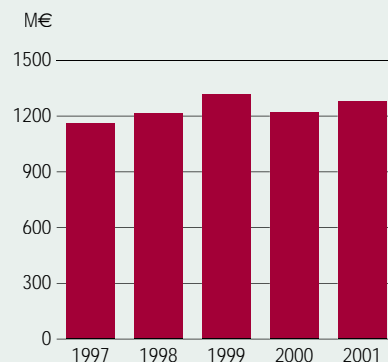
Seppälä-ryhmän myynti pieneni 2 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli 135,2 miljoonaa euroa. Ryhmän liikevoitto kasvoi 0,3 miljoonaa euroa ja oli 1,7 miljoonaa euroa. Liikevoittoon sisältyy 5,2 miljoonaa euroa tappiota Ruotsin liiketoiminnasta. Ruotsin liiketoiminnan lopettamiskuluja koskevan pakollisen varauksen sekä omaisuuden arvonalennuskirjausten osuus siitä on 2,5 miljoonaa euroa. Suhteellisen myyntikatteen selvän paranemisen ja toteutettujen kustannusleikkausten ansiosta viimeisen vuosineljänneksen tulos oli Ruotsin tappioista ja lopettamiskuluista huolimatta parempi kuin edellisenä vuonna. Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,5 prosenttia eli 0,8 prosenttiyksikköä parempi kuin edellisenä vuonna.

Liikevoiton ja sijoitetun pääoman tuoton kehitys ryhmittäin ilmenee oheisesta taulukosta.

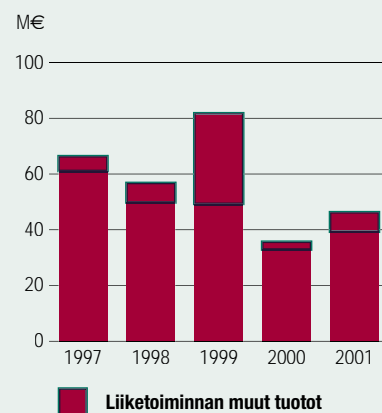
LIIKEVOITTO	2001 M€	2000 M€	muutos M€	ROI % 2001	ROI % 2000
Tavarataloryhmä	34,1	28,2	5,9	19,0	16,3
Autoryhmä	3,2	3,8	-0,6	5,4	7,1
Hobby Hall -ryhmä*	4,4	0,6	3,8	4,7	0,7
Seppälä-ryhmä**	1,7	1,4	0,3	7,5	6,7
Kiinteistöt	16,2	15,9	0,4	10,7	11,5
Liiketoiminnan muut tuotot	7,0	2,8	4,2		
Eliminoinnit + muut	-20,4	-17,0	-3,4		
Konserni	46,3	35,7	10,6	9,8	8,4

Liiketoimintaryhmien liikevoitot ja sijoitetun pääoman tuottoerot (ROI) perustuvat sisäiseen laskentaan.
 * Hobby Hallin vuoden 2001 liikevoittoon sisältyy 2,6 miljoonaa euroa arvonlisäveron palautusta vuosilta 1998–2000.
 ** Seppälän vuoden 2001 liikevoittoon sisältyy 2,5 miljoonaa euroa kuluja ja varauksia, jotka liittyvät Ruotsin liiketoiminnan lopettamiseen.

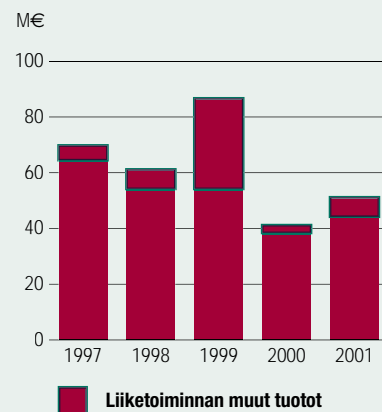
Liikevaihto 1997-2001

Liikevoitto 1997-2001

Voitto ennen satunnaisia eriä 1997-2001

RAHOITUSTILANNE

Stockmannin maksuvalmius oli hyvä. Tilikauden lopun likvidien varojen määrä oli 25,6 miljoonaa euroa ja vuotta aiemmin 41,7 miljoonaa euroa.

Vuoden aikana lyhennettiin lainoja 9,2 miljoonalla eurolla. Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu. Pitkäaikaisten lainojen määrä oli vuoden lopussa 43,7 miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit olivat vuoden aikana yhteensä 31,1 miljoonaa euroa.

Lähinnä pörssiosakkeiden myynnistä saatiin 10,0 miljoonaa euroa. Osinkoa maksettiin yhteensä 30,6 miljoonaa euroa.

Omaravaisuusaste oli vuoden lopussa 69,5 prosenttia (vuoden 2000 lopussa 67,2 prosenttia).

Kokonaisvastuusitoumukset kasvovat vuoden 2000 lopusta 12,0 miljoonalla eurolla ja olivat 64,7 miljoonaa euroa. Stockmannilla ei ole sellaisia osakkuusyhtiöitä, joiden omat vastuusitoumukset tulisi ilmoittaa.

MUUTOKSET KONSERNIN JOHDOSSA

Yhtiön toimitusjohtaja Ari Heiniö jäi eläkkeelle 1.3.2001. Uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin samasta päivämäärästä lukien Stockmannin varatoimitusjohtaja, varatuomari Hannu Penttilä.

Yhtiön varatoimitusjohtajana on toiminut 1.2.2001 alkaen tehtävään nimitetty Hobby Hall -ryhmän johtaja, kauppatieteiden maisteri Henri Bucht.

Tavarataloryhmän johtajaksi nimitettiin 1.3.2001 alkaen kauppatieteiden maisteri Jukka Hienonen, joka toimi viimeksi Stockmannin kotimaan tavaratalojen johtajana.

Autoryhmän johtajaksi ja Stockmann-konsernin johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 1.8.2001 alkaen kauppatieteiden

maisteri Esa Mäkinen.

Seppälä Oy:n toimitusjohtajaksi ja Stockmann-konsernin johtoryhmän jäseneksi nimitettiin 1.8.2001 lukien ekonomi Heikki Väänänen.

OSINGOT

Vuodelta 2000 maksettiin osinkoa 0,60 euroa osakkeelta eli yhteensä 30,6 miljoonaa euroa.

Hallitus on määritellyt osingonjakotavoitteeksi vähintään puolet varsinaisen liiketoiminnan tuottamasta voitosta. Toiminnan kasvun vaatima rahoitus otetaan kuitenkin huomioon osingon tasossa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2001 maksetaan saman suuruinen osinko kuin vuodelta 2000 eli 0,60 euroa osakkeelta. Esitetty osinko on 88,2 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

INVESTOINNIT

Investoinnit olivat yhteensä 31,1 miljoonaa euroa eli 14,0 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Tavarataloryhmän investoinnit olivat yhteensä 19,0 miljoonaa euroa. Ryhmän merkittävin investointi oli syyskuun alussa avattu Oulun tavaratalo. Hanke toteutettiin yhteistyössä vuokranantajan kanssa. Stockmannin investoinnit Oulun tavarataloon olivat vuoden aikana 6,7 miljoonaa euroa.

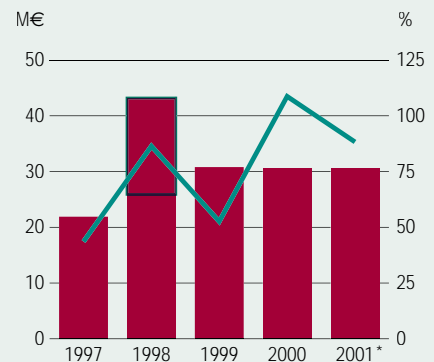
Tallinnan tavaratalon Herkku-osastoa laajennettiin ja uudistettiin keväällä. Itäkeskuksen tavarataloa laajennettiin kesällä noin 1 400 neliometrillä. Helsingin tavarataloa laajennettiin syksyllä vastapäisessä Rautatalossa sijaitsevalla noin 1 100 neliömetrin suuruisella vuokratulla lisätilalla ja siihen liittyvällä tunnelilla. Myös Turun tavaratalon

**Liikevoitto % liikevaihdosta
1997-2001**

* Pitkän aikavälin vähimmäistavoite

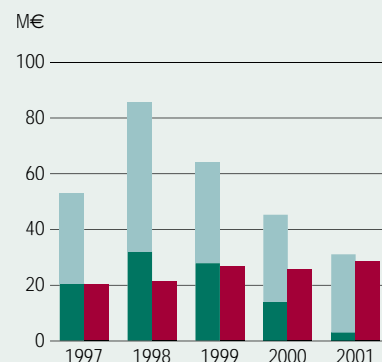
**Osingot tilikausilta
1997-2001**

■ "Millennium"-lisäosinko
— Osinko % tuloksesta

* Hallituksen esitys

**Investoinnit ja poistot
1997-2001**

■ Kiinteistöinvestoinnit
■ Muut investoinnit
■ Poistot

Herkku-osaston laajennus valmistui syksyllä.

Autoryhmän investoinnit olivat yhteensä 1,1 miljoonaa euroa.

Hobby Hall -ryhmän investoinnit olivat yhteensä 4,0 miljoonaa euroa. Ne kohdistuivat Hobby Hall Online-kaupan kehittämiseen sekä Tampereen, Helsingin ja Espoon myymälöiden laajennuksiin.

Seppälä-ryhmän investoinnit olivat yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Ne kohdistuivat pääosin myymäläverkoston uudistamiseen.

Vuoden 2002 investoinnit tulevat olemaan noin 43 miljoonaa euroa.

Vuoden 2002 merkittävin investointikohde on Riian tavaratalo, jonka rakennustyöt ovat käynnistyneet keväällä. Hankkeeseen sitoutuu vuoden 2002 aikana noin 11,8 miljoonaa euroa. Stockmannin kokonaisinvestointi kohteeseen tulee olemaan noin 23,5 miljoonaa euroa. Rakennus valmistuu tämänhetkisen arvon mukaan syksyllä 2003.

Merkittävä investointi on myös Moskovan tavaratalon laajentaminen 1 500 myyntineliometrillä. Laajentaminen toteutetaan vuokraamalla tavaratalokiinteistöstä yksi lisäkerros. Stockmannin investointi rajoittuu tilojen viimeistelyyn ja sisustamiseen. Hankkeeseen sitoutuu noin 2,5 miljoonaa euroa. Laajennusosa otetaan käyttöön maaliskuussa 2002.

Muita tavarataloryhmän investointeja ovat mm. ensimmäisen ZARA-myymälän avaaminen Helsingissä huhtikuussa sekä ensimmäisten Stockmann Beauty -myymälöiden avaaminen.

Hobby Hall-ryhmän tärkeimmät investoinnit kohdistuvat Helsingin Herttoniemen myymälän avaamiseen,

Vantaan Tammiston myymälän uudistamiseen sekä tietojärjestelmien uusimiseen.

Autoryhmän ja Seppälä-ryhmän investoinnit ovat lähinnä korvausinvestointeja.

LIIKETOIMINNAN SOPEUTTAMISTOIMENPITEITÄ

Stockmann myi elokuun lopulla autoryhmään kuuluneen Turun Mitsubishi-Skoda-toimipisteen liiketoiminnan kiinteistöineen ja marraskuun lopulla kaksi pääkaupunkiseudulla sijaitsevaa Mitsubishi-Skoda-toimipistettä. Tampereen Mitsubishi-Skoda-toimipisteessä Stockmann jatkaa liiketoimintaa.

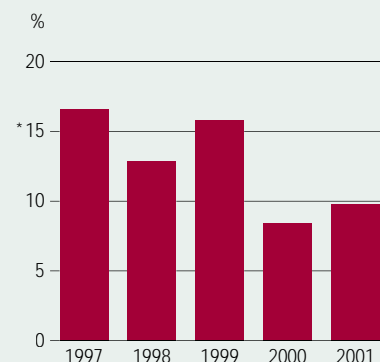
Lokakuun alussa päätettiin lopettaa Stockmannin ruotsalaisen tytäryhtiön SPL Seppälä AB:n toiminta. Seppälä avasi elokuusta 2000 alkaen yhteensä yhdeksän myymälää Ruotsissa. Niiden tarkoituksena oli hankkia tietoa ja kokemuksia Ruotsin markkinoista. Myymälöiden toiminta Ruotsissa oli selvästi tappiollista. Saatujen kokemusten perusteella ketjun laajentamiselle Ruotsissa ei ollut edellytyksiä. Seppälän vuoden 2001 liiketappio Ruotsissa, omaisuuden arvonalentumiset sekä lopettamisesta aiheutuva pakollinen varaus ovat yhteensä 5,2 miljoonaa euroa. Nämä kulut sisältyvät konsernin ja Seppälän operatiiviseen tulokseen vuodelta 2001.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Yhtiön osakemäärä vuoden 2001 lopussa oli 51 382 977, josta A-osakkeita oli 24 868 893 ja B-osakkeita 26 514 084.

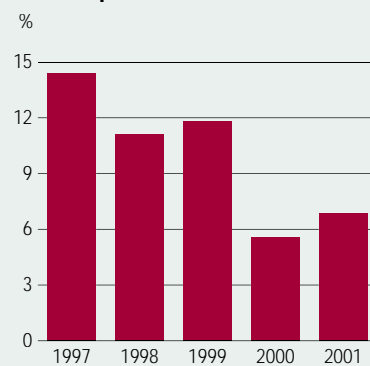
Stockmannin omistuksessa oli vuoden 2001 lopussa 163 000 omaa A-osaketta ja 250 000 omaa B-osaketta. Näiden osakkeiden nimellisarvo on

Sijoitetun pääoman tuotto 1997-2001

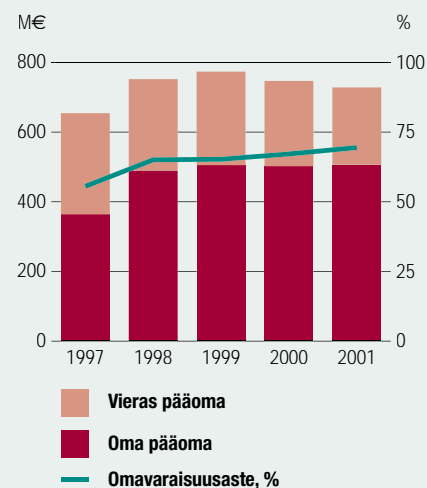

* Pitkän aikavälin vähimmäistavoite

Oman pääoman tuotto 1997-2001

Omavaraisuusaste 1997-2001

yhteensä 826 000 euroa, ja ne edustavat 0,8 prosenttia kaikista osakkeista sekä 0,7 prosenttia kaikista äänistä. Osakkeet on hankittu vuoden 2000 aikana.

Hallituksella ei ole voimassa olevia valtuuksia osakepääoman korottamiseen, vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamiseen eikä omien osakkeiden hankkimiseen.

Stockmannin vuoden 1997 A- ja B-optio-oikeudet otettiin Helsingin Pörssin päälistalle 10.12.2001 lukien. A- ja B-optio-oikeuksia on yhteensä 180 000. Listaamisen yhteydessä vuoden 1997 optio-oikeudet siirrettiin arvo-osuusjärjestelmään. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään 3,5 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta, joten A- ja B-optio-oikeuksilla voi merkitä yhteensä enintään 630 000 osaketta. Hallituksen esittämän vuoden 2001 osingon vähentämisen jälkeen merkintähinta optio-oikeuksilla on 14,11 euroa osakkeelta. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

Vuoden 1999 kanta-asiakasoptioiden merkintähinta hallituksen esittämän vuoden 2001 osingon vähentämisen jälkeen on 13,06 euroa osakkeelta. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain

maksettavat osingot. Kanta-asiakasoptioilla voidaan merkitä yhteensä enintään 1 382 524 B-osaketta. Merkinnän on tapahduttava viimeistään toukokuussa 2005.

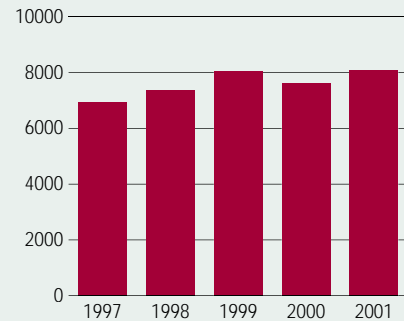
HENKILÖMÄÄRÄ

Stockmannin palveluksessa oli joulukuun 2001 lopussa 8 783 henkilöä eli 496 henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

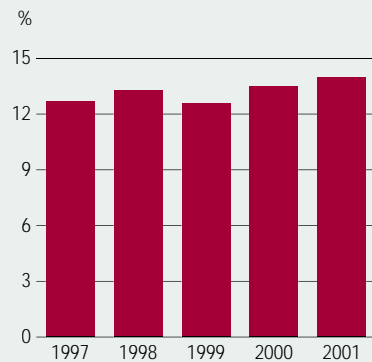
Stockmannin palveluksessa oli vuoden 2001 aikana keskimäärin 8 084 henkilöä eli 458 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin keskimääräinen henkilölukumäärä oli 7 626. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä kasvoi 286 henkilöllä ja oli 6 581 henkilöä. Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 5 271 henkilöä. Edellisenä vuonna emoyhtiössä oli keskimäärin 5 024 henkilöä, eli lisäystä edellisen vuoden vastaavasta ajasta oli 247 henkilöä. Emoyhtiössä kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä kasvoi 170 henkilöllä ja oli 4 204 henkilöä.

Ulkomailla työskenteli vuoden 2001 lopussa 1 281 henkilöä. Edellisen vuoden lopussa ulkomailla työskenteli 1 195 henkilöä.

Henkilöstö keskimäärin 1997-2001

Henkilöstökulut liikevaihdosta 1997-2001

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN KOKOAIKAISEKSI MUUTETTUNA

	2001	2000	muutos
Tavarataloryhmä	4 263	4 092	171
Autoryhmä	790	768	22
Hobby Hall -ryhmä	688	592	96
Seppälä-ryhmä	749	748	1
Liikkeenjohto ja hallinto	91	95	-4
Konserni	6 581	6 295	286

PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

Stockmannin hallitus on määrittänyt yhtiön pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet seuraavasti:

- sijoitetun pääoman tuotto vähintään 15 prosenttia,
- liikevoitto vähintään viisi prosenttia liikevaihdosta,
- myynnin kasvu alan keskimääräistä kasvua nopeampi.

Hallitus on myös täsmentänyt yhtiön kiinteistöstrategiaa. Tämän mukaisesti ns. ei-strategisista kiinteistöomistuksista voidaan luopua ja jatkaa toimintaa vuokratiloissa.

EETTINEN SITOUMUS

Stockmann allekirjoitti yhdessä useiden muiden suomalaisten suuryritysten kanssa 1.11.2001 asiakirjan, jossa se sitoutuu tuontikaupan eettisten periaatteiden mukaiseen toimintaan ja yhteistyöhön eettisten periaatteiden käytön edistämiseksi. Stockmann oli

mukana valmistelemassa näitä periaatteita, jotka mm. kieltävät lapsityövoiman käytön ja työntekijöiden syrjinnän. Käytännön yhteistyötä ohjaa Keskuskauppakamari.

VUODEN 2002 NÄKYMÄT

Vähittäiskaupan myynnin ilman autokauppaa arvioidaan kasvavan Suomessa vuonna 2002 noin 3,5 prosenttia. Autokaupan myynnin odotetaan edelleen laskevan.

Stockmannin myynnin arvioidaan kasvavan markkinoiden kasvua nopeammin. Vuoden 2002 myynnin arvioidaan olevan runsaat 1,6 miljardia euroa.

Tavoitteena on, että vuoden 2002 voitto ennen satunnaisia eriä on parempi kuin vuonna 2001.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Hallituksen esitys emoyhtiön voitonjakoiksi on vuosikertomuksen sivulla 61.

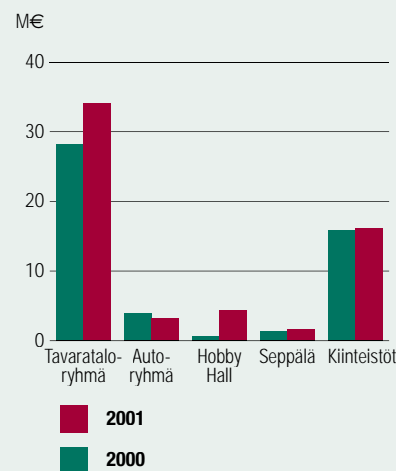
Sisäisen laskennan liikevoitto

Sisäisen laskennan liikevoittoa laskettaessa liiketoimintaryhmiltä veloitetaan omista liiketoista markkinavuokraa vastaava sisäinen vuokra ja maksu keskitetyistä palveluista. Ryhmien liikevoittoon sisältyvät Stockmann-tilin tilinhoitomaksut sekä osamaksu- ja leasingtuottojen korko-osuudet. Liiketoiminnan muita tuottoja ei ole kohdistettu liiketoimintaryhmille.

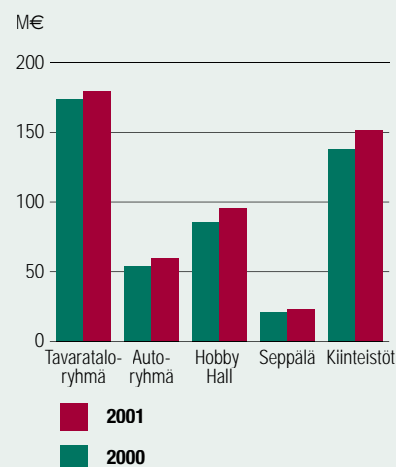
Sijoitettu pääoma

Sijoitettu pääoma on laskettu 12 kuukauden liukuvana keskiarvona.

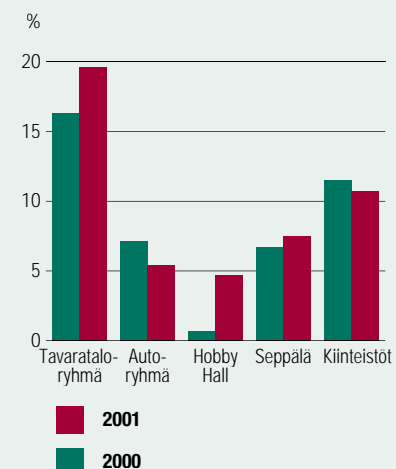
Sisäisen laskennan liikevoitto
2000-2001

Sijoitettu pääoma
2000-2001

Sijoitetun pääoman tuotto-%
2000-2001

* Sisäisen laskennan liikevoitto suhteutettuna sijoitettuun pääomaan

Rahoitus ja rahoitusriskiä hallinta on keskitetty konsernihallintoon hallituksen hyväksymän rahoitus-toiminnan ohjeiston mukaisesti. Rahoitusjohdolle on määritetty yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskit sekä kassan- ja vakuuksien hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta sekä vakuuspolitiikasta.

Rahoitustoiminnon päätavoitteita ovat valuuttaposition suojaus yhteistyössä liiketoimintaryhmien kanssa (valuuttariski), liiketoiminnan kohtuuhintainen rahoittaminen kaikissa olosuhteissa sekä likvidien varojen sijoittaminen tuottavasti ja turvallisesti (likviditeetti-, korko- ja luottoriski). Konsernin rahoitusosasto toimii myös sisäisenä pankkina, ja sille kuuluu myös konsernitilien ja vakuuksien hallinta.

VALUUTTARISKI

Stockmannin valuuttariski koostuu ulkomaanvaluuttamääräisistä ostoista, joiden tärkeimmät ostovaluutat ovat Yhdysvaltain dollari, Englannin punta, Hongkongin dollari ja Ruotsin kruunu, sekä Venäjän rupla-, Viron

kruunu- ja Latvian latimääräisistä myynneistä. Valuuttamääräisten ostojen osuus konsernin ostoista on noin 9 prosenttia ja valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä 8,6 prosenttia, joten konsernin valuuttariski ei ole merkittävä. Lisäksi kaupan alan tuotteiden nopea kierto vähentää valuuttariskiä.

Valuuttariskin hallinta perustuu 12 kuukauden valuuttakohtaisten valuuttavirtojen aktiiviseen seuramiseen liiketoimintaryhmittäin ja niiden kautta konsernin valuuttariskin hallintaan.

Tase-erien kohdistuva valuuttariski muodostuu ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä sijoituksista. Tase-erien riskiä seurataan ja suojataan erikseen.

Valuuttariskin suojaamisessa käytetään ensisijaisesti valuuttaterminejä ja -optioita.

KORKORISKI

Stockmannin korkopositio syntyy konsernin liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toi-

saalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Korkoriskin hallinnassa käytetään myös korkoterminejä ja -futuureja, korko-optioita sekä koronvaihtosopimuksia. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on korkeintaan viisi vuotta.

LIKVIDITEETIRISKI

Likviditeettiriskin hallinnalla varmistetaan, että Stockmann suoriutuu joka hetki rahoituksellisista velvoitteistaan. Likviditeetin kehittymistä seurataan kassavirtaennusteiden avulla. Likviditeettiriskiä hallinnoidaan varmistamalla rahan lähteet kohtuuhintaan sekä hajauttamalla osa sijoituksista likvideihin rahoitusinstrumentteihin.

LUOTTORISKI

Rahoitusinstrumentteihin liittyy riski siitä, että sopimuksen vastapuoli ei suoriudu velvoitteistaan. Luottoriskiä hallitaan vastapuolilimiittien avulla. Vastapuolilimiitit tarkistetaan ja hyväksytään puolivuositain.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä. Arvo-osuusjärjestelmään oli tilinpäätöshetkellä rekisteröity 99,9 prosenttia yhtiön koko osakemäärästä.

Osakkeenomistajia 31.12.2001 oli 13 399 (12 664 osakkeenomistajaa 31.12.2000).

OSAKKEET

Yleinen kurssikehitys

Osakekurssit laskivat tilikauden aikana Helsingin Pörssissä HEX-yleisindeksillä mitattuna 32,4 prosenttia ja portfolioindeksillä mitattuna 22,3 prosenttia. Kaupan toimialaindeksi nousi 13,4 prosenttia.

Stockmannin osakkeiden kurssikehitys

	Päätöskurssit 31.12.2001	Päätöskurssit 31.12.2000	muutos %
Sarja A	13,70 €	11,39 €	20,3
Sarja B	13,40 €	10,40 €	28,9

Stockmannin osakkeiden vaihto

	Kpl	% osakemäärästä	€	Keskihinta €
Sarja A	3 032 459	12,2	34 664 952	11,43
Sarja B	5 466 768	20,6	60 529 315	11,07
Yhteensä	8 499 227		95 194 267	

Vaihdetun Stockmannin osakkeiden osuus pörssin vaihdosta oli 0,08 prosenttia. Yhtiön osakekannan markkina-arvo 31.12.2001 oli 696 miljoonaa euroa. Markkina-arvo 31.12.2000 oli 559 miljoonaa euroa.

Sekä A- että B-osakkeen pörssierä on 50 kappaletta.

OSAKEPÄÄOMA

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma 31.12.2001

Sarja A	24 868 893 kpl à 2 € =	49 737 786 €
Sarja B	26 514 084 kpl à 2 € =	53 028 168 €
Yhteensä	51 382 977 kpl à 2 € =	102 765 954 €

Osakepääoman muutokset 1.1.1997 lukien

Merkityt	Merkintä-aika	Merkintähinta €	Uusia osakkeita tuhatta kpl	Uutta osakepääomaa M€	Uusi osakepääoma M€	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
1997 Optiolainan 1994 optiotodistuksilla merkitty	2.1.97–31.10.97	37,95	15 B	0,1	48,6		
1998 Optiolainan 1994 optiotodistuksilla merkitty	2.1.98–12.4.98	40,37	240 B	0,8	49,4		
1998 Osakkeen nimellisarvon puolittaminen	12.5.98		8 290 A				
			6 395 B		49,4		
1998 Rahastoanti 2 A/B : 1 A/B	12.5.98		8 290 A	13,9			
			6 395 B	10,7	74,1		
1998 Uusmerkintä 4 A/B : 1 B	14.5.–12.6.98	12,61	7 329 B	12,3	86,4		
2000 Rahastoanti, nimellisarvon korottaminen	1.9.00			16,3	102,8		

Tulevat merkinnät optio-oikeuksilla

2000- Optiolainan 1997 optio-oikeuksilla merkittävät 2004	2.1.02–31.1.04	16,75 ¹⁾	1 260 B	2,5	105,3	2,4	0,5
		miinus osingot 1.5.1998 alkaen					
2001- Merkinnät v. 1999 kanta-asiakasoptioilla 2005	2.5.02–31.5.05	15,70 ²⁾	1 383 B	2,8	108,0	2,7	0,5
		miinus osingot 1.4.1999 alkaen					
2003- Merkinnät v. 2000 avainhenkilöoptioilla 2007	1.4.03–1.4.07	20,00 A ³⁾	625 B				
		21,00 B ⁴⁾	625 B				
		22,00 C ⁵⁾	1 250 B				
		miinus osingot 11.4.2000 alkaen		5,0	113,0	4,6	0,9

* Jos kaikki optiot käytetään.

1 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 14,11 €

2 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 13,06 €

3 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 18,20 €

4 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 19,20 €

5 Merkintähinta hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen: 20,20 €

Optio-oikeudet 1997

Vuoden 1997 optiolainaan liittyvät A- ja B-optio-oikeudet otettiin Helsingin Pörssin päällyställe kaupankäynnin kohteeksi 10.12.2001 alkaen. A- ja B-optio-oikeuksia on yhteensä 180 000. Kukin optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään 3,5 Stockmann Oyj Abp:n B-osaketta. Yhteensä A- ja B-optio-oikeuksilla voi merkitä enintään 630 000 B-osaketta. Osakkeiden merkintäaika jatkuu 31.1.2004 saakka.

Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla on hallituksen vuodelta 2001 maksettavaksi esittämän osingon jälkeen 14,11 euroa osakkeelta. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

Optio-oikeuksilla ei käyty pörssin välityksellä kauppaa vuoden 2001 aikana.

Optio-oikeuksien pörssierä on 100 kappaletta.

Kanta-asiakasoptiot

Kanta-asiakasoptioita merkittiin 1 382 524 kappaletta. Merkittyjen optioiden perusteella merkittävien osakkeiden ensimmäinen merkintäaika oli 2.5.-31.5.2001. Kanta-asiakasoptioilla ei tehty osakkeiden merkintöjä vuoden 2001 merkintäaikana.

Osakkeiden tulevat merkintäajat kanta-asiakasoptioilla ovat: 2.5.-31.5.2002, 2.5.-31.5.2003, 2.5.-31.5.2004 ja 2.5.-31.5.2005. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

Omat osakkeet

Vuoden 2001 lopussa yhtiön omistuksessa oli 163 000 omaa A-osaketta ja 250 000 omaa B-osaketta. Yhtiön omistuksessa olevien omien A-osakkeiden osuus osakepääomasta on 0,3 prosenttia ja äänimäärästä 0,6 prosenttia. Yhtiön omistamien omien B-osakkeiden osuus osakepääomasta on 0,5 prosenttia ja osuus kaikista äänistä 0,1 prosenttia. Yhtiön hallussa olevilla osakkeilla ei voi äänestää yhtiökokouksessa.

Osakkeiden verotusarvot 2001

A-osakkeen verotusarvo vuonna 2001 oli 8,855 euroa ja B-osakkeen verotusarvo 8,96 euroa.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

OSAKKEENOMISTAJAT

Omistajaryhmät

	Osakkeenomistajat		Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	kpl	%	%	%
Yksityishenkilöt	12 448	92,9	19,6	19,2
Yritykset	462	3,5	16,2	17,8
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	52	0,4	8,8	4,7
Julkisyhteisöt	351	2,6	52,8	57,0
Ulkomaat (sis. hallintarekisteröidyt)	85	0,6	1,7	1,3
Rekisteröimättömät osakkeet			0,1	0,0
Yhtiön omat osakkeet	1	0,0	0,8	0,0
Yhteensä	13 399	100,0	100,0	100,0

Osakemäärät

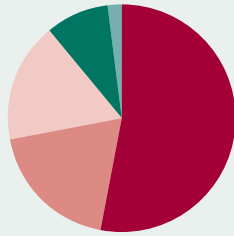
	Osakkeenomistajat		Osuus osakkeista
	kpl	%	%
1-100	3 179	23,7	0,3
101-1000	7 910	59,0	6,2
1001-10000	2 071	15,5	10,6
10001-100000	185	1,4	9,9
100001-	53	0,4	72,2
Yhtiön omat osakkeet	1	0,0	0,8
Yhteensä	13 399	100,0	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2001

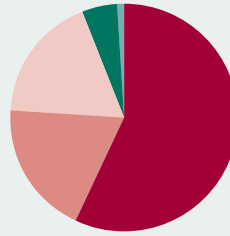
	Osuus äänistä	Osuus osakkeista
	%	%
1 Föreningen Konstsamfundet -ryhmä	14,9	11,6
2 Svenska litteratursällskapet i Finland	14,7	8,6
3 Niemistö-ryhmä	10,5	7,9
4 Etola-yhtiöt	7,1	5,5
5 Stiftelsen för Åbo Akademi	6,8	5,0
6 Sampo ja Varma-Sampo	4,8	3,1
7 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland	3,2	2,9
8 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	2,6	1,6
9 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	2,4	2,4
10 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	1,7	1,1
11 Stiftelsen Bensows Barnhem Granhyddan	1,6	1,3
12 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	1,0	0,8
13 Inez och Julius Polins fond	1,0	2,1
14 William Thuring's stiftelse	0,9	0,7
15 Sigrid Jusélius Stiftelse	0,9	0,7
16 Svenska folkskolans vänner	0,6	0,4
17 Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	0,5	2,7
18 Nordea Henkivakuutus Oy	0,5	1,0
19 Signe och Ane Gyllenbergs stiftelse	0,4	0,2
20 Eläkesäätiö Polaris	0,4	0,3
Yhteensä	75,9	59,7

Yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan henkilökohtaisessa omistuksessa sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja holhouksessaan olevien henkilöiden omistuksessa oli 31.12.2001 yhteensä 6 690 751 osaketta, joiden osuus osakemäärästä on yhteensä 13,0 prosenttia ja äänimäärästä yhteensä 16,9 prosenttia (31.12.2000: 6 871 664 osaketta, osuus osakkeista 13,4 prosenttia ja osuus äänistä 17,2 prosenttia), sekä 337 423 optio-oikeutta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään 677 423 Stockmannin B-osaketta, mikä olisi ollut 1,3 prosenttia koko osakemäärästä ja 0,3 prosenttia kaikista äänistä 31.12.2001.

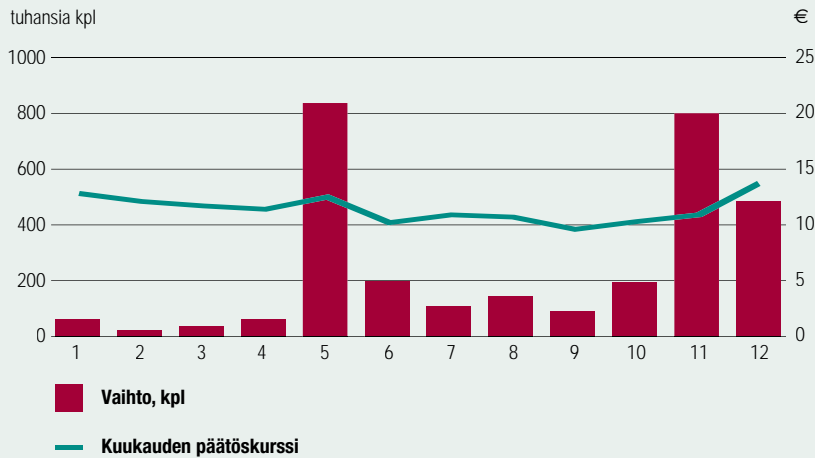
Osakkeiden määrän jakautuminen

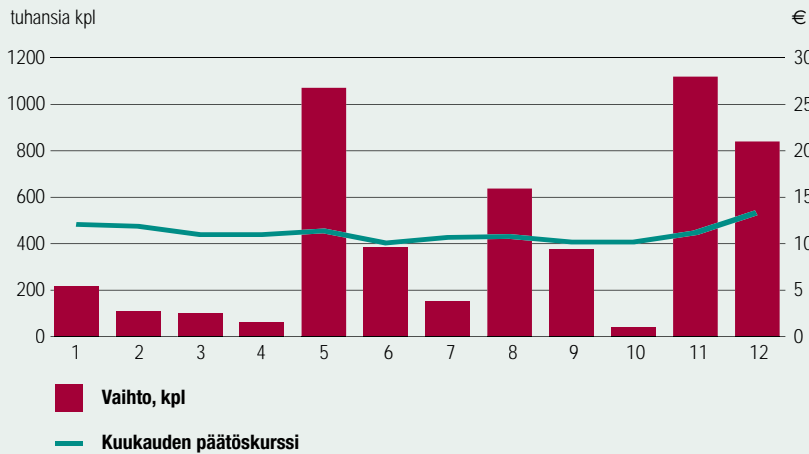
Osakkeiden äänivallan jakautuminen

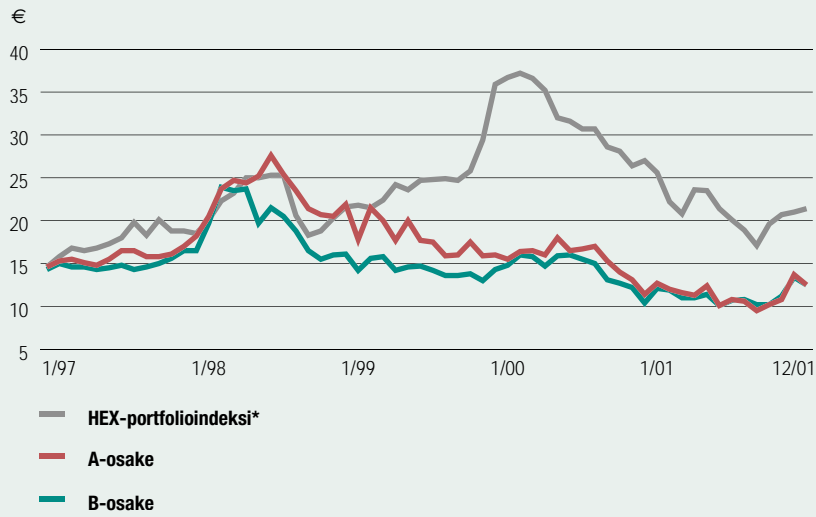
A-osakkeiden vaihto ja kurssikehitys 2001

B-osakkeiden vaihto ja kurssikehitys 2001

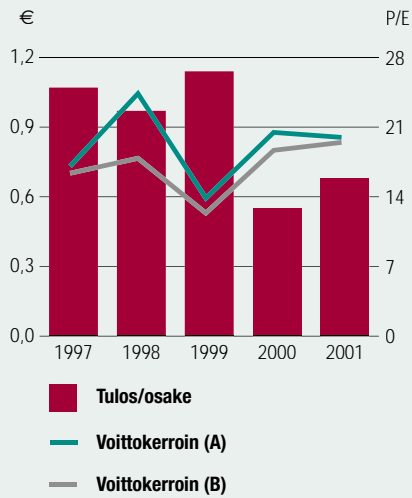

**A- ja B-osakkeiden kurssikehitys (osakeantikorjattu)
verrattuna HEX-portfolioindeksiin 1997-2001**

* Kunkin yhtiön painoarvo on rajattu enintään 10 prosenttiin.

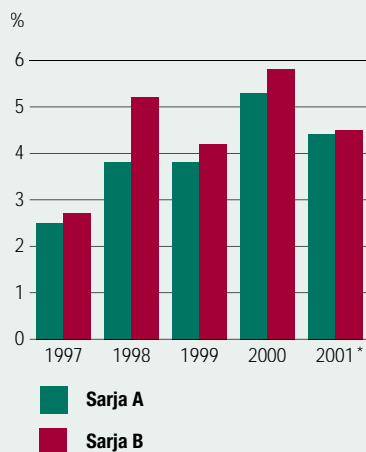
**Tulos/osake ja P/E-luku
1997-2001 (osakeantikorjattu)**

Oma pääoma/osake 1997-2001

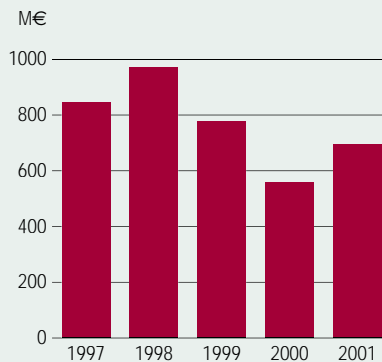

Efektiivinen osinkotuotto 1997-2001

* Hallituksen esityksen mukainen osinko

Osakekannan markkina-arvo 1997-2001

Tunnuslukuja

		1997	1998	1999	2000	2001
Myynti	M€	1 394,2	1 461,4	1 583,9	1 467,9	1 537,6
Myyntin muutos	%	11,7	4,8	8,4	-7,3	4,7
Liikevaihto	M€	1 160,5	1 216,5	1 319,6	1 220,5	1 281,9
Liikevaihdon muutos	%	11,9	4,8	8,4	-7,5	5,0
Liikevoitto	M€	66,4	56,8	81,8	35,7	46,3
Liikevoiton muutos	%	35,4	-14,4	44,0	-56,3	29,6
osuus liikevaihdesta	%	5,7	4,7	6,2	2,9	3,6
Voitto ennen satunnaisia eriä	M€	69,8	61,2	86,7	41,2	51,2
Voitto ennen satunnaisia eriä, muutos	%	31,4	-12,3	41,6	-52,5	24,2
osuus liikevaihdesta	%	6,0	5,0	6,6	3,4	4,0
Voitto ennen veroja	M€	69,8	58,8	86,7	40,6	51,2
Voitto ennen veroja, muutos	%	31,4	-15,8	47,5	-53,2	26,0
osuus liikevaihdesta	%	6,0	4,8	6,6	3,3	4,0
Osakepääoma	M€	48,6	86,4	86,4	102,8	102,8
A-osakkeet	M€	27,9	41,8	41,8	49,7	49,7
B-osakkeet	M€	20,7	44,6	44,6	53,0	53,0
Osingot	M€	21,9	43,2	30,8	30,6	30,6 *
Oman pääoman tuotto	%	14,4	11,1	11,8	5,6	6,9
Sijoitetun pääoman tuotto	%	16,6	12,9	15,8	8,4	9,8
Pääoman kiertonopeus		2,4	2,2	2,2	2,1	2,2
Omavaraisuusaste	%	55,6	65,1	65,3	67,2	69,5
Velkaantumisaste	%	19,9	9,0	0,7	9,2	9,1
Investoinnit käyttöomaisuuteen	M€	53,0	85,8	64,1	45,1	31,1
osuus liikevaihdesta	%	4,6	7,0	4,9	3,7	2,4
Korolliset saatavat	M€	90,4	98,5	117,6	123,2	109,5
Korollinen vieras pääoma	M€	136,6	108,4	89,1	87,8	71,6
Korollinen nettovelka	M€	-17,9	-54,5	-114,0	-77,1	-63,4
Taseen loppusumma	M€	654,2	752,0	773,6	746,8	728,2
Henkilöstökulut	M€	147,6	161,2	166,9	164,8	179,0
osuus liikevaihdesta	%	12,7	13,3	12,6	13,5	14,0
Henkilöstö keskimäärin	hlöä	6 934	7 361	8 041	7 626	8 084
Liikevaihto/henkilö	t€	167,4	165,3	164,1	160,0	158,6
Liikevoitto/henkilö	t€	9,6	7,7	10,2	4,7	5,7
Henkilöstökulut/henkilö	t€	21,3	21,9	20,8	21,6	22,1

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,60 €/osake.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen satunnaisia eriä	=	liikevoitto + rahoitustuotot ja -kulut
Voitto ennen veroja	=	voitto ennen satunnaisia eriä + satunnaiset tuotot ja kulut
Oman pääoman tuotto prosentti	=	$100 \times \frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	=	$100 \times \frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste	=	$100 \times \frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakat}}$
Velkaantumisaste (Gearing)	=	$100 \times \frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma - rahat ja pankkisaamiset - rahoitusarvopaperit - korolliset saamiset

OSAKEKOHTAISIA TIETOJA

Osakekohtaisia tietoja		1997	1998	1999	2000	2001
Tulos/osake, osakeantikorjattu	€	1,07	0,97	1,14	0,55	0,68
Tulos/osake, osakeantikorjattu, laimennettu	€	1,05	0,89	1,14	0,55	0,68
Oma pääoma/osake, osakeantikorjattu	€	7,78	9,53	9,82	9,76	9,85
Osinko/osake, osakeantikorjattu	€	0,47	0,84	0,60	0,60	0,60 *
Osinko/tuloksesta	%	43,6	86,4	52,6	108,7	88,2 *
Rahavirta/osake	€	1,23	0,50	1,99	0,49	1,00
Efektiivinen osinkotuotto	%					
- Sarja A		2,5	3,8	3,8	5,3	4,4
- Sarja B		2,7	5,2	4,2	5,8	4,5
Osakkeiden P/E luku						
- Sarja A		17,2	24,5	14,0	20,6	20,1 **
- Sarja B		16,5	18,0	12,5	18,8	19,6 **
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	€					
- Sarja A		18,48	21,86	16,00	11,39	13,70
- Sarja B		17,64	16,08	14,30	10,40	13,40
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	€					
- Sarja A		18,48	30,78	23,00	18,20	13,70
- Sarja B		18,16	25,94	17,95	16,50	13,70
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	€					
- Sarja A		14,19	18,00	15,01	10,52	9,50
- Sarja B		13,70	14,30	12,50	9,80	10,00
Osakeantikorjattu tilikauden keskimurssi	€					
- Sarja A		15,94	25,41	17,95	15,64	11,43
- Sarja B		15,04	19,36	14,00	14,35	11,07
Osakkeiden vaihto	1000 kpl					
- Sarja A		2 732	2 924	2 479	1 756	3 032
- Sarja B		6 259	5 194	5 853	4 464	5 467
Osakkeiden vaihto	%					
- Sarja A		11,0	11,8	10,0	7,1	12,2
- Sarja B		28,6	19,6	22,1	16,8	20,6
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	M€	846,9	970,1	777,1	559,0	696,0
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä 31.12.	1000 kpl	46 733	51 383	51 383	51 383	51 383
- Sarja A		24 869	24 869	24 869	24 869	24 869
- Sarja B		21 864	26 514	26 514	26 514	26 514
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo	1000 kpl	46 692	49 523	51 383	51 237	50 970
- Sarja A		24 869	24 869	24 869	24 829	24 706
- Sarja B		21 823	24 654	26 514	26 408	26 264
Omat osakkeet	1000 kpl				413	413
- Sarja A					163	163
- Sarja B					250	250
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	10 772	12 669	12 893	12 664	13 399

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle. Osinkoehdotus on 0,60 €/osake.

***) Vuoden 2001 luvuissa on huomioitu optioiden laimennusvaikutus.

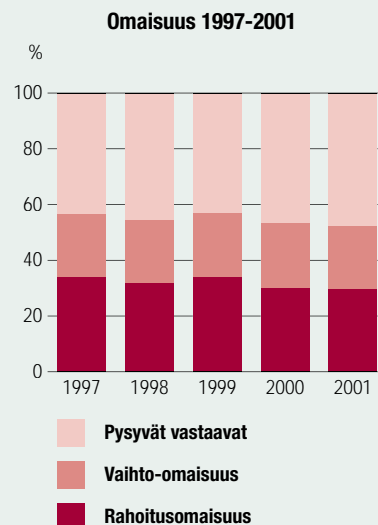
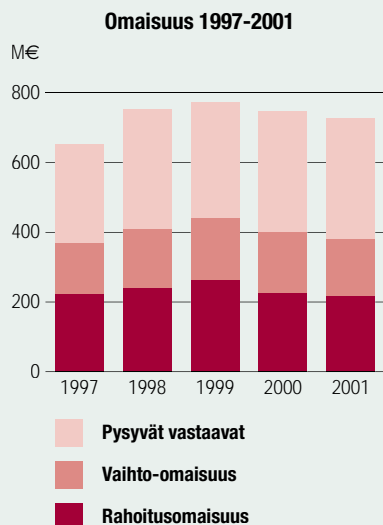
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Tulos/osake, osakeantikorjattu	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{verot}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{taseen oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu kappalemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko/osake, osakeantikorjattu	=	osakeantien vaikutuksella korjattu osinko/osake
Osinko tuloksesta, %	=	$100 \times \frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$100 \times \frac{\text{osakeantikorjattu osinko/osake}}{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E luku	=	$\frac{\text{osakeantikorjattu pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake}}$
Osakeantikorjattu kurssi 31.12.	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kurssi tilinpäätöspäivänä
Osakeantikorjattu tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu ylin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu alin kurssi tilikauden aikana
Osakeantikorjattu tilikauden keskimurssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

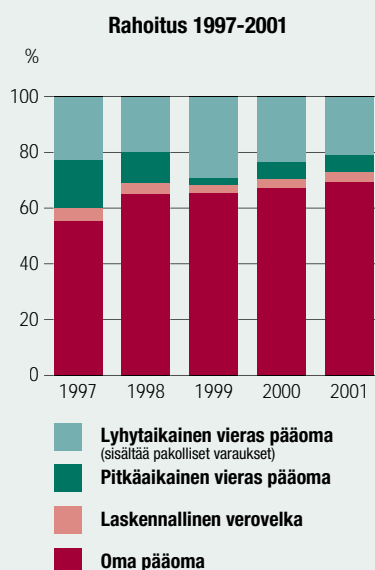
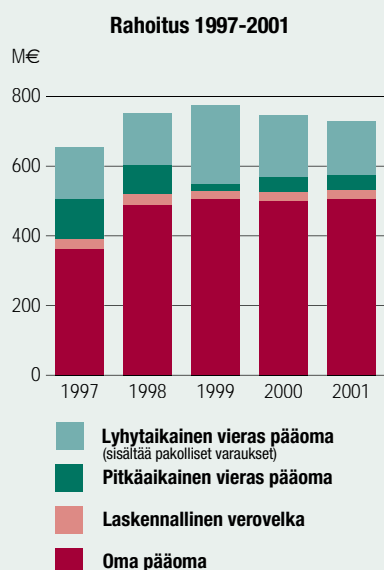
TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	STOCKMANN-KONSERNI				STOCKMANN Oyj Abp				
	Viite	1.1.-31.12.2001	%	1.1.-31.12.2000	%	1.1.-31.12.2001	%	1.1.-31.12.2000	%
		M€	Lv	M€	Lv	M€	Lv	M€	Lv
LIIKEVAIHTO	1	1 281,9	100,0	1 220,5	100,0	882,2	100,0	848,1	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	7,0	0,5	2,8	0,2	14,9	1,7	11,5	1,4
Materiaalit ja palvelut									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:	3								
Ostot tilikauden aikana		860,9		842,5		611,2		600,8	
Varastojen muutos, lisäys (-), vähennys (+)		9,2		5,0		12,9		9,0	
Materiaalit ja palvelut yhteensä		870,1	67,9	847,4	69,4	624,1	70,7	609,8	71,9
Henkilöstökulut	4	179,0	14,0	164,8	13,5	134,8	15,3	124,3	14,7
Poistot ja arvonalentumiset	5	28,5	2,2	25,8	2,1	18,2	2,1	16,7	2,0
Liiketoiminnan muut kulut	6	165,0	12,9	149,5	12,2	82,1	9,3	75,1	8,9
		1 242,6	96,9	1 187,6	97,3	859,2	97,4	825,9	97,4
LIIKEVOITTO		46,3	3,6	35,7	2,9	38,0	4,3	33,7	4,0
Rahoitustuotot ja -kulut:									
Tuotot osuiksista saman konsernin yrityksiltä	7					59,4			
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		0,5		1,3		0,4		1,2	
Korko- ja rahoitustuotot konsernin yrityksiltä						2,7		2,1	
Korko- ja rahoitustuotot konsernin ulkopuolisilta		10,3		11,7		9,6		11,0	
Rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset				-0,7				-0,7	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	8					-5,2			
Korko- ja muut rahoituskulut konsernin yrityksille						-2,6		-2,8	
Korko- ja muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	9	-5,9		-6,9		-5,6		-5,6	
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		4,9	0,4	5,5	0,4	58,7	6,6	5,2	0,6
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		51,2	4,0	41,2	3,4	96,6	11,0	38,9	4,6
Satunnaiset erät	10								
Satunnaiset kulut				-0,6				-0,6	
Satunnaiset erät yhteensä				-0,6				-0,6	-0,1
VOITTO ENNEN VEROJA/ VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		51,2	4,0	40,6	3,3	96,6	11,0	38,3	4,5
Tilinpäätössiirrot	11					-0,9	-0,1	-2,4	-0,3
Tuloverot	12,13								
Tilikaudelta		15,6		12,2		27,8		10,4	
Edellisiltä tilikausilta		0,7		-0,5		0,2		0,0	
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos		0,1		1,0					
Tuloverot yhteensä		16,4	1,3	12,8	1,0	27,9	3,2	10,4	1,2
Vähemmistön osuus		0,0		0,0					
TILIKAUDEN VOITTO		34,8	2,7	27,9	2,3	67,8	7,7	25,5	3,0

TASE		STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
VASTAAVAA	Viite	31.12.2001 M€	31.12.2000 M€	31.12.2001 M€	31.12.2000 M€
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	14				
Aineettomat oikeudet		10,9	9,6	6,2	5,5
Konserniliiketarvo		0,2	0,6		
Liiketarvo		0,1	0,2	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot		22,9	23,7	12,0	12,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1,8	1,2	1,2	1,1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		35,9	35,1	19,4	18,8
Aineelliset hyödykkeet	15				
Maa- ja vesialueet		24,9	25,0	15,7	15,8
Rakennukset ja rakennelmat		169,6	173,9	149,6	153,0
Koneet ja kalusto		72,5	68,0	49,0	44,0
Muut aineelliset hyödykkeet		0,1	0,1	0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,7	0,8	0,4	0,6
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		267,8	267,8	214,8	213,6
Sijoitukset	16				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				45,6	45,3
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				3,7	4,6
Omat osakkeet		6,2	6,2	6,2	6,2
Muut osakkeet ja osuudet		35,6	37,7	31,0	32,9
Sijoitukset yhteensä		41,8	43,9	86,5	89,0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		345,5	346,9	320,6	321,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		165,6	174,8	106,2	119,1
Vaihto-omaisuus yhteensä		165,6	174,8	106,2	119,1
Pitkäaikaiset saamiset	17				
Myyntisaamiset		0,4	0,8	0,4	0,8
Lainasaamiset		0,9	1,0	0,9	1,0
Muut saamiset		0,5	1,1		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		1,9	2,9	1,3	1,8
Lyhytaikaiset saamiset	18				
Myyntisaamiset		169,0	155,5	96,8	88,3
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				77,6	67,8
Lainasaamiset			0,1		
Muut saamiset		13,2	17,0	6,6	11,5
Siirtosaamiset		7,4	7,9	5,0	5,3
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		189,6	180,6	186,0	172,8
Saamiset yhteensä		191,5	183,5	187,3	174,6
Rahoitusarvopaperit	20				
Rahat ja pankkisaamiset		6,2	21,2	6,2	21,2
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä		19,5	20,5	10,3	8,7
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		382,7	400,0	309,9	323,6
YHTEENSÄ		728,2	746,8	630,6	645,0

TASE		STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
VASTATTAVAA	Viite	31.12.2001 M€	31.12.2000 M€	31.12.2001 M€	31.12.2000 M€
OMA PÄÄOMA	21-22				
Osakepääoma		102,8	102,8	102,8	102,8
Ylikurssirahasto		133,1	133,1	133,1	133,1
Omien osakkeiden rahasto		6,2	6,2	6,2	6,2
Vararahasto		0,1	0,1		
Muut rahastot		43,7	43,7	43,7	43,7
Edellisten tilikausien voitto		185,2	187,9	22,3	27,5
Tilikauden voitto		34,8	27,9	67,8	25,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		505,9	501,7	376,0	338,8
VÄHEMMISTÖOSUUS		0,2	0,2		
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ					
Poistoero				76,4	75,5
PAKOLLISET VARAUKSET	23	1,8			
VIERAS PÄÄOMA	24-27				
Laskennallinen verovelka		25,9	25,8		
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta		42,7	42,7	42,7	42,7
Eläkelainat		1,0	1,3	1,0	1,3
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		43,7	43,9	43,7	43,9
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta			8,9		8,9
Eläkelainat		0,2	0,3	0,2	0,3
Ostovelat		62,8	79,3	45,1	55,5
Velat saman konsernin yrityksille				19,3	49,1
Muut velat		53,1	57,3	45,8	51,7
Siirtovelat		34,6	29,4	24,1	21,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		150,7	175,2	134,6	186,8
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		220,3	244,9	178,2	230,7
YHTEENSÄ		728,2	746,8	630,6	645,0
Jakokelpoisten voittovarojen määrä		202,1	198,3	133,9	96,7

KASSAVIRTALASKELMA

KASSAVIRTALASKELMA	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001 M€	2000 M€	2001 M€	2000 M€
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myynnistä saadut maksut	1 271,8	1 210,7	876,6	842,4
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut			9,2	8,8
Maksut liiketoiminnan kuluista	-1 217,7	-1 158,6	-835,8	-805,2
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	54,1	52,1	50,0	46,0
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-6,2	-7,7	-8,5	-9,1
Saadut korot liiketoiminnasta	10,0	11,4	12,0	12,7
Maksetut välittömät verot	-6,8	-30,6	-24,3	-26,1
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	51,1	25,2	29,2	23,6
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)				0,6
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	51,1	25,2	29,2	24,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-31,3	-38,4	-21,9	-22,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1,5	0,6	1,5	0,6
Investoinnit muihin sijoituksiin		-3,8	0,6	-6,3
Luovutustulot muista sijoituksista	8,4	6,1	7,7	6,1
Ostetut konserniyhtiöt		-2,5		-2,5
Saadut osingot investoinneista	0,8	1,4	60,1	1,3
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-20,6	-36,6	48,0	-22,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Myönnettyjen lainojen muutos lisäys (-), vähennys (+)	0,2	0,0	-15,0	-19,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos lisäys (+), vähennys (-)	-6,9	17,6	-35,8	17,5
Pitkäaikaisten lainojen nostot		35,0		35,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-9,2	-54,0	-9,2	-54,0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-30,6	-30,9	-30,6	-30,9
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	-46,6	-32,3	-90,6	-51,4
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+), vähennys (-)	-16,0	-43,7	-13,4	-50,2
Rahavarat tilikauden alussa	41,7	85,3	29,9	80,0
Rahavarat tilikauden lopussa	25,6	41,7	16,4	29,9

Laadintaperiaatteet

YLEISPERIAATE

Stockmannin tilinpäätös on laadittu 31.12.1997 voimaan tulleiden Suomen kirjanpitolain säännösten mukaisesti. Konsernitilinpäätös on laadittu Suomen markkoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Stockmann Oyj Abp:n, ne liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 prosenttia osakkeiden äänimäärästä sekä ne kiinteistöyhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti vähintään 80 prosenttia osakkeiden äänimäärästä. Vuoden aikana hankitut yhtiöt on otettu mukaan hankinta-ajankohdasta alkaen.

Konserniyhtiöiden yli 20-prosenttisesti omistamia keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä ei ole käsitelty osakkuusyhtiöinä, eikä konserniin kuulu muita osakkuusyhtiöitä.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakemistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Eliminoinnissa on hankitun yhtiön omaksi pääomaksi katsottu myös hankintahetken varaukset vähennettynä laskennallisella verovelalla.

Tytärtyhtiöiden osakkeiden hankintamenon ja oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu osittain käyttöomaisuuteen. Käypien arvojen yli menevä osa on esitetty omana liikearvoeränä, josta on tehty tasapoisto viiden vuoden poistoajan mukaan.

ULKOMAISET TYTÄRYHTIÖT

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut on muunnettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Tytäryhtiöiden omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muuntoerot on kirjattu omaan pääomaan.

Venäläisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut on kuitenkin muunnettu Suomen markkoiksi käyttäen monetary - non-monetary -menetelmää, jossa käyttöomaisuus, vaihto-omaisuus ja oma pääoma muunnetaan

Suomen markkoiksi hankintahetken kurssiin, muut tase-erät tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelma kuukausittain kuukauden keskikurssiin.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnetty alennukset ja kurssierot.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset sekä ulkomaisille tytäryhtiöille toimitettujen palveluiden veloitus.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisina tuottoina ja kuluina esitetään merkittävät kertaluontoiset tuotot ja kulut, jotka eivät kuulu varsinaiseen liiketoimintaan.

VEROT

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Konsernissa laskennallinen verovelka on laskettu kaikille tilinpäätöksen ja verotuksen välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavan vuoden verokantaa.

Laskennallinen verovelka sisältyy kokonaisuudessaan konsernitaseeseen.

AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET SEKÄ NIIDEN POISTOT

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäisiin hankinta-arvoihin, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia.

Arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuun ja arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

- Aineettomat hyödykkeet 5 vuotta
- Liikearvo ja konserniliikearvo 5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5-20 vuotta
- Rakennukset 20–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 7–12 vuotta
- Kevyt myymäläkalusto, autot ja ATK-laitteet 5 vuotta

Pysyvien vastaavien arvopaperit on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alempaan arvoon.

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden markkina-arvo on alempi, tähän alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden hankintamenu on määritelty käyttäen hankinnasta aiheutuneita muutuvia menoja FiFo-periaatetta noudattaen.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina esitetään taseessa menoja, joihin on sitouduttu, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Näitä ovat esimerkiksi liiketoiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuneet menot. Pakollisia varauksia vastaavat kulut sisältyvät tuloslaskelmassa ao. kulujen ryhmään.

TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Tilinpäätössiirrot ovat emoyhtiön poistoeron muutosta. Tilinpäätössiirtojen muutoksesta aiheutunut laskennallisen verovelan muutos on esitetty konsernitilinpäätöksessä veroissa. Tilinpäätössiirtojen kertymä on konsernissa jaettu laskennalliseksi verovelaksi ja omaksi pääomaksi.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
1. Liikevaihto				
Liikevaihdon jakauma markkina-alueittain				
M€				
Suomi	1 149,7	1 108,5	882,2	848,1
Venäjä	56,3	52,5		
Viro	64,7	58,0		
Latvia	6,7	0,3		
Ruotsi	4,5	1,2		
Yhteensä	1 281,9	1 220,5	882,2	848,1
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
M€				
Luovutusvoitot	6,6	2,8	5,8	2,8
Oy Hobby Hall Ab arvonnäytteenpalautuksen korko-osuus	0,4			
Vuokratuotot tytäryhtiöiltä			4,1	3,8
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut			5,0	4,9
Yhteensä	7,0	2,8	14,9	11,5
3. Liiketoiminnan myyntikate				
M€				
Liikevaihto	1 281,9	1 220,5	882,2	848,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	860,9	842,5	611,2	600,8
Varaston muutos	9,2	5,0	12,9	9,0
Myyntikate	411,9	373,1	258,1	238,3
Myyntikateprosentti liikevaihdosta	32,1	30,6	29,3	28,1
4. Henkilöstökulut				
M€				
Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajien palkat ja palkkiot	1,0	0,9	0,4	0,4
Muun henkilökunnan palkat	139,8	128,5	105,7	97,1
Sairasajan palkat	3,6	3,2	2,5	2,4
Eläkekulut	21,3	19,1	16,3	14,3
Muut henkilösivukulut	13,3	13,1	9,9	10,1
Yhteensä	179,0	164,8	134,8	124,3
Henkilöstö keskimäärin				
Suomi	6 839	6 492	5 269	5 019
Venäjä	587	585	1	2
Viro	580	533	1	3
Latvia	11	1		
Ruotsi	67	15		
Yhteensä	8 084	7 626	5 271	5 024
Henkilöstön ikäjakauma				
%				
alle 24 -vuotiaita	22,4	21,8	19,9	19,0
25 - 34 -vuotiaita	31,8	32,1	32,5	32,6
35 - 44 -vuotiaita	20,0	19,4	19,6	19,1
45 - 54 -vuotiaita	14,5	15,4	15,0	16,4
55 - 65 -vuotiaita	11,3	11,3	13,0	12,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0
Lainat lähipiiriin kuuluville henkilöille				
M€				
Toimitusjohtajille ja hallitusten jäsenille myönnettyt lainat	0,1	0,3		0,2

Lainat on myönnetty 5 vuodeksi. Lainojen korko on sidottu markkinakorkoon.

Johdon eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeikäksi on sovittu 60-65 vuotta, emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäksi on sovittu 60 vuotta. Näihin sitoumuksiin varaudutaan vuotuisin maksuin. Maaliskuun alussa 2001 eläkkeelle siirtyneen emoyhtiön toimitusjohtajan vastaiset eläkemaksut on kokonaisuudessaan katettu.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
5. Poistot ja arvonalentumiset				
M€				
Aineettomat oikeudet	2,8	2,3	1,9	1,8
Konserniliikearvo	0,3	0,5		
Liikearvo	0,1	0,1	0,1	0,2
Muut pitkävaikutteiset menot	3,7	3,5	1,9	1,7
Rakennukset ja rakennelmat	5,8	5,3	4,6	4,3
Koneet ja kalusto	15,9	14,1	9,6	8,6
Yhteensä	28,5	25,8	18,2	16,7
6. Liiketoiminnan muut kulut				
M€				
Liikepaikkakulut	71,1	60,1	41,0	35,9
Markkinointikulut	39,6	37,9	12,8	12,9
Tavarankäsittelykulut	15,1	14,9	5,0	5,2
Luottotappiot	2,6	1,4	0,3	0,3
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	3,0	3,2	2,1	2,1
Muut kulut	33,6	32,0	20,8	18,8
Yhteensä	165,0	149,5	82,1	75,1
7. Rahoitustuotot				
M€				
Korko- ja rahoitustuotot konserniyhtiöiltä				
Osinko Seppälä Oy:ltä			59,4	
Yhteensä			59,4	
Korko- ja rahoitustuotot konsernin ulkopuolisilta				
Korollisista myyntisaamisista	8,8	8,7	8,8	8,7
Muusta	1,5	3,0	0,8	2,3
Yhteensä	10,3	11,7	9,6	11,0
8. Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista				
M€				
SPL Seppälä AB:n saamisten arvonalentuminen			-5,2	
Yhteensä			-5,2	
9. Korko- ja muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille				
M€				
Kurssitappiot ja kurssivoitot (netto)	0,2	0,0	0,2	0,0
Muut korko- ja rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	5,8	6,8	5,5	5,6
Yhteensä	5,9	6,9	5,6	5,6
10. Satunnaiset erät				
M€				
Satunnaiset kulut				
Polar Kiinteistöt Oyj:n osakkeiden arvonalennus		-0,6		-0,6
Yhteensä		-0,6		-0,6
11. Tilinpäätössiirrot				
M€				
Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen välinen erotus				
Aineettomat oikeudet			0,1	0,2
Liikearvo			0,1	
Muut pitkävaikutteiset menot			0,4	0,4
Rakennukset			-0,2	-2,1
Koneet ja kalusto			-1,2	-0,9
Yhteensä			-0,9	-2,4
12. Välittömät verot				
M€				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta	15,6	12,4	10,8	11,3
Tuloverot tytäryhtiöosingoista			17,2	
Tuloverot satunnaisista eristä		-0,2		-0,2
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta edellisiltä tilikausilta	0,7	-0,5	0,2	0,0
Laskennallisen verovelan muutos	0,1	1,0		
Tilinpäätössiirtoihin kohdistuva vero			-0,3	-0,7
Yhteensä	16,4	12,8	27,9	10,4
13. Veroylijäämät				
M€				
Käyttämättömät veroylijäämät	50,5	50,4	9,9	11,8

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TASEEN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
Pysyvät vastaavat				
14. Aineettomat hyödykkeet				
M€				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	22,3	17,9	17,1	14,8
Lisäykset 1.1.-31.12.	4,2	4,4	2,6	2,3
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,1	0,0		
Hankintameno 31.12.	26,4	22,3	19,8	17,1
Kertyneet poistot 1.1.	12,7	10,4	11,6	9,8
Tilikauden poisto	2,8	2,3	1,9	1,8
Kertyneet poistot 31.12.	15,5	12,7	13,6	11,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	10,9	9,6	6,2	5,5
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1. ja 31.12.	2,4	2,4		
Kertyneet poistot 1.1.	1,8	1,3		
Tilikauden poisto	0,3	0,5		
Kertyneet poistot 31.12.	2,1	1,8		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,2	0,6		
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	0,3	0,3	1,1	1,1
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,0		0,0	
Hankintameno 31.12.	0,3	0,3	1,1	1,1
Kertyneet poistot 1.1.	0,1	0,0	1,0	0,8
Tilikauden poisto	0,1	0,1	0,1	0,2
Kertyneet poistot 31.12.	0,2	0,1	1,1	1,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,2	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	35,6	32,2	19,0	16,7
Lisäykset 1.1.-31.12.	2,9	3,5	1,8	2,3
Vähennykset 1.1.-31.12.			0,0	
Hankintameno 31.12.	38,5	35,6	20,8	19,0
Kertyneet poistot 1.1.	11,9	8,5	6,9	5,2
Tilikauden poisto	3,7	3,5	1,9	1,7
Kertyneet poistot 31.12.	15,6	11,9	8,8	6,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,9	23,7	12,0	12,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	1,2	1,4	1,1	1,1
Lisäykset 1.1.-31.12.	1,8	1,2	1,2	1,1
Siirrot erien välillä	-1,2	-1,4	-1,1	-1,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,8	1,2	1,2	1,1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä				
	35,9	35,1	19,4	18,8
15. Aineelliset hyödykkeet				
M€				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	19,1	17,3	9,9	8,5
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,1	1,8	0,0	1,4
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,2		-0,2	
Hankintameno 31.12.	19,0	19,1	9,8	9,9
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5,9	5,9	5,9	5,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	24,9	25,0	15,7	15,8

TASEEN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
Rakennukset ja rakennelmat				
M€				
Hankintameno 1.1.	185,4	173,2	157,0	148,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	2,6	12,2	2,4	9,1
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1,5		-1,5	
Hankintameno 31.12.	186,6	185,4	157,9	157,0
Kertyneet poistot 1.1.	38,1	32,7	30,5	26,2
Tilikauden poisto	5,8	5,3	4,6	4,3
Vähennysten kertyneet poistot 1.1.-31.12.	-0,3		-0,3	
Kertyneet poistot 31.12.	43,5	38,1	34,9	30,5
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	26,5	26,5	26,5	26,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	169,6	173,9	149,6	153,0
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	150,3	128,9	104,6	93,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	20,8	21,4	14,9	11,6
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,4		-0,3	
Hankintameno 31.12.	170,7	150,3	119,1	104,6
Kertyneet poistot 1.1.	82,3	68,2	60,5	51,9
Tilikauden poisto	15,9	14,1	9,6	8,6
Kertyneet poistot 31.12.	98,2	82,3	70,2	60,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	72,5	68,0	49,0	44,0
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	0,1	0,1	0,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,1	0,1	0,1	0,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	0,8	5,1	0,6	4,8
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,7	0,8	0,4	0,6
Siirrot erien välillä	-0,8	-5,1	-0,6	-4,8
Hankintameno 31.12.	0,7	0,8	0,4	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,7	0,8	0,4	0,6
Aineelliset hyödykkeet yhteensä				
	267,8	267,8	214,8	213,6
Tasearvoihin sisältyvät arvonkorotukset				
M€				
Tontit ja maa-alueet	5,9	5,9	5,9	5,9
Rakennukset	26,5	26,5	26,5	26,5
Yhteensä	32,4	32,4	32,4	32,4

Kiinteistöjen arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

Verotusarvot ja palovakuutusarvot

M€	2000	1999	2000	1999
Verotusarvot				
Maa-alueet	78,5	75,0	74,4	71,2
Tytäryhtiöosakkeet			135,8	117,0
Muut osakkeet	14,9	21,9	10,9	17,1
Rakennukset				
Verotusarvot	45,8	46,1	37,5	37,6
Palovakuutusarvot	330,9	317,5	271,3	264,0

Jos verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TASEEN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp				
	2001	2000	2001	2000			
16. Sijoitukset							
M€							
Osakkeet saman konsernin yrityksissä							
Hankintameno 1.1.			45,3	43,7			
Lisäykset 1.1.-31.12.			0,3	1,6			
Kirjanpitoarvo 31.12.			45,6	45,3			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä							
Kirjanpitoarvo 1.1.			4,6	3,7			
Lisäykset 1.1.-31.12.			4,3	0,9			
Vähennykset 1.1.-31.12.			-5,2				
Kirjanpitoarvo 31.12.			3,7	4,6			
Omat osakkeet							
Hankintameno 1.1.	6,2		6,2				
Lisäykset 1.1.-31.12.		6,2		6,2			
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,2	6,2	6,2	6,2			
Muut osakkeet ja osuudet							
M€							
Hankintameno 1.1.	37,7	41,6	32,9	36,9			
Lisäykset 1.1.-31.12.		1,3		1,3			
Vähennykset 1.1.-31.12.	-2,1	-4,7	-1,9	-4,7			
Arvon alentumiset 1.1.-31.12.		-0,6		-0,6			
Kirjanpitoarvo 31.12.	35,6	37,7	31,0	32,9			
Sijoitukset yhteensä	41,8	43,9	86,5	89,0			
Osakkeet ja osuudet							
Konserniyritykset							
	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Nimellisarvo Valuutta 1 000	Kirjanpito- arvo t€	Oma pääoma t€
Emoyhtiön omistamat							
ZAO Kalinka-Stockmann, Moskova	583 450	100	100	RUR	58 345	3 561	-890
ZAO Stockmann-Krasnoselskaja, Moskova	100	100	100	RUR	55	8	-4
Auto-Oriketo Oy, Turku	40 000	100	100	EUR	673	771	739
Espoon Autotalo Oy, Espoo	400	100	100	EUR	11	463	35
Tikkurilan Autocenter Oy, Helsinki	4 000	100	100	EUR	673	796	653
Kambrium Oy, Helsinki	50	100	100	EUR	9	222	10
Kiinteistö Oy Friisinkeskus II, Espoo	1 948	97	97	EUR	9	612	734
Kiinteistö Oy Helsingin Valurinkatu 1, Helsinki	100	100	100	EUR	17	17	18
Kiinteistö Oy Luistelijanvuori, Vantaa	72	100	100	EUR	13	1 218	181
Kiinteistö Oy Länsi-Kaisla, Espoo	20	100	100	EUR	9	1 544	26
Kiinteistö Oy Muuntajankatu 4, Helsinki	50	100	100	EUR	9	3 272	2 190
Kiinteistö Oy Stävö, Helsinki	50	100	100	EUR	9	8	8
Kiinteistö Oy Vantaan Kiitoradantie 2, Vantaa	100	100	100	EUR	17	17	18
Kiinteistö Oy Vantaan Rasti, Vantaa	388	100	100	EUR	505	4 922	4 444
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotie, Vantaa	400 000	80	80	EUR	841	673	819
Oy Hobby Hall Ab, Helsinki	120 000	100	100	EUR	10 092	18 802	58 207
Oy Hullut Päivät-Galna Dagarna Ab, Helsinki	40	100	100	EUR	11	11	11
Oy Suomen Pääomarahoitus- Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	1 000	100	100	EUR	1 682	1 682	2 380
Seppälä Oy, Helsinki	30 000	100	100	EUR	5 046	5 046	32 502
Z-Fashion Finland Oy, Helsinki	50	100	100	EUR	9	8	8
SIA Stockmann, Riika	50 000	100	100	LVL	100	177	136
SIA Stockmann Centrs, Riika	32 500	65	65	LVL	65	119	186
Stockmann AS, Tallinna	1 800	100	100	EEK	18 000	1 136	4 541
TF-Autokeskus Oy, Vantaa	600	100	100	EUR	11	455	293
SPL Seppälä AB, Tukholma	1 000	100	100	SEK	100	12	-2 412
Emoyhtiön omistamat konserniyritykset yhteensä						45 554	104 835
	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Va- luutta	Nimellisarvo Valuutta 1 000	Kirjanpito- arvo t€	Oma pääoma t€
Tytäryhtiöiden omistamat							
Bullworker Myynti Oy, Helsinki	100	100	100	EUR	8	8	244
Oy Concert Hall Society Ab, Helsinki	10	100	100	EUR	0	0	0
Hobby Hall AB, Tukholma	1 000	100	100	SEK	100	11	10
ZAO Kalinka-Stockmann STP, Pietari	100	100	100	RUR	30 000	5	173
Tytäryhtiöiden omistamat konserniyritykset yhteensä						24	426
Konserniyritykset yhteensä						45 578	105 261

TASEEN LIITETIEDOT

Muut yritykset

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Va- luutta	Nimellisarvo Valuutta 1 000	Kirjanpito- arvo t€
Emoyhtiön omistamat					
Oy Kamppiparkki Ab, Helsinki	50	6,1	EUR	168	1 556
Kiinteistö Oy Raitinkartano, Espoo	1 029	15,6	EUR	87	5 533
Pitäjänmäen Kiinteistöt Oy, Helsinki	10 360	19,5	EUR	10 455	10 844
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	3 125	37,8	EUR	258	6 242
Tuko Logistics Oy, Kerava	540	9,0	EUR	908	3 553
Muut				3 330	3 278
Muut emoyhtiön omistamat yritykset yhteensä					31 006

	Luku- määrä	Osuus osakkeista %	Va- luutta	Nimellisarvo Valuutta 1 000	Kirjanpito- arvo t€
Tytäryhtiöiden omistamat					
Arabian Kiinteistö Oy, Helsinki	5 174	51,3	EUR	17	2 522
Arabian Pienteollisuustalo Oy, Helsinki	1 590	12,0	EUR	1	995
Muut					1 098
Muut tytäryhtiöiden omistamat yritykset yhteensä					4 616
Muut konsernin omistamat yritykset yhteensä					35 622

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden omistamien julkisen kaupankäynnin kohteena olevien muiden osakkeiden markkina-arvo yllitti 31.12.2001 kirjanpidon arvon 1,1 miljoonalla eurolla.

Emoyhtiön omistamien Stockmannin omien osakkeiden kirjanpitoarvo yllitti 31.12.2001 markkina-arvon 0,6 miljoonalla eurolla.

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Vuoden 2000 heinäkuussa ostettiin Uponor Oyj:ltä Kiinteistö Oy Länsi-Kaislan osakekanta, joka oikeuttaa hallitsemaan autoryhmän käytössä olevia toimitiloja sekä eräitä muita liiketiloja Espoon Suomenojalla. Osakkeiden kauppahinta oli 1,5 miljoonaa euroa. Kesällä 2000 perustettiin Ruotsiin SPL Seppälä AB, joka harjoitti Seppälän liiketoimintaa Ruotsissa. Liiketoiminta päättyi tammikuussa 2002.

Saamiset

17. Pitkäaikaiset saamiset M€	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
Korolliset myyntisaamiset	0,4	0,8	0,4	0,8
Korolliset lainasaamiset	0,9	1,0	0,9	1,0
Muut saamiset	0,5	1,1		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1,9	2,9	1,3	1,8

18. Lyhytaikaiset saamiset

M€				
Korolliset myyntisaamiset	107,9	102,0	38,7	38,6
Korottomat myyntisaamiset	61,1	53,5	58,1	49,6
Myyntisaamiset yhteensä	169,0	155,5	96,8	88,3
Korolliset lainasaamiset		0,1		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			77,6	67,8
Muut saamiset	13,2	17,0	6,6	11,5
Siirtosaamiset	7,4	7,9	5,0	5,3
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	189,6	180,6	186,0	172,8

Korollisiin myyntisaamisiin sisältyy postimyynnin kertaluottoja 69,2 miljoonaa euroa vuonna 2001 ja 64,2 miljoonaa euroa vuonna 2000. Näiden saamisten korkotuotot kirjataan myyntihintaan sisältyvinä korkotuottojen sijasta liikevaihtoon.

Muita korollisia myyntisaamisia ovat Stockmann-tili-, osamaksu- ja leasingmaksusaamiset, joiden korkotuotot kirjataan korkotuottoihin.

19. Siirtosaamisten olennaiset erät

M€				
Jaksotetut vuosialennukset	0,5	1,0	0,5	1,0
Jaksotetut rahoituserät	1,8	0,5	0,1	0,5
Jaksotetut henkilösivukulut	0,9	0,5	0,5	0,5
Muut siirtosaamiset	4,1	5,9	3,8	3,2
Yhteensä	7,4	7,9	5,0	5,3

20. Rahoitusarvopapereiden hankintamenon ja markkina-arvon arvoero

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia joukkovelkakirjoja.

M€				
Markkina-arvo 31.12.	6,4	21,3	6,4	21,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,2	21,2	6,2	21,2
Erotus	0,2	0,1	0,2	0,1

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TASEEN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
21. Oman pääoman muutokset				
M€				
Osakepääoma				
A-osakkeet 1.1.	49,7	41,8	49,7	41,8
Rahastoanti, nimellisarvon korottaminen		7,9		7,9
A-osakkeet 31.12.	49,7	49,7	49,7	49,7
B-osakkeet 1.1.	53,0	44,6	53,0	44,6
Rahastoanti, nimellisarvon korottaminen		8,4		8,4
B-osakkeet 31.12.	53,0	53,0	53,0	53,0
Osakepääoma yhteensä	102,8	102,8	102,8	102,8
Ylikurssirahasto 1.1.	133,1	149,5	133,1	149,5
Siirto osakepääomaan		-16,3		-16,3
Ylikurssirahasto 31.12.	133,1	133,1	133,1	133,1
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	6,2		6,2	
Omien osakkeiden hankinta		6,2		6,2
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	6,2	6,2	6,2	6,2
Vararahasto 1.1. ja 31.12.	0,1	0,1		
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43,7	43,7	43,7	43,7
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	215,8	225,1	53,0	64,6
Voitonjako	-30,7	-30,9	-30,7	-30,9
Omien osakkeiden hankinta		-6,2		-6,2
Yhteensä	185,2	187,9	22,3	27,5
Tilikauden voitto	34,8	27,9	67,8	25,5
Oma pääoma yhteensä	505,9	501,7	376,0	338,8

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

M€				
Muut rahastot	43,7	43,7	43,7	43,7
Voitto edellisiltä tilikausilta	185,2	187,9	22,3	27,5
Omaan pääomaan kirjattu poistoero	-61,6	-61,3		
Tilikauden voitto	34,8	27,9	67,8	25,5
Yhteensä	202,1	198,3	133,9	96,7

Kertynyt poistoero

M€		
Omaan pääomaan sisältyvä kertynyt poistoero	61,6	61,3
Poistoeron verovelka	25,1	25,0

22. Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti

Nimellisarvo 2,00 €		kpl	M€
A-osakkeita (à 10 ääntä)		24 868 893	49,7
B-osakkeita (à 1 ääni)		26 514 084	53,0
Yhteensä		51 382 977	102,8

23. Pakolliset varaukset

Pakollisiin varauksiin vuonna 2001 sisältyy Seppälä-ryhmän Ruotsin liiketoiminnan lopettamiseen liittyviä tulevia vuokra-, palkka- ja muita kuluja yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Vuosien 1998, 1999 ja 2000 liitetiedoissa on kerrottu, että Helsingin käräjäoikeudessa on ollut vireillä oikeudenkäynti, jossa venäläinen A/O Frunzenskiy Trade House- niminen yhtiö on vaatinut Stockmannilta vahingonkorvausta sen vetäytyttyä vuonna 1994 Pietariin suunnittelemaastaan tavaratalohankkeesta. Asiassa on päästy sovintoon syyskuussa 2001, ja kantaja on peruuttanut kanteensa. Sovinnolla ei ollut vaikutusta Stockmannin tulokseen.

TASEEN LIITETIEDOT	STOCKMANN-KONSERNI		STOCKMANN Oyj Abp	
	2001	2000	2001	2000
24. Laskennallinen verovelka				
M€				
Poistoerosta	25,1	25,0		
Jaksotuseroista	0,8	0,8		
Yhteensä	25,9	25,8		
25. Yli viiden vuoden päästä erääntyvät lainat				
M€				
Eläkelainat		0,3		0,3
Yhteensä		0,3		0,3
26. Siirtovelkojen olennaiset erät				
M€				
Jaksotetut palkat	6,3	5,0	5,2	4,2
Lomapalkkavelka	16,7	15,2	12,3	11,0
Jaksotetut korkokulut	0,5	0,6	0,5	0,6
Postimyyntiin palautusvaraus	1,6	1,1		
Verovelat	1,6	0,4		
Vuokraajaksotus	0,3	0,2		
Muut siirtovelat	7,7	7,0	6,1	5,6
Yhteensä	34,6	29,4	24,1	21,3
27. Vieras pääoma				
M€				
Laskennallinen verovelka	25,9	25,8		
Pitkäaikaiset korolliset velat	43,7	43,9	43,7	43,9
Lyhytaikaiset korolliset velat	28,0	43,8	28,0	43,2
Lyhytaikaiset korottomat velat	122,7	131,3	106,6	143,5
Yhteensä	220,3	244,9	178,2	230,7
28. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
M€				
Annetut vakuudet				
Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöön				
Eläkelainat 31.12.	1,3	1,5	1,3	1,5
Annetut kiinnitykset	1,8	1,8	1,8	1,8
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1,8	1,8	1,8	1,8
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Annetut kiinnitykset	1,7	1,8		0,1
Pantatut arvopaperit	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	1,8	1,8	0,1	0,2
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet				
Takaukset			0,6	1,1
Yhteensä			0,6	1,1
Osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	0,5		0,5	
Yhteensä	0,5		0,5	
Leasingvastuut				
Tilikaudella 2002 maksettavat	0,4	0,4	0,3	0,3
Myöhemmin maksettavat	0,5	0,4	0,4	0,2
Yhteensä	1,0	0,8	0,7	0,5
Muut omat vastuut				
Siirrettyjen leasing- ja osamaksusopimusten takaisinostovastuut	59,7	48,3	59,7	48,0
Yhteensä	59,7	48,3	59,7	48,0
Vastuut yhteensä				
Kiinnitykset	3,4	3,5	1,8	1,9
Pantit	0,1	0,1	0,1	0,1
Takaukset	0,5		1,1	1,1
Muut vastuut	60,7	49,1	60,4	48,6
Yhteensä	64,7	52,7	63,3	51,6
29. Eläkevastuut				

Konsernin yhtiöiden eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Ulkomaiset tytäryhtiöt ovat hoitaneet henkilöstön eläkejärjestelyt paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

TASEEN LIITETIEDOT

30. Konsernin johdannaissopimukset

M€	Kohde-etuuden arvo 31.12.2001	josta avoimena 31.12.2001
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset	70,0	70,0
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset	30,3	30,3

Jos kaikki johdannaissopimukset olisi suljettu 31.12.2001, olisi niiden tulosvaikutus ollut - 0,3 miljoonaa euroa. Valuuttaterminisopimukset kohdistuvat tulevien liiketoiminnan kassavirtojen suojaukseen.

Stockmannin rahoitusriskien hallintaperiaatteet ovat vuosikertomuksen sivulla 40.

EMOYHTIÖN VOITONJAKOEHDOTUS

Konsernitaseen mukaiset jakokelpoiset varat olivat 31.12.2001 202,1 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen mukaiset jakokelpoiset varat olivat 31.12.2001 133,9 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2001 mukaan seuraavat summat ovat yhtiökokouksen käytettävissä

• käytettävissä olevat voittovarot edellisiltä vuosilta sisältäen käyttörahaston	66 026 167,98 €
• tilikauden voitto	67 825 819,40 €
	<hr/>
	133 851 987,38 €

Hallitus ehdottaa, että mainittu määrä käytetään seuraavasti:

• osinkoa vuodelta 2001 maksetaan 0,60 euroa osakkeelta ulkopuolisessa omistuksessa oleville 50 969 977 osakkeelle	30 581 986,20 €
• yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan	85 000,00 €
• käyttörahastoon ja voittovarojen tilille jätetään	103 185 001,18 €
	<hr/>
	133 851 987,38 €

Helsingissä helmikuun 26. päivänä 2002

HALLITUS

Lasse Koivu

Erik Anderson

Erkki Etola

Eva Liljebloom

Kari Niemistö

Christoffer Taxell

Henry Wiklund

Stockmann Oyj Abp:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet, rahoituslaskelmat ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilivuoden päättyessä. Konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat ja taseet voidaan vahvistaa. Vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käyttämiseksi on osakeyhtiölain mukainen.

Helsinki 1. maaliskuuta 2002

Wilhelm Holmberg
KHT

Krister Hamberg
KHT

KONSERNIHALLINTO

Aleksanterinkatu 52 B
PL 220, 00101 HELSINKI
Puh. (09) 1211
Faksi (09) 121 3101
www.stockmann.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@stockmann.fi

Toimitusjohtaja *Hannu Penttilä*

Varatoimitusjohtaja *Henri Bucht*,
vastuualue Hobby Hall -ryhmä

Henkilöstöjohtaja
Merja Lönnroth-Laaksonen
Rahoituspäällikkö
Pirkko Salminen
Sisäisen tarkastuksen päällikkö
Tapio Helle
Talousjohtaja
Pekka Vähäbyyppä
Talouspäällikkö
Eva Mansikka-Mikkola
Tekninen päällikkö
Thomas Lönnberg
Tiedotuspäällikkö *Juhana Häme*
Tietohallintojohtaja
Päivi Hokkanen
Yhtiön lakimies *Jukka Naulapää*

TAVARATALORYHMÄ

Kutomotie 1 C
PL 147, 00381 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5812

KANTA-ASIAKASPALVELU
Puh. 0203 50203
Sähköposti: kanta-asiakas@stockmann.fi

OSTOT
Faksi (09) 121 5960 naisten muoti,
(09) 121 5665 miesten muoti, (09) 121 5839
naisten asusteet ja kosmetiikka,
(09) 121 5299 lasten ja nuorten muoti,
kodin sisustus ja talous sekä urheilu,
(09) 121 5671 elintarvikkeet,
(09) 121 5995 kulutuselektroniikka

MARKKINOINTI
Faksi (09) 121 5512

JOHTO
Jukka Hienonen, tavarataloryhmän
johtaja
Karl Stockmann, Helsingin tavaratalo,
kotimaan tavaratalot
Jussi Kuutsa, ulkomaantoiminnot
Maaret Kuisma, markkinointi
Leena Lassila, ostot: muoti
Lars Eklundh, ostot: muut kuin
muotitavarat, ulkomaantoiminnot
Risto Penttilä, hallinto

HELSINGIN TAVARATALO
Aleksanterinkatu 52
PL 220, 00101 HELSINKI
Puh. (09) 1211
Faksi (09) 121 3632

Vienti- ja kotimaan palvelu
Faksi (09) 121 3267

Yrityspalvelu
Faksi (09) 121 3782

Karl Stockmann, tavaratalon johtaja

ITÄKESKUKSEN TAVARATALO
Itäkatu 1-5 C 124, 00930 HELSINKI
Puh. (09) 121 461
Faksi (09) 121 4655

Pirjo Pyykkö, tavaratalon johtaja

OULUN TAVARATALO
Kirkkokatu 14
PL 230, 90101 OULU
Puh. (08) 317 9411
Faksi (08) 317 9433

Pentti Korbonen, tavaratalon johtaja

TAMPEREEN TAVARATALO
Hämeenkatu 4
PL 291, 33101 TAMPERE
Puh. (03) 248 0111
Faksi (03) 213 3573

Eija Vartila, tavaratalon johtaja

TAPIOLAN TAVARATALO
Länsituulentie 5, 02100 ESPOO
Puh. (09) 121 21
Faksi (09) 121 2269

Anja Taina, tavaratalon johtaja

TURUN TAVARATALO
Yliopistonkatu 22
PL 626, 20101 TURKU
Puh. (02) 265 6611
Faksi (02) 265 6714

Juba Oksanen, tavaratalon johtaja

ULKOMAANTOIMINNOT
Yhteiset toiminnot
Kutomotie 1 C
PL 147, 00381 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5250

Jussi Kuutsa, johtaja

Venäjä
Moskovan toimisto
ZAO Kalinka-Stockmann
Proezd Olminkogo 3 a
129085 MOSCOW, Russia
Puh. +7 095 974 0122
Faksi +7 095 282 0189

Myymälät
Moskova:
ZAO Kalinka-Stockmann
Smolenskajan tavaratalo
Smolenskaja Ploshad, 3/5
121099 MOSCOW, Russia
Puh. +7 095 785 2500
Faksi +7 095 785 2505

Jussi Tuisku, tavaratalon johtaja

Leninski boutique
Leninskij Prospekt 73/8
117296 MOSCOW, Russia
Puh. +7 095 134 3546
Faksi +7 095 134 3546

Pietari
Muotimyymäla
Nevskij Prospekt 25
191186 ST. PETERSBURG, Russia
Puh. +7 812 326 2638
Faksi +7 812 326 2647

Supermarket
Finlandskij Prospekt 1
194175 ST. PETERSBURG, Russia
Puh. +7 812 542 2297
Faksi +7 812 542 8866

Viro
Stockmann AS Tallinnan tavaratalo
Liivalaia 53
10145 TALLINN, Estonia
Puh. +372 6 339 500
Faksi +372 6 339 556

Maisa Romanainen, tavaratalon johtaja
(sijainen 1.4.2002 alkaen *Harri Saarto*)

AKATEEMINEN KIRJAKAUPPA
Keskuskatu 1
PL 128, 00101 HELSINKI
Puh. (09) 121 41
Faksi (09) 121 4245
www.akateeminen.com

Stig-Björn Nyberg, johtaja

Kirjakaupat
Helsingin keskusta, Itäkeskus, Tapiola,
Tampere, Turku

AUTORYHMÄ

Kutomotie 1 A
PL 157, 00381 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5401

JOHTO
Esa Mäkinen, johtaja
Fredrik Eklundh, Ford
Eero Lemberg,
jälkimarkkinoinnin kehitys
Markku Lönnqvist, VW, Audi
Kalevi Tikka, vaihtoautot
Tuija Ylinen, taloushallinto

FORD
Stockmann Auto
Helsinki, Herttoniemi
Valurinkatu 1
00810 HELSINKI
Puh. (09) 121 481
Faksi (09) 121 4848

Helsinki, Pitäjänmäki
Kutomotie 1 A
PL 157, 00381 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5401

Espoo, Niittykumpu
Kotitontuntie 2
02200 ESPOO
Puh. (09) 525 9300
Faksi (09) 412 3225

Vantaa, Tikkurila
Kuriiritie 19
01510 VANTAA
Puh. (09) 121 6500
Faksi (09) 121 6505

Turku
Satakunnantie 164
20320 TURKU
Puh. (02) 273 6900
Faksi (02) 273 6940

MITSUBISHI, SKODA
AutoCenter Stockmann
Helsinki, Lauttasaari
Vattuniemenkatu 27
00210 HELSINKI
Puh. (09) 673 261
Faksi (09) 692 2045

Tampere, Hatanpää
Lahdenperäntie 3
33900 TAMPERE
Puh. (03) 3123 4111
Faksi (03) 3123 4129

VOLKSWAGEN, AUDI
Helsinki, Herttoniemi
Mekaanikonkatu 10
00810 HELSINKI
Puh. (09) 121 721
Faksi (09) 121 7300

Helsinki, Kruununhaka
(huoltopiste)
Mariankatu 22,
00170 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5637

Helsinki, Pitäjänmäki
Kutomotie 1 A
PL 157, 00381 HELSINKI
Puh. (09) 121 51
Faksi (09) 121 5401

Helsinki, Pitäjänmäki
(huoltopiste ja korikorjaamo)
Takkatie 7 a
00370 HELSINKI
Puh. (09) 121 645
Faksi (09) 121 6464

Espoo, Suomenoja
Isonniitynkujat 2
02270 ESPOO
Puh. (09) 804 601
Faksi (09) 8046 0222

Espoo, Suomenoja
(huoltopiste)
Martinkuja 6
02270 ESPOO
Puh. (09) 8046 0321
Faksi (09) 8046 0320

VOLKSWAGEN
(MYÖS AUDI-HUOLTO)
Vantaa, Seutula
Kiitoradantie 2
01530 VANTAA
Puh. (09) 825 991
Faksi (09) 821 280

VARAOSIEN SUURASIAKASMYyntI
(kaikki tuotelinjat)
Helsinki, Pitäjänmäki
Takkatie 7 a
00370 HELSINKI
Puh. (09) 121 6405
Faksi (09) 121 6400

HOBBY HALL -RYHMÄ

Hämeentie 157
00560 HELSINKI
Puh. (09) 777 611
Faksi (09) 7776 1381
www.hobbyhall.fi
Sähköposti:
etunimi.sukunimi@hobbyhall.fi

JOHTO
Henri Bucht, Hobby Hall -ryhmän johtaja
Veikko Syvänen, postimyynti Suomi, Viro, Latvia
Pekka Polvinen, online-liiketoiminta
Seppo Jurvainen, tietohallinto
Vesa Tuuri, logistiikka
Tuomas Sabi, toimintojen kehitys, myymälät Suomi
Teija Niemi, talous

ASIAKASPALVELU
Puh. 0106 7722
Sähköposti:
asiakaspalvelu@hobbyhall.fi

LOGISTIikkakeskukset
Tahkotie 2
01740 VANTAA
Puh. (09) 777 611
Faksi (09) 7776 1481

Valimotie 11
01510 VANTAA
Puh. (09) 777 611
Faksi (09) 7776 1597

MYYMÄLÄT
Hämeentie 157
00560 HELSINKI
Puh. (09) 7776 1286
Faksi (09) 7776 1290

Kuitinmäentie 27
02240 ESPOO
Puh. (09) 7776 1606
Faksi (09) 7776 1657

Valimotie 11
01510 VANTAA
Puh. (09) 7776 1425
Faksi (09) 7776 1614

Sammon valtatie 2
33530 TAMPERE
Puh. (03) 3123 2000
Faksi (03) 3123 2010

Viro
Asiakaspalvelu
Puh. +372 6 339 600
Faksi +372 6 339 603
www.hobbyhall.com

Myymälät
Maakri 25
10145 TALLINN, Estonia
Puh. +372 6 339 623
Faksi +372 6 339 654

Toompuiestee 33 A
10149 TALLINN, Estonia
Puh. +372 6 684 263
Faksi +372 6 684 269

Latvia
Asiakaspalvelu
Puh. +371 7073 200
Faksi +371 7073 215

SEPPÄLÄ

Tikkurilantie 146
PL 234, 01531 VANTAA
Puh. (09) 825 981
Faksi (09) 825 1100

JOHTO
Heikki Väänänen, toimitusjohtaja
Jussi Kumpulainen, taloushallinto
Nina Laine-Haaja, myymälätoiminnot
Sinikka Salminen, logistiikka
Tiina Kuusisto, markkinointi
Memme Ilmakunnas, lasten ja miesten tuotteet, kosmetiikka
Anja Rissanen, naisten tuotteet

MYYMÄLÄPAIKKAKUNNAT
Alajärvi, Espoo (4), Forssa, Hamina, Haukipudas, Heinola, Helsinki (7), Hollola, Huittinen, Hyvinkää, Hämeenlinna (2), Iisalmi, Imatra (2), Joensuu (2), Jyväskylä (3), Jämsä, Järvenpää, Kaarina, Kajaani (2), Kangasala, Kankaanpää, Karhula (2), Kauhajoki, Kauhava, Kemi, Kemijärvi, Kempele, Kerava, Keuruu, Kirkkonummi, Klaukkala, Kokkola (2), Kotka, Kouvola (3), Kuopio (3), Kurikka, Kuusamo, Kuusankoski, Lahti (4), Lappeenranta (2), Lapua, Laukaa, Lempäälä, Lieksa, Lohja, Loimaa, Loviisa, Mikkeli, Muurame, Mäntsälä, Naantali, Nastola, Nivala, Nokia, Orimattila, Oulu (3), Palokka, Parainen, Pello, Pieksämäki, Pietarsaari, Pirkkala, Pori (2), Porvoo, Raaha, Rauma, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki (2), Siilinjärvi, Sodankylä, Tammisaari, Tampere (5), Tornio, Turku (6), Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Vammala, Vantaa (5), Varkaus, Ylivieska, Ylöjärvi, Äänekoski.

Viro
Haapsalu, Kohtla-Järve, Narva, Pärnu, Tallinna (4), Tartto (2), Viljandi

ALEKSANTERINKATU 52 B

PL 220

00101 HELSINKI

PUH. (09) 1211

WWW.STOCKMANN.FI